

Evangelium

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHAEUM

1

1 Liber generationis Iesu Christi filii David filii Abraham.
2 Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob, Iacob autem genuit Iudam et fratres eius,
3 Iudas autem genuit Phares et Zara de Thamar, Phares autem genuit Esrom, Esrom autem genuit Aram,
4 Aram autem genuit Aminadab, Aminadab autem genuit Naasson, Naasson autem genuit Salmon,
5 Salmon autem genuit Booz de Rahab, Booz autem genuit Obed ex Ruth, Obed autem genuit Iesse,
6 Iesse autem genuit David regem.
David autem genuit Salomonem ex ea, quae fuit Uriae,
7 Salomon autem genuit Roboam, Roboam autem genuit Abiam, Abia autem genuit Asa,
8 Asa autem genuit Iosaphat, Iosaphat autem genuit Ioram, Ioram autem genuit Oziam,
9 Ozias autem genuit Ioatham, Ioatham autem genuit Achaz, Achaz autem genuit Ezechiam,
10 Ezechias autem genuit Manassen, Manasses autem genuit Amon, Amon autem genuit Iosiam,
11 Iosias autem genuit Iechoniam et fratres eius in transmigratione Babylonis.
12 Et post transmigrationem Babylonis Iechonias genuit Salathiel, Salathiel autem genuit Zorobabel,
13 Zorobabel autem genuit Abiud, Abiud autem genuit Eliachim, Eliachim autem genuit Azor,
14 Azor autem genuit Sadoc, Sadoc autem genuit Achim, Achim autem genuit Eliud,
15 Eliud autem genuit Eleazar, Eleazar autem genuit Matthan, Matthan autem genuit Iacob,
16 Iacob autem genuit Ioseph virum Mariae, de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus.
17 Omnes ergo generationes ab Abraham usque ad David generationes quattuordecim; et a David usque ad transmigrationem Babylonis generationes quattuordecim; et a transmigratione Babylonis usque ad Christum generationes quattuordecim.
18 Iesu Christi autem generatio sic erat.
Cum esset desponsata mater eius Maria Ioseph, antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu Sancto.
19 Ioseph autem vir eius, cum esset iustus et nollet eam traducere, voluit occulte dimittere eam.
20 Haec autem eo cogitante, ecce angelus Domini in somnis apparuit ei dicens: "Ioseph fili David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est;
21 pariet autem filium, et vocabis nomen eius Iesum: ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum".
22 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur id, quod dictum est a Domino per prophetam dicentem:
23 "Ecce, virgo in utero habebit et pariet filium, et vocabunt nomen eius Emmanuel", quod est interpretatum Nobiscum Deus.
24 Exsurgens autem Ioseph a somno fecit, sicut praecepit ei angelus Domini, et accepit coniugem suam;
25 et non cognoscebat eam, donec peperit filium, et vocavit nomen eius Iesum.

2

1 Cum autem natus esset Iesus in Bethlehem Iudaeae in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt Hierosolymam
2 dicentes: "Ubi est, qui natus est, rex Iudaeorum? Vidimus enim stellam eius in oriente et venimus adorare eum".
3 Audiens autem Herodes rex turbatus est et omnis Hierosolyma cum illo;
4 et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur.
5 At illi dixerunt ei: "In Bethlehem Iudaeae. Sic enim scriptum est per prophetam:
6 "Et tu, Bethlehem terra Iudae, nequaquam minima es in principibus Iudae; ex te enim exiet dux, qui reget populum meum Israel" ".
7 Tunc Herodes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellae, quae apparuit eis;
8 et mittens illos in Bethlehem dixit: "Ite et interrogate diligenter de puero; et cum inveneritis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum".
9 Qui cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer.

10 Videntes autem stellam gavisii sunt gaudio magno valde.
11 Et intrantes domum viderunt puerum cum Maria matre eius, et procidentes adoraverunt eum; et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum et tus et myrrham.
12 Et responso accepto in somnis, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem suam.
13 Qui cum recessissent, ecce angelus Domini apparet in somnis Ioseph dicens: " Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in Aegyptum et esto ibi, usque dum dicam tibi; futurum est enim ut Herodes quaerat puerum ad perdendum eum ".
14 Qui consurgens accepit puerum et matrem eius nocte et recessit in Aegyptum
15 et erat ibi usque ad obitum Herodis, ut adimpleretur, quod dictum est a Domino per prophetam dicentem:
" Ex Aegypto vocavi filium meum ".
16 Tunc Herodes videns quoniam illusii esset a Magis, iratus est valde et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem et in omnibus finibus eius, a bimatu et infra, secundum tempus, quod exquisierat a Magis.
17 Tunc adimpletum est, quod dictum est per Ieremiam prophetam dicentem:
18 " Vox in Rama audita est, ploratus et ululatus multus: Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non sunt ".
19 Defuncto autem Herode, ecce apparet angelus Domini in somnis Ioseph in Aegypto
20 dicens: " Surge et accipe puerum et matrem eius et vade in terram Israel; defuncti sunt enim, qui quaerebant animam pueri ".
21 Qui surgens accepit puerum et matrem eius et venit in terram Israel.
22 Audiens autem quia Archelaus regnaret in Iudaea pro Herode patre suo, timuit illuc ire; et admonitus in somnis, secessit in partes Galilaeae
23 et veniens habitavit in civitate, quae vocatur Nazareth, ut adimpleretur, quod dictum est per Prophetas: " Nazaraeus vocabitur ".

3

1 In diebus autem illis venit Iohannes Baptista praedicans in deserto Iudaeae
2 et dicens: " Paenitentiam agite; appropinquavit enim regnum caelorum ".
3 Hic est enim, qui dictus est per Isaiam prophetam dicentem:
" Vox clamantis in deserto:
"Parate viam Domini, rectas facite semitas eius!" ".
4 Ipse autem Iohannes habebat vestimentum de pilis cameli et zonam pelliceam circa lumbos suos; esca autem eius erat locustae et mel silvestre.
5 Tunc exibat ad eum Hierosolyma et omnis Iudaea et omnis regio circa Iordanem,
6 et baptizabantur in Iordane flumine ab eo, confitentes peccata sua.
7 Videns autem multos pharisaeorum et sadducaeorum venientes ad baptismum suum, dixit eis: " Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere a futura ira?
8 Facite ergo fructum dignum paenitentiae
9 et ne velitis dicere intra vos: "Patrem habemus Abraham"; dico enim vobis quoniam potest Deus de lapidibus istis suscitare Abrahae filios.
10 Iam enim securis ad radicem arborum posita est; omnis ergo arbor, quae non facit fructum bonum, exciditur et in ignem mittitur.
11 Ego quidem vos baptizo in aqua in paenitentiam; qui autem post me venturus est, fortior me est, cuius non sum dignus calceamenta portare; ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni,
12 cuius ventilabrum in manu sua, et permundabit aream suam et congregabit triticum suum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili ".
13 Tunc venit Iesus a Galilaea in Iordanem ad Iohannem, ut baptizaretur ab eo.
14 Iohannes autem prohibebat eum dicens: " Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad me? ".
15 Respondens autem Iesus dixit ei: " Sine modo, sic enim decet nos implere omnem iustitiam ". Tunc dimittit eum.
16 Baptizatus autem Iesus, confestim ascendit de aqua; et ecce aperti sunt ei caeli, et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam et venientem super se.

17 Et ecce vox de caelis dicens: "Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui".

4

1 Tunc Iesus ductus est in desertum a Spiritu, ut tentaretur a Diabolo.

2 Et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, postea esuriit.

3 Et accedens tentator dixit ei: "Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant".

4 Qui respondens dixit:

"Scriptum est:

"Non in pane solo vivet homo,

sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei".

5 Tunc assumit eum Diabolus in sanctam civitatem et statuit eum supra pinnaculum templi

6 et dicit ei: "Si Filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim:

"Angelis suis mandabit de te,

et in manibus tollent te,

ne forte offendas ad lapidem pedem tuum".

7 Ait illi Iesus: "Rursum scriptum est: 'Non tentabis Dominum Deum tuum'".

8 Iterum assumit eum Diabolus in montem excelsum valde et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum

9 et dicit illi: "Haec tibi omnia dabo, si cadens adoraveris me".

10 Tunc dicit ei Iesus:

"Vade, Satanas! Scriptum est enim:

"Dominum Deum tuum adorabis

et illi soli servies".

11 Tunc reliquit eum Diabolus, et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei.

12 Cum autem audisset quod Ioannes traditus esset, secessit in Galilaeam.

13 Et relicta Nazareth, venit et habitavit in Capharnaum maritimam

14 in finibus Zabulon et Nephthali, ut impleretur, quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem:

15 "Terra Zabulon et terra Nephthali,

ad viam maris, trans Iordanem,

Galilaea gentium;

16 populus, qui sedebat in tenebris,

lucem vidit magnam,

et sedentibus in regione et umbra mortis

lux orta est eis".

17 Exinde coepit Iesus praedicare et dicere: "Paenitentiam agite; appropinquavit enim regnum caelorum".

18 Ambulans autem iuxta mare Galilaeae, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem eius, mittentes rete in mare; erant enim piscatores.

19 Et ait illis: "Venite post me, et faciam vos piscatores hominum".

20 At illi continuo, relictis retibus, secuti sunt eum.

21 Et procedens inde vidit alios duos fratres, Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem eius, in navi cum Zebedaeo patre eorum reficientes retia sua; et vocavit eos.

22 Illi autem statim, relicta navi et patre suo, secuti sunt eum.

23 Et circumibat Iesus totam Galilaeam, docens in synagogis eorum et praedicans evangelium regni et sanans omnem languorem et omnem infirmitatem in populo.

24 Et abiit opinio eius in totam Syriam; et obtulerunt ei omnes male habentes, variis languoribus et tormentis comprehensos, et qui daemonia habebant, et lunaticos et paralyticos, et curavit eos.

25 Et secutae sunt eum turbae multae de Galilaea et Decapoli et Hierosolymis et Iudaea et de trans Iordanem.

5

1 Videns autem turbas, ascendit in montem; et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli eius;

2 et aperiens os suum docebat eos dicens:

3 "Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.

4 Beati, qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.

5 Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.
6 Beati, qui esuriunt et sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.
7 Beati misericordes, quia ipsi misericordiam consequentur.
8 Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.
9 Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.
10 Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum.
11 Beati estis cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint et dixerint omne malum adversum vos, mentientes, propter me.
12 Gaudete et exsultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis; sic enim persecuti sunt prophetas, qui fuerunt ante vos.
13 Vos estis sal terrae; quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus.
14 Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita;
15 neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.
16 Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant vestra bona opera et glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est.
17 Nolite putare quoniam veni solvere Legem aut Prophetas; non veni solvere, sed adimplere.
18 Amen quippe dico vobis: Donec transeat caelum et terra, iota unum aut unus apex non praeteribit a Lege, donec omnia fiant.
19 Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno caelorum; qui autem fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum.
20 Dico enim vobis: Nisi abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et pharisaeorum, non intrabitis in regnum caelorum.
21 Audistis quia dictum est antiquis: "Non occides; qui autem occiderit, reus erit iudicio".
22 Ego autem dico vobis: Omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio; qui autem dixerit fratri suo: "Racha", reus erit concilio; qui autem dixerit: "Fatue", reus erit gehennae ignis.
23 Si ergo offeres munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te,
24 relinque ibi munus tuum ante altare et vade, prius, reconciliare fratri tuo et tunc veniens offer munus tuum.
25 Esto consentiens adversario tuo cito, dum es in via cum eo, ne forte tradat te adversarius iudici, et iudex tradat te ministro, et in carcerem mittaris.
26 Amen dico tibi: Non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.
27 Audistis quia dictum est: "Non moechaberis".
28 Ego autem dico vobis: Omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, iam moechatus est eam in corde suo.
29 Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum et proice abs te; expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam.
30 Et si dextera manus tua scandalizat te, abscide eam et proice abs te; expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum abeat in gehennam.
31 Dictum est autem: "Quicumque dimiserit uxorem suam, det illi libellum repudii".
32 Ego autem dico vobis: Omnis, qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam moechari; et, qui dimissam duxerit, adulterat.
33 Iterum audistis quia dictum est antiquis: "Non periurabis; reddes autem Domino iuramenta tua".
34 Ego autem dico vobis: Non iurare omnino, neque per caelum, quia thronus Dei est,
35 neque per terram, quia scabellum est pedum eius, neque per Hierosolymam, quia civitas est magni Regis;
36 neque per caput tuum iuraveris, quia non potes unum capillum album facere aut nigrum.
37 Sit autem sermo vester: "Est, est", "Non, non"; quod autem his abundantius est, a Malo est.
38 Audistis quia dictum est: "Oculum pro oculo et dentem pro dente".
39 Ego autem dico vobis: Non resistere malo; sed si quis te percusserit in dextera maxilla tua, praebe illi et alteram;
40 et ei, qui vult tecum iudicio contendere et tunicam tuam tollere, remitte ei et pallium;
41 et quicumque te angariaverit mille passus, vade cum illo duo.
42 Qui petit a te, da ei; et volenti mutuari a te, ne avertaris.
43 Audistis quia dictum est: "Diliges proximum tuum et odio habebis inimicum tuum".

44 Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros et orate pro persequentibus vos,
45 ut sitis filii Patris vestri, qui in caelis est, quia solem suum oriri facit super malos et bonos et pluit super iustos et iniustos.
46 Si enim dilexeritis eos, qui vos diligunt, quam mercedem habetis? Nonne et publicani hoc faciunt?
47 Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? Nonne et ethnici hoc faciunt?
48 Estote ergo vos perfecti, sicut Pater vester caelestis perfectus est.

6

1 Attendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis; alioquin mercedem non habetis apud Patrem vestrum, qui in caelis est.
2 Cum ergo facies eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocritae faciunt in synagogis et in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis: Receperunt mercedem suam.
3 Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua,
4 ut sit eleemosyna tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
5 Et cum oratis, non eritis sicut hypocritae, qui amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus. Amen dico vobis: Receperunt mercedem suam.
6 Tu autem cum orabis, intra in cubiculum tuum et, clauso ostio tuo, ora Patrem tuum, qui est in abscondito; et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
7 Orantes autem nolite multum loqui sicut ethnici; putant enim quia in multiloquio suo exaudiantur.
8 Nolite ergo assimilari eis; scit enim Pater vester, quibus opus sit vobis, antequam petatis eum.
9 Sic ergo vos orabitur:
Pater noster, qui es in caelis,
sanctificetur nomen tuum,
10 adveniat regnum tuum,
fiat voluntas tua,
sicut in caelo, et in terra.
11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie;
12 et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris;
13 et ne inducas nos in tentationem,
sed libera nos a Malo.
14 Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet et vobis Pater vester caelestis;
15 si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet peccata vestra.
16 Cum autem ieiunatis, nolite fieri sicut hypocritae tristes; demoliuntur enim facies suas, ut pareant hominibus ieiunantes. Amen dico vobis: Receperunt mercedem suam.
17 Tu autem cum ieiunas, unge caput tuum et faciem tuam lava,
18 ne videaris hominibus ieiunans sed Patri tuo, qui est in abscondito; et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
19 Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, ubi aerugo et tinea demolitur, et ubi fures effodiunt et furantur;
20 thesaurizate autem vobis thesauros in caelo, ubi neque aerugo neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt nec furantur;
21 ubi enim est thesaurus tuus, ibi erit et cor tuum.
22 Lucerna corporis est oculus. Si ergo fuerit oculus tuus simplex, totum corpus tuum lucidum erit;
23 si autem oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen, quod in te est, tenebrae sunt, tenebrae quantaerunt!
24 Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habebit et alterum diliget, aut unum sustinebit et alterum contemnet; non potestis Deo servire et mammonae.
25 Ideo dico vobis: Ne solliciti sitis animae vestrae quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca, et corpus quam vestimentum?
26 Respicite volatilia caeli, quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea, et Pater vester caelestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis?
27 Quis autem vestrum cogitans potest adicere ad aetatem suam cubitum unum?
28 Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt: non laborant neque nent.
29 Dico autem vobis quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.
30 Si autem fenum agri, quod hodie est et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, modicae fidei?

31 Nolite ergo solliciti esse dicentes: "Quid manducabimus?", aut: "Quid bibemus?", aut: "Quo operiemur?".
32 Haec enim omnia gentes inquirunt; scit enim Pater vester caelestis quia his omnibus indigetis.
33 Quaerite autem primum regnum Dei et iustitiam eius, et haec omnia adicientur vobis.
34 Nolite ergo esse solliciti in crastinum; crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipse. Sufficit diei malitia sua.

7

1 Nolite iudicare, ut non iudice mini;
2 in quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini, et in qua mensura mensi fueritis, metietur vobis.
3 Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides?
4 Aut quomodo dices fratri tuo: "Sine, eiciam festucam de oculo tuo", et ecce trabes est in oculo tuo?
5 Hypocrita, eice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis eicere festucam de oculo fratris tui.
6 Nolite dare sanctum canibus neque mittatis margaritas vestras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis et conversi dirumpant vos.
7 Petite, et dabitur vobis; quaerite et invenietis; pulsate, et aperietur vobis.
8 Omnis enim qui petit, accipit; et, qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur.
9 Aut quis est ex vobis homo, quem si petierit filius suus panem, numquid lapidem porriget ei?
10 Aut si piscem petierit, numquid serpentem porriget ei?
11 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis dona bona dare filiis vestris, quanto magis Pater vester, qui in caelis est, dabit bona petentibus se.
12 Omnia ergo, quaecumque vultis ut faciant vobis homines, ita et vos facite eis; haec est enim Lex et Prophetarum.
13 Intrate per angustam portam, quia lata porta et spatiosa via, quae ducit ad perditionem, et multi sunt, qui intrant per eam;
14 quam angusta porta et arcta via, quae ducit ad vitam, et pauci sunt, qui inveniunt eam!
15 Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.
16 A fructibus eorum cognoscetis eos; numquid colligunt de spinis uvas aut de tribulis ficus?
17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit, mala autem arbor fructus malos facit;
18 non potest arbor bona fructus malos facere, neque arbor mala fructus bonos facere.
19 Omnis arbor, quae non facit fructum bonum, exciditur et in ignem mittitur.
20 Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.
21 Non omnis, qui dicit mihi: "Domine, Domine", intrabit in regnum caelorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est.
22 Multi dicent mihi in illa die: "Domine, Domine, nonne in tuo nomine prophetavimus, et in tuo nomine daemonia eiecimus, et in tuo nomine virtutes multas fecimus?".
23 Et tunc confitebor illis: Numquam novi vos; discedite a me, qui operamini iniquitatem.
24 Omnis ergo, qui audit verba mea haec et facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui aedificavit domum suam supra petram.
25 Et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti et irruerunt in domum illam, et non cecidit; fundata enim erat supra petram.
26 Et omnis, qui audit verba mea haec et non facit ea, similis erit viro stulto, qui aedificavit domum suam supra arenam.
27 Et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti et irruerunt in domum illam, et cecidit, et fuit ruina eius magna".
28 Et factum est, cum consummasset Iesus verba haec, admirabantur turbae super doctrinam eius;
29 erat enim docens eos sicut potestatem habens, et non sicut scribae eorum.

8

1 Cum autem descendisset de monte, secutae sunt eum turbae multae.
2 Et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens: " Domine, si vis, potes me mundare ".
3 Et extendens manum, tetigit eum dicens: " Volo, mundare! "; et confestim mundata est lepra eius.
4 Et ait illi Iesus: " Vide, nemini dixeris; sed vade, ostende te sacerdoti et offer munus, quod praecepit Moyses, in testimonium illis ".
5 Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio rogans eum
6 et dicens: " Domine, puer meus iacet in domo paralyticus et male torquetur ".
7 Et ait illi: " Ego veniam et curabo eum ".
8

8 Et respondens centurio ait: “ Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus.
9 Nam et ego homo sum sub potestate, habens sub me milites, et dico huic: “Vade”, et vadit; et alii: “Veni”, et venit; et servo meo: “Fac hoc”, et facit”.
10 Audiens autem Iesus, miratus est et sequentibus se dixit: “Amen dico vobis: Apud nullum inveni tantam fidem in Israel!
11 Dico autem vobis quod multi ab oriente et occidente venient et recumbent cum Abraham et Isaac et Iacob in regno caelorum;
12 filii autem regni eicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium ”.
13 Et dixit Iesus centurioni: “ Vade; sicut credidisti, fiat tibi ”. Et sanatus est puer in hora illa.
14 Et cum venisset Iesus in domum Petri, vidit socrum eius iacentem et febricitantem;
15 et tetigit manum eius, et dimisit eam febris; et surrexit et ministrabat ei.
16 Vespere autem facto, obtulerunt ei multos daemonia habentes; et eiciebat spiritus verbo et omnes male habentes curavit,
17 ut adimpleretur, quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem:
“ Ipse infirmitates nostras accepit
et aegrotationes portavit ”.
18 Videns autem Iesus turbas multas circum se, iussit ire trans fretum.
19 Et accedens unus scriba ait illi: “ Magister, sequar te, quocumque ieris ”.
20 Et dicit ei Iesus: “ Vulpes foveas habent, et volucres caeli tabernacula, Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet ”.
21 Alius autem de discipulis eius ait illi: “Domine, permitte me primum ire et sepelire patrem meum ”.
22 Iesus autem ait illi: “ Sequere me et dimitte mortuos sepelire mortuos suos ”.
23 Et ascendente eo in naviculam, secuti sunt eum discipuli eius.
24 Et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; ipse vero dormiebat.
25 Et accesserunt et suscitaverunt eum dicentes: “ Domine, salva nos, perimus! ”.
26 Et dicit eis: “ Quid timidi estis, modicae fidei? ”. Tunc surgens increpavit ventis et mari, et facta est tranquillitas magna.
27 Porro homines mirati sunt dicentes: “ Qualis est hic, quia et venti et mare oboediunt ei? ”.
28 Et cum venisset trans fretum in regionem Gadarenorum, occurrerunt ei duo habentes daemonia, de monumentis exeuntes, saevi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam.
29 Et ecce clamaverunt dicentes: “ Quid nobis et tibi, Fili Dei? Venisti huc ante tempus torquere nos? ”.
30 Erat autem longe ab illis grex porcorum multorum pascens.
31 Daemones autem rogabant eum dicentes: “ Si eicis nos, mitte nos in gregem porcorum ”.
32 Et ait illis: “ Ite ”. Et illi exeuntes abierunt in porcos; et ecce impetu abiit totus grex per praeceps in mare, et mortui sunt in aquis.
33 Pastores autem fugerunt et venientes in civitatem nuntiaverunt omnia et de his, qui daemonia habuerant.
34 Et ecce tota civitas exiit obviam Iesu, et viso eo rogabant, ut transiret a finibus eorum.

9

1 Et ascendens in naviculam transfretavit et venit in civitatem suam.
2 Et ecce offerebant ei paralyticum iacentem in lecto. Et videns Iesus fidem illorum, dixit paralytico: “ Confide, fili; remittuntur peccata tua ”.
3 Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se: “ Hic blasphematur ”.
4 Et cum vidisset Iesus cogitationes eorum, dixit: “ Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris?
5 Quid enim est facilius, dicere: “Dimittuntur peccata tua”, aut dicere: “Surge et ambula”?
6 Ut sciatis autem quoniam Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata — tunc ait paralytico - : Surge, tolle lectum tuum et vade in domum tuam ”.
7 Et surrexit et abiit in domum suam.
8 Videntes autem turbae timuerunt et glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.
9 Et cum transiret inde Iesus, vidit hominem sedentem in teloneo, Matthaeum nomine, et ait illi: “Sequere me”. Et surgens secutus est eum.
10 Et factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicani et peccatores venientes simul discumbebant cum Iesu et discipulis eius.
11 Et videntes pharisei dicebant discipulis eius: “ Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? ”.

12 At ille audiens ait: " Non est opus valentibus medico sed male habentibus.
13 Euntes autem discite quid est: "Misericordiam volo et non sacrificium". Non enim veni vocare iustos sed peccatores ".
14 Tunc accedunt ad eum discipuli Ioannis dicentes: " Quare nos et pharisaei ieiunamus frequenter, discipuli autem tui non ieiunant? ".
15 Et ait illis Iesus: " Numquid possunt convivae nuptiarum lugere, quamdiu cum illis est sponsus? Venient autem dies, cum auferetur ab eis sponsus, et tunc ieiunabunt.
16 Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus; tollit enim supplementum eius a vestimento, et peior scissura fit.
17 Neque mittunt vinum novum in utres veteres, alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres pereunt; sed vinum novum in utres novos mittunt, et ambo conservantur ".
18 Haec illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit et adorabat eum dicens: " Filia mea modo defuncta est; sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet ".
19 Et surgens Iesus sequebatur eum et discipuli eius.
20 Et ecce mulier, quae sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius.
21 Dicebat enim intra se: " Si tetigero tantum vestimentum eius, salva ero ".
22 At Iesus conversus et videns eam dixit: " Confide, filia; fides tua te salvam fecit ". Et salva facta est mulier ex illa hora.
23 Et cum venisset Iesus in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem,
24 dicebat: " Recedite; non est enim mortua puella, sed dormit ". Et deridebant eum.
25 At cum eiecta esset turba, intravit et tenuit manum eius, et surrexit puella.
26 Et exiit fama haec in universam terram illam.
27 Et transeunte inde Iesu, secuti sunt eum duo caeci clamantes et dicentes: " Miserere nostri, fili David! ".
28 Cum autem venisset domum, accesserunt ad eum caeci, et dicit eis Iesus: " Creditis quia possum hoc facere? ". Dicunt ei: "Utique, Domine".
29 Tunc tetigit oculos eorum dicens: "Secundum fidem vestram fiat vobis".
30 Et aperti sunt oculi illorum. Et comminatus est illis Iesus dicens: " Videte, ne quis sciat ".
31 Illi autem exeuntes diffamaverunt eum in universa terra illa.
32 Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei hominem mutum, daemonium habentem.
33 Et eiecto daemone, locutus est mutus. Et miratae sunt turbae dicentes: " Numquam apparuit sic in Israel! ".
34 Pharisaei autem dicebant: " In principe daemoniorum eicit daemones ".
35 Et circumibat Iesus civitates omnes et castella, docens in synagogis eorum et praedicans evangelium regni et curans omnem languorem et omnem infirmitatem.
36 Videns autem turbas, misertus est eis, quia erant vexati et iacentes sicut oves non habentes pastorem.
37 Tunc dicit discipulis suis: " Messis quidem multa, operarii autem pauci;
38 rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam ".

10

1 Et convocatis Duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut eicerent eos et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem.
2 Duodecim autem apostolorum nomina sunt haec: primus Simon, qui dicitur Petrus, et Andreas frater eius, et Iacobus Zebedaei et Ioannes frater eius,
3 Philippus et Bartholomaeus, Thomas et Matthaeus publicanus, Iacobus Alphaei et Thaddaeus,
4 Simon Chananaeus et Iudas Iscariotes, qui et tradidit eum.
5 Hos Duodecim misit Iesus praecipiens eis et dicens: " In viam gentium ne abieritis et in civitates Samaritanorum ne intraveritis;
6 sed potius ite ad oves, quae perierunt domus Israel.
7 Euntes autem praedicate dicentes: "Appropinquavit regnum caelorum".
8 Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, daemones eicite; gratis accepistis, gratis date.
9 Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis vestris,
10 non peram in via neque duas tunicas neque calceamenta neque virgam; dignus enim est operarius cibo suo.
11 In quamcumque civitatem aut castellum intraveritis, interrogate quis in ea dignus sit; et ibi manete donec exeatis.
12 Intrantes autem in domum, salutate eam;

13 et si quidem fuerit domus digna, veniat pax vestra super eam; si autem non fuerit digna, pax vestra ad vos revertatur.
14 Et quicumque non receperit vos neque audierit sermones vestros, exeuntes foras de domo vel de civitate illa, excutite pulverem de pedibus vestris.
15 Amen dico vobis: Tolerabilius erit terrae Sodomorum et Gomorraeorum in die iudicii quam illi civitati.
16 Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum; estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbae.
17 Cavete autem ab hominibus; tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos;
18 et ad praesides et ad reges ducemini propter me in testimonium illis et gentibus.
19 Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini.
20 Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis.
21 Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium; et insurgent filii in parentes et morte eos afficient.
22 Et eritis odio omnibus propter nomen meum; qui autem perseveraverit in finem, hic salvus erit.
23 Cum autem persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam; amen enim dico vobis: Non consummabitis civitates Israel, donec veniat Filius hominis.
24 Non est discipulus super magistrum nec servus super dominum suum.
25 Sufficit discipulo, ut sit sicut magister eius, et servus sicut dominus eius. Si patrem familias Beelzebul vocaverunt, quanto magis domesticos eius!
26 Ne ergo timueritis eos. Nihil enim est opertum, quod non revelabitur, et occultum, quod non sciatur.
27 Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine; et, quod in aure auditis, praedicate super tecta.
28 Et nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere; sed potius eum timete, qui potest et animam et corpus perdere in gehenna.
29 Nonne duo passeresset asse veneunt? Et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro.
30 Vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt.
31 Nolite ergo timere; multis passeribus meliores estis vos.
32 Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui est in caelis;
33 qui autem negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui est in caelis.
34 Nolite arbitrari quia venerim mittere pacem in terram; non veni pacem mittere sed gladium.
35 Veni enim separare
hominem adversus patrem suum
et filiam adversus matrem suam
et nurum adversus socrum suam:
36 et inimici hominis domestici eius.
37 Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus; et, qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus;
38 et, qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus.
39 Qui invenerit animam suam, perdet illam; et, qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam.
40 Qui recipit vos, me recipit; et, qui me recipit, recipit eum, qui me misit.
41 Qui recipit prophetam in nomine prophetae, mercedem prophetae accipiet; et, qui recipit iustum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet.
42 Et, quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigidae tantum in nomine discipuli, amen dico vobis: Non perdet mercedem suam ”.

11

1 Et factum est, cum consummasset Iesus praecipiens Duodecim discipulis suis, transiit inde, ut doceret et praedicaret in civitatibus eorum.
2 Ioannes autem, cum audisset in vinculis opera Christi, mittens per discipulos suos
3 ait illi: “ Tu es qui venturus es, an alium exspectamus? ”.
4 Et respondens Iesus ait illis: “ Euntes renuntiate Ioanni, quae auditis et videtis:
5 caeci vident et claudi ambulant, leprosi mundantur et surdi audiunt et mortui resurgunt et pauperes evangelizantur;
6 et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me ”.
7 Illis autem abeuntibus, coepit Iesus dicere ad turbas de Ioanne: “ Quid existis in desertum videre?
Arundinem vento agitatam?

8 Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestitum? Ecce, qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt.

9 Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam, dico vobis, et plus quam prophetam.

10 Hic est, de quo scriptum est:

"Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam tuam ante te".

11 Amen dico vobis: Non surrexit inter natos mulierum maior Ioanne Baptista; qui autem minor est in regno caelorum, maior est illo.

12 A diebus autem Ioannis Baptistae usque nunc regnum caelorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.

13 Omnes enim Prophetae et Lex usque ad Ioannem prophetaverunt;

14 et si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus est.

15 Qui habet aures, audiat.

16 Cui autem similem aestimabo generationem istam? Similis est pueris sedentibus in foro, qui clamantes coaequalibus

17 dicunt:

"Cecinimus vobis, et non saltastis; lamentavimus, et non planxistis".

18 Venit enim Ioannes neque manducans neque bibens, et dicunt: "Daemonium habet!";

19 venit Filius hominis manducans et bibens, et dicunt: "Ecce homo vorax et potator vini, publicanorum amicus et peccatorum!". Et iustificata est sapientia ab operibus suis".

20 Tunc coepit exprobrare civitatibus, in quibus factae sunt plurimae virtutes eius, quia non egissent paenitentiam:

21 "Vae tibi, Chorazin! Vae tibi, Bethsaida! Quia si in Tyro et Sidone factae essent virtutes, quae factae sunt in vobis, olim in cilicio et cinere paenitentiam egissent.

22 Verumtamen dico vobis: Tyro et Sidoni remissius erit in die iudicii quam vobis.

23 Et tu, Capharnaum, numquid usque in caelum exaltaberis? Usque in infernum descendes! Quia si in Sodomis factae fuissent virtutes, quae factae sunt in te, mansissent usque in hunc diem.

24 Verumtamen dico vobis: Terrae Sodomorum remissius erit in die iudicii quam tibi".

25 In illo tempore respondens Iesus dixit: "Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis.

26 Ita, Pater, quoniam sic fuit placitum ante te.

27 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo; et nemo novit Filium nisi Pater, neque Patrem quis novit nisi Filius et cui voluerit Filius revelare.

28 Venite ad me, omnes, qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.

29 Tollite iugum meum super vos et discite a me, quia mitis sum et humilis corde, et invenietis requiem animabus vestris.

30 Iugum enim meum suave, et onus meum leve est".

12

1 In illo tempore abiit Iesus sabbatis per sata; discipuli autem eius esurierunt et coeperunt vellere spicas et manducare.

2 Pharisei autem videntes dixerunt ei: "Ecce discipuli tui faciunt, quod non licet facere sabbato".

3 At ille dixit eis: "Non legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum eo erant?"

4 Quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis comedit, quod non licebat ei edere neque his, qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus?

5 Aut non legistis in Lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant et sine crimine sunt?

6 Dico autem vobis quia templo maior est hic.

7 Si autem sciretis quid est: "Misericordiam volo et non sacrificium", numquam condemnassetis innocentes.

8 Dominus est enim Filius hominis sabbati".

9 Et cum inde transisset, venit in synagogam eorum;

10 et ecce homo manum habens aridam. Et interrogabant eum dicentes: "Licet sabbatis curare?", ut accusarent eum.

11 Ipse autem dixit illis: "Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem unam et, si ceciderit haec sabbatis in foveam, nonne tenebit et levabit eam?"

12 Quanto igitur melior est homo ove! Itaque licet sabbatis bene facere".

13 Tunc ait homini: "Extende manum tuam". Et extendit, et restituta est sana sicut altera.

14 Exeuntes autem pharisaei consilium faciebant adversus eum, quomodo eum perderent.
15 Iesus autem sciens secessit inde. Et secuti sunt eum multi, et curavit eos omnes
16 et comminatus est eis, ne manifestum eum facerent,
17 ut adimpleretur, quod dictum est per Isaiam prophetam dicentem:
18 “ Ecce puer meus, quem elegi,
dilectus meus, in quo bene placuit animae meae;
ponam Spiritum meum super eum,
et iudicium gentibus nuntiabit.
19 Non contendet neque clamabit,
neque audiet aliquis in plateis vocem eius.
20 Arundinem quassatam non confringet
et linum fumigans non exstinguet,
donec eiciat ad victoriam iudicium;
21 et in nomine eius gentes sperabunt ”.
22 Tunc oblatus est ei daemonium habens, caecus et mutus, et curavit eum, ita ut mutus loqueretur et videret.
23 Et stupebant omnes turbae et dicebant: “ Numquid hic est filius David? ”.
24 Pharisaei autem audientes dixerunt: “ Hic non eicit daemones nisi in Beelzebul, principe daemonum ”.
25 Sciens autem cogitationes eorum dixit eis: “ Omne regnum divisum contra se desolatur, et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit.
26 Et si Satanas Satanam eicit, adversus se divisus est; quomodo ergo stabit regnum eius?
27 Et si ego in Beelzebul eicio daemones, filii vestri in quo eiciunt? Ideo ipsi iudices erunt vestri.
28 Si autem in Spiritu Dei ego eicio daemones, igitur pervenit in vos regnum Dei.
29 Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis et vasa eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? Et tunc domum illius diripiet.
30 Qui non est mecum, contra me est; et, qui non congregat mecum, spargit.
31 Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemia non remittetur.
32 Et quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei neque in hoc saeculo neque in futuro.
33 Aut facite arborem bonam et fructum eius bonum, aut facite arborem malam et fructum eius malum: si quidem ex fructu arbor agnoscitur.
34 Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? Ex abundantia enim cordis os loquitur.
35 Bonus homo de bono thesauro profert bona, et malus homo de malo thesauro profert mala.
36 Dico autem vobis: Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii:
37 ex verbis enim tuis iustificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis ”.
38 Tunc responderunt ei quidam de scribis et pharisaeis dicentes: “ Magister, volumus a te signum videre ”.
39 Qui respondens ait illis: “ Generatio mala et adultera signum requirit; et signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae.
40 Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde terrae tribus diebus et tribus noctibus.
41 Viri Ninevitarum surgent in iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam, quia paenitentiam egerunt in praedicatione Ionae; et ecce plus quam Iona hic!
42 Regina austri surget in iudicio cum generatione ista et condemnabit eam, quia venit a finibus terrae audire sapientiam Salomonis; et ecce plus quam Salomon hic!
43 Cum autem immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida quaerens requiem et non invenit.
44 Tunc dicit: “Revertar in domum meam unde exivi”; et veniens invenit vacantem, scopis mundatam et ornatam.
45 Tunc vadit et assumit secum septem alios spiritus nequiores se, et intrantes habitant ibi; et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimae ”.
46 Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater et fratres eius stabant foris quaerentes loqui ei.
47 Dixit autem ei quidam: “ Ecce mater tua et fratres tui foris stant quaerentes loqui tecum ”.
48 At ille respondens dicenti sibi ait: “ Quae est mater mea, et qui sunt fratres mei? ”.

49 Et extendens manum suam in discipulos suos dixit: " Ecce mater mea et fratres mei.
50 Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse meus frater et soror et mater est
".

13

1 In illo die exiens Iesus de domo sedebat secus mare;
2 et congregatae sunt ad eum turbae multae, ita ut in naviculam ascendens sederet, et omnis turba stabat in litore.
3 Et locutus est eis multa in parabolis dicens: " Ecce exiit, qui seminat, seminare.
4 Et dum seminat, quaedam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres et comederunt ea.
5 Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam, et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terrae;
6 sole autem orto, aestuaverunt et, quia non habebant radicem, aruerunt.
7 Alia autem ceciderunt in spinas, et creverunt spinae et suffocaverunt ea.
8 Alia vero ceciderunt in terram bonam et dabant fructum: aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud tricesimum.
9 Qui habet aures, audiat ".
10 Et accedentes discipuli dixerunt ei: " Quare in parabolis loqueris eis? ".
11 Qui respondens ait illis: " Quia vobis datum est nosse mysteria regni caelorum, illis autem non est datum.
12 Qui enim habet, dabitur ei, et abundabit; qui autem non habet, et quod habet, auferetur ab eo.
13 Ideo in parabolis loquor eis, quia videntes non vident et audientes non audiunt neque intellegunt;
14 et adimpletur eis prophetia Isaiae dicens:
"Auditu audietis et non intellegitis
et videntes videbitis et non videbitis.
15 Incrassatum est enim cor populi huius,
et auribus graviter audierunt
et oculos suos clauserunt,
ne quando oculis videant
et auribus audiant
et corde intellegant et convertantur,
et sanem eos".
16 Vestri autem beati oculi, quia vident, et aures vestrae, quia audiunt.
17 Amen quippe dico vobis: Multi prophetae et iusti cupierunt videre, quae videtis, et non viderunt, et audire, quae auditis, et non audierunt!
18 Vos ergo audite parabolam seminantis.
19 Omnis, qui audit verbum regni et non intellegit, venit Malus et rapit, quod seminatum est in corde eius; hic est, qui secus viam seminatus est.
20 Qui autem supra petrosa seminatus est, hic est, qui verbum audit et continuo cum gaudio accipit illud,
21 non habet autem in se radicem, sed est temporalis; facta autem tribulatione vel persecutione propter verbum, continuo scandalizatur.
22 Qui autem est seminatus in spinis, hic est, qui verbum audit, et sollicitudo saeculi et fallacia divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur.
23 Qui vero in terra bona seminatus est, hic est, qui audit verbum et intellegit et fructum affert et facit aliud quidem centum, aliud autem sexaginta, porro aliud triginta ".
24 Aliam parabolam proposuit illis dicens: " Simile factum est regnum caelorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo.
25 Cum autem dormirent homines, venit inimicus eius et superseminavit zizania in medio tritici et abiit.
26 Cum autem crevisset herba et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania.
27 Accedentes autem servi patris familias dixerunt ei: "Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Unde ergo habet zizania?".
28 Et ait illis: "Inimicus homo hoc fecit". Servi autem dicunt ei: "Vis, imus et colligimus ea?".
29 Et ait: "Non; ne forte colligentes zizania eradicetis simul cum eis triticum,
30 sinite utraque crescere usque ad messem. Et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primum zizania et alligate ea in fasciculos ad comburendum ea, triticum autem congregate in horreum meum" ".
31 Aliam parabolam proposuit eis dicens: " Simile est regnum caelorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo.

32 Quod minimum quidem est omnibus seminibus; cum autem creverit, maius est holeribus et fit arbor, ita ut volucres caeli veniant et habitent in ramis eius ”.

33 Aliam parabolam locutus est eis: “ Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentatum est totum ”.

34 Haec omnia locutus est Iesus in parabolis ad turbas; et sine parabola nihil loquebatur eis,

35 ut adimpleretur, quod dictum erat per prophetam dicentem:

“ Aperiam in parabolis os meum,

eructabo abscondita a constitutione mundi ”.

36 Tunc, dimissis turbis, venit in domum, et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes: “ Dissere nobis parabolam zizaniorum agri ”.

37 Qui respondens ait: “ Qui seminat bonum semen, est Filius hominis;

38 ager autem est mundus; bonum vero semen, hi sunt filii regni; zizania autem filii sunt Mali;

39 inimicus autem, qui seminavit ea, est Diabolus; messis vero consummatio saeculi est; messores autem angeli sunt.

40 Sicut ergo colliguntur zizania et igni comburuntur, sic erit in consummatione saeculi:

41 mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno eius omnia scandala et eos, qui faciunt iniquitatem,

42 et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

43 Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno Pa tris eorum. Qui habet aures, audiat.

44 Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro; quem qui invenit homo abscondit et prae gaudio illius vadit et vendit universa, quae habet, et emit agrum illum.

45 Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori quaerenti bonas margaritas.

46 Inventa autem una pretiosa margarita, abiit et vendidit omnia, quae habuit, et emit eam.

47 Iterum simile est regnum caelorum sagenae missae in mare et ex omni genere congreganti;

48 quam, cum impleta esset, educentes secus litus et sedentes collegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt.

49 Sic erit in consummatione saeculi: exhibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum

50 et mittent eos in caminum ignis; ibi erit fletus et stridor dentium.

51 Intellexistis haec omnia? ”. Dicunt ei: “ Etiam ”.

52 Ait autem illis: “ Ideo omnis scribe doctus in regno caelorum similis est homini patri familias, qui profert de thesauro suo nova et vetera ”.

53 Et factum est, cum consummasset Iesus parabolas istas, transiit inde.

54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in synagoga eorum, ita ut mirarentur et dicerent: “ Unde huic sapientia haec et virtutes?

55 Nonne hic est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria, et fratres eius Iacobus et Ioseph et Simon et Iudas?

56 Et sorores eius nonne omnes apud nos sunt? Unde ergo huic omnia ista? ”.

57 Et scandalizabantur in eo. Iesus autem dixit eis: “ Non est propheta sine honore nisi in patria et in domo sua ”.

58 Et non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem illorum.

14

1 In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Iesu

2 et ait pueris suis: “ Hic est Ioannes Baptista; ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes operantur in eo ”.

3 Herodes enim tenuit Ioannem et alligavit eum et posuit in carcere propter Herodiam uxorem Philippi fratris sui.

4 Dicebat enim illi Ioannes: “ Non licet tibi habere eam ”.

5 Et volens illum occidere, timuit populum, quia sicut prophetam eum habebant.

6 Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodidis in medio et placuit Herodi,

7 unde cum iuramento pollicitus est ei dare, quodcumque postulasset.

8 At illa, praemonita a matre sua: “ Da mihi, inquit, hic in disco caput Ioannis Baptistae ”.

9 Et contristatus rex propter iuramentum et eos, qui pariter recumbebant, iussit dari

10 misitque et decollavit Ioannem in carcere;

11 et allatum est caput eius in disco et datum est puellae, et tulit matri suae.

12 Et accedentes discipuli eius tulerunt corpus et sepelierunt illud et venientes nuntiaverunt Iesu.

13 Quod cum audisset Iesus, secessit inde in navicula in locum desertum seorsum; et cum audissent, turbae secutae sunt eum pedestres de civitatibus.

14 Et exiens vidit turbam multam et misertus est eorum et curavit languidos eorum.
15 Vespere autem facto, accesserunt ad eum discipuli dicentes: " Desertus est locus, et hora iam praeteriit; dimitte turbas, ut euntes in castella emant sibi escas ".
16 Iesus autem dixit eis: " Non habent necesse ire; date illis vos manducare ".
17 Illi autem dicunt ei: " Non habemus hic nisi quinque panes et duos pisces ".
18 Qui ait: " Afferte illos mihi huc ".
19 Et cum iussisset turbas discumbere supra fenum, acceptis quinque panibus et duobus piscibus, aspiciens in caelum benedixit et fregit et dedit discipulis panes, discipuli autem turbis.
20 Et manducaverunt omnes et saturati sunt; et tulerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos plenos.
21 Manducantium autem fuit numerus fere quinque milia virorum, exceptis mulieribus et parvulis.
22 Et statim iussit discipulos ascendere in naviculam et praecedere eum trans fretum, donec dimitteret turbas.
23 Et dimissis turbis, ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi.
24 Navicula autem iam multis stadiis a terra distabat, fluctibus iactata; erat enim contrarius ventus.
25 Quarta autem vigilia noctis venit ad eos ambulans supra mare.
26 Discipuli autem, videntes eum supra mare ambulantem, turbati sunt dicentes: " Phantasma est ", et prae timore clamaverunt.
27 Statimque Iesus locutus est eis dicens: " Habete fiduciam, ego sum; nolite timere! ".
28 Respondens autem ei Petrus dixit: " Domine, si tu es, iube me venire ad te super aquas ".
29 At ipse ait: " Veni! ". Et descendens Petrus de navicula ambulavit super aquas et venit ad Iesum.
30 Videns vero ventum validum timuit et, cum coepisset mergi, clamavit dicens: " Domine, salvum me fac! ".
31 Continuo autem Iesus extendens manum apprehendit eum et ait illi: " Modicae fidei, quare dubitasti? ".
32 Et cum ascendissent in naviculam, cessavit ventus.
33 Qui autem in navicula erant, adoraverunt eum dicentes: " Vere Filius Dei es! ".
34 Et cum transfretassent, venerunt in terram Gennesaret.
35 Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam et obtulerunt ei omnes male habentes,
36 et rogabant eum, ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent; et, quicumque tetigerunt, salvi facti sunt.

15

1 Tunc accedunt ad Iesum ab Hierosolymis pharisaei et scribae dicentes:
2 " Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? Non enim lavant manus suas, cum panem manducant ".
3 Ipse autem respondens ait illis: " Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram?
4 Nam Deus dixit: "Honora patrem tuum et matrem" et: "Qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur".
5 Vos autem dicitis: "Quicumque dixerit patri vel matri: Munus est, quodcumque ex me profuerit,
6 non honorificabit patrem suum"; et irritum fecistis verbum Dei propter traditionem vestram.
7 Hypocritae! Bene prophetavit de vobis Isaías dicens:
8 "Populus hic labiis me honorat,
cor autem eorum longe est a me;
9 sine causa autem colunt me
docentes doctrinas mandata hominum" ".
10 Et convocata ad se turba, dixit eis: " Audite et intellegite:
11 Non quod intrat in os, coinquinat hominem; sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem! ".
12 Tunc accedentes discipuli dicunt ei: " Scis quia pharisaei, audito verbo, scandalizati sunt? ".
13 At ille respondens ait: " Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus caelestis, eradicabitur.
14 Sinite illos: caeci sunt, duces caecorum. Caecus autem si caeco ducatum praestet, ambo in foveam cadent ".
15 Respondens autem Petrus dixit ei: " Edissere nobis parabolam istam ".
16 At ille dixit: " Adhuc et vos sine intellectu estis?
17 Non intellegitis quia omne quod in os intrat, in ventrem vadit et in secessum emittitur?
18 Quae autem procedunt de ore, de corde exeunt, et ea coinquant hominem.
19 De corde enim exeunt cogitationes malae, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiae.

20 Haec sunt, quae coinquant hominem; non lotis autem manibus manducare non coinquant hominem ”.

21 Et egressus inde Iesus, secessit in partes Tyri et Sidonis.

22 Et ecce mulier Chananaea a finibus illis egressa clamavit dicens: “ Miserere mei, Domine, fili David! Filia mea male a daemonio vexatur ”.

23 Qui non respondit ei verbum.

Et accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes: “ Dimitte eam, quia clamat post nos ”.

24 Ipse autem respondens ait: “ Non sum missus nisi ad oves, quae perierunt domus Israel ”.

25 At illa venit et adoravit eum dicens: “ Domine, adiuva me! ”.

26 Qui respondens ait: “ Non est bonum sumere panem filiorum et mittere catellis ”.

27 At illa dixit: “ Etiam, Domine, nam et catelli edunt de micis, quae cadunt de mensa dominorum suorum ”.

28 Tunc respondens Iesus ait illi: “ O mulier, magna est fides tua! Fiat tibi, sicut vis ”. Et sanata est filia illius ex illa hora.

29 Et cum transisset inde, Iesus venit secus mare Galilaeae et ascendens in montem sedebat ibi.

30 Et accesserunt ad eum turbae multae habentes secum claudos, caecos, debiles, mutos et alios multos et proiecerunt eos ad pedes eius, et curavit eos,

31 ita ut turba miraretur videntes mutos loquentes, debiles sanos et claudos ambulantes et caecos videntes. Et magnificabant Deum Israel.

32 Iesus autem convocatis discipulis suis dixit: “ Misereor turbae, quia triduo iam perseverant mecum et non habent, quod manducant; et dimittere eos ieiunos nolo, ne forte deficiant in via ”.

33 Et dicunt ei discipuli: “ Unde nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam tantam? ”.

34 Et ait illis Iesus: “ Quot panes habetis? ”. At illi dixerunt: “ Septem et paucos pisciculos ”.

35 Et praecepit turbae, ut discumberet super terram;

36 et accipiens septem panes et pisces et gratias agens fregit et dedit discipulis, discipuli autem turbis.

37 Et comederunt omnes et saturati sunt; et, quod superfuit de fragmentis, tulerunt septem sportas plenas.

38 Erant autem, qui manducaverant, quattuor milia hominum extra mulieres et parvulos.

39 Et dimissis turbis, ascendit in naviculam et venit in fines Magadan.

16

1 Et accesserunt ad eum pharisaei et sadducaei tentantes et rogaverunt eum, ut signum de caelo ostenderet eis.

2 At ille respondens ait eis: “ Facto vespere dicitis: “Serenum erit, rubicundum est enim caelum”;

3 et mane: “Hodie tempestas, rutilat enim triste caelum”. Faciem quidem caeli diiudicare nostis, signa autem temporum non potestis.

4 Generatio mala et adultera signum quaerit, et signum non dabitur ei, nisi signum Ioniae ”. Et, relictis illis, abiit.

5 Et cum venissent discipuli trans fretum, obliti sunt panes accipere.

6 Iesus autem dixit illis: “ Intuemini et cavete a fermento pharisaeorum et sadducaeorum ”.

7 At illi cogitabant inter se dicentes: “ Panes non accepimus! ”.

8 Sciens autem Iesus dixit: “ Quid cogitatis inter vos, modicae fidei, quia panes non habetis?

9 Nondum intellegitis neque recordamini quinque panum quinque milium hominum, et quot cophinos sumpsistis?

10 Neque septem panum quattuor milium hominum, et quot sportas sumpsistis?

11 Quomodo non intellegitis quia non de panibus dixi vobis? Sed cavete a fermento pharisaeorum et sadducaeorum ”.

12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum a fermento panum sed a doctrina pharisaeorum et sadducaeorum.

13 Venit autem Iesus in partes Caesareae Philippi et interrogabat discipulos suos dicens: “ Quem dicunt homines esse Filium hominis? ”.

14 At illi dixerunt: “ Alii Ioannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Ieremiam, aut unum ex prophetis ”.

15 Dicit illis: “ Vos autem quem me esse dicitis? ”.

16 Respondens Simon Petrus dixit: “ Tu es Christus, Filius Dei vivi ”.

17 Respondens autem Iesus dixit ei: “ Beatus es, Simon Bariona, quia caro et sanguis non revelavit tibi sed Pater meus, qui in caelis est.

18 Et ego dico tibi: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam; et portae inferi non

praevalebunt adversum eam.

19 Tibi dabo claves regni caelorum; et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum in caelis, et quodcumque solveris super terram, erit solutum in caelis ”.

20 Tunc praecepit discipulis, ut nemini dicerent quia ipse esset Christus.

21 Exinde coepit Iesus ostendere discipulis suis quia oporteret eum ire Hierosolimam et multa pati a senioribus et principibus sacerdotum et scribis et occidi et tertia die resurgere.

22 Et assumens eum Petrus coepit increpare illum dicens: “ Absit a te, Domine; non erit tibi hoc ”.

23 Qui conversus dixit Petro: “ Vade post me, Satana! Scandalum es mihi, quia non sapis ea, quae Dei sunt, sed ea, quae hominum! ”.

24 Tunc Iesus dixit discipulis suis: “ Si quis vult post me venire, abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me.

25 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam.

26 Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?

27 Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis, et tunc reddet unicuique secundum opus eius.

28 Amen dico vobis: Sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo ”.

17

1 Et post dies sex assumit Iesus Petrum et Iacobum et Iohannem fratrem eius et ducit illos in montem excelsum seorsum.

2 Et transfiguratus est ante eos; et resplenduit facies eius sicut sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut lux.

3 Et ecce apparuit illis Moyses et Elias cum eo loquentes.

4 Respondens autem Petrus dixit ad Iesum: “ Domine, bonum est nos hic esse. Si vis, faciam hic tria tabernacula: tibi unum et Moysi unum et Eliae unum ”.

5 Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos; et ecce vox de nube dicens: “ Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite ”.

6 Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam et timuerunt valde.

7 Et accessit Iesus et tetigit eos dixitque eis: “ Surgite et nolite timere ”.

8 Levantes autem oculos suos, neminem viderunt nisi solum Iesum.

9 Et descendentibus illis de monte, praecepit eis Iesus dicens: “ Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat ”.

10 Et interrogaverunt eum discipuli dicentes: “ Quid ergo scribae dicunt quod Eliam oporteat primum venire? ”.

11 At ille respondens ait: “ Elias quidem venturus est et restituet omnia.

12 Dico autem vobis quia Elias iam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eo, quaecumque voluerunt; sic et Filius hominis passurus est ab eis ”.

13 Tunc intellexerunt discipuli quia de Iohanne Baptista dixisset eis.

14 Et cum venissent ad turbam, accessit ad eum homo genibus provolutus ante eum

15 et dicens: “ Domine, miserere filii mei, quia lunaticus est et male patitur; nam saepe cadit in ignem et crebro in aquam.

16 Et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt curare eum ”.

17 Respondens autem Iesus ait: “ O generatio incredula et perversa, quousque ero vobiscum? Usquequo patiar vos? Afferte huc illum ad me ”.

18 Et increpavit eum Iesus, et exiit ab eo daemonium, et curatus est puer ex illa hora.

19 Tunc accesserunt discipuli ad Iesum secreto et dixerunt: “ Quare nos non potuimus eicere illum? ”.

20 Ille autem dicit illis: “ Propter modicam fidem vestram. Amen quippe dico vobis: Si habueritis fidem sicut

granum sinapis, dicetis monti huic: “Transi hinc illuc!”, et transibit, et nihil impossibile erit vobis ”.

(21) 22 Conversantibus autem eis in Galilaea, dixit illis Iesus: “ Filius hominis tradendus est in manus hominum,

23 et occident eum, et tertio die resurget ”. Et contristati sunt vehementer.

24 Et cum venissent Capharnaum, accesserunt, qui didrachma accipiebant, ad Petrum et dixerunt: “ Magister vester non solvit didrachma? ”.

25 Ait: " Etiam". Et cum intrasset domum, praevenit eum Iesus dicens: " Quid tibi videtur, Simon? Reges terrae a quibus accipiunt tributum vel census? A filiis suis an ab alienis? ".
26 Cum autem ille dixisset: " Ab alienis ", dixit illi Iesus: " Ergo liberi sunt filii.
27 Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare et mitte hamum; et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle; et, aperto ore, eius invenies staterem. Illum sumens, da eis pro me et te ".

18

1 In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: " Quis putas maior est in regno caelorum? ".
2 Et advocans parvulum, statuit eum in medio eorum
3 et dixit: " Amen dico vobis: Nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum caelorum.
4 Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est maior in regno caelorum.
5 Et, qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit.
6 Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo eius et demergatur in profundum maris.
7 Vae mundo ab scandalis! Necesse est enim ut veniant scandala; verumtamen vae homini, per quem scandalum venit!
8 Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscide eum et proice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi debilem vel claudum, quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem aeternum.
9 Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum et proice abs te: bonum tibi est unoculum in vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.
10 Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis; dico enim vobis quia angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei, qui in caelis est.
(11) 12 Quid vobis videtur? Si fuerint alicui centum oves, et erraverit una ex eis, nonne relinquet nonaginta novem in montibus et vadit quaerere eam, quae erravit?
13 Et si contigerit ut inveniat eam, amen dico vobis quia gaudebit super eam magis quam super nonaginta novem, quae non erraverunt.
14 Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in caelis est, ut pereat unus de pusillis istis.
15 Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, corripe eum inter te et ipsum solum. Si te audierit, lucratus es fratrem tuum;
16 si autem non audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duorum testium vel trium stet omne verbum;
17 quod si noluerit audire eos, dic ecclesiae; si autem et ecclesiam noluerit audire, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.
18 Amen dico vobis: Quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata in caelo; et, quaecumque solveritis super terram, erunt soluta in caelo.
19 Iterum dico vobis: Si duo ex vobis consenserint super terram de omni re, quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in caelis est.
20 Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum ".
21 Tunc accedens Petrus dixit ei: " Domine, quotiens peccabit in me frater meus, et dimittam ei? Usque septies? ".
22 Dicit illi Iesus: " Non dico tibi usque septies sed usque septuagies septies.
23 Ideo assimilatum est regnum caelorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis.
24 Et cum coepisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat decem milia talenta.
25 Cum autem non haberet, unde redderet, iussit eum dominus venumdari et uxorem et filios et omnia, quae habebat, et reddi.
26 Procidens igitur servus ille adorabat eum dicens: "Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi".
27 Misertus autem dominus servi illius dimisit eum et debitum dimisit ei.
28 Egressus autem servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios, et tenens suffocabat eum dicens: "Redde, quod debes!".
29 Procidens igitur conservus eius rogabat eum dicens: "Patientiam habe in me, et reddam tibi".
30 Ille autem noluit, sed abiit et misit eum in carcerem, donec redderet debitum.
31 Videntes autem conservi eius, quae fiebant, contristati sunt valde et venerunt et narraverunt domino suo omnia, quae facta erant.
32 Tunc vocavit illum dominus suus et ait illi: "Serve nequam, omne debitum illud dimisi tibi, quoniam rogasti me;
33 non oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum?".

34 Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum.
35 Sic et Pater meus caelestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris ”.

19

1 Et factum est, cum consummasset Iesus sermones istos, migravit a Galilaea et venit in fines Iudaeae trans Iordanem.
2 Et secutae sunt eum turbae multae, et curavit eos ibi.
3 Et accesserunt ad eum pharisaei tentantes eum et dicentes: “ Licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa? ”.
4 Qui respondens ait: “ Non legistis quia, qui creavit ab initio, masculum et feminam fecit eos
5 et dixit: “Propter hoc dimittet homo patrem et matrem et adhaerebit uxori suae, et erunt duo in carne una?”.
6 Itaque iam non sunt duo sed una caro. Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet ”.
7 Dicunt illi: “ Quid ergo Moyses mandavit dari libellum repudii et dimittere? ”.
8 Ait illis: “ Moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras; ab initio autem non sic fuit.
9 Dico autem vobis quia quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et aliam duxerit, moechatur ”.
10 Dicunt ei discipuli eius: “ Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere ”.
11 Qui dixit eis: “ Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.
12 Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt; et sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus; et sunt eunuchi, qui seipsos castraverunt propter regnum caelorum. Qui potest capere, capiat ”.
13 Tunc oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret et oraret; discipuli autem increpabant eis.
14 Iesus vero ait: “ Sinite parvulos et nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum caelorum ”.
15 Et cum imposuisset eis manus, abiit inde.
16 Et ecce unus accedens ait illi: “ Magister, quid boni faciam, ut habeam vitam aeternam? ”. Qui dixit ei:
17 “ Quid me interrogas de bono? Unus est bonus. Si autem vis ad vitam ingredi, serva mandata ”.
18 Dicit illi: “ Quae? ”. Iesus autem dixit: “ Non homicidium facies, non adulterabis, non facies furtum, non falsum testimonium dices,
19 honora patrem et matrem et diliges proximum tuum sicut teipsum ”.
20 Dicit illi adulescens: “ Omnia haec custodiavi. Quid adhuc mihi deest? ”.
21 Ait illi Iesus: “ Si vis perfectus esse, vade, vende, quae habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in caelo; et veni, sequere me ”.
22 Cum audisset autem adulescens verbum, abiit tristis; erat enim habens multas possessiones.
23 Iesus autem dixit discipulis suis: “ Amen dico vobis: Dives difficile intrabit in regnum caelorum.
24 Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei ”.
25 Auditis autem his, discipuli mirabantur valde dicentes: “ Quis ergo poterit salvus esse? ”.
26 Aspiciens autem Iesus dixit illis: “ Apud homines hoc impossibile est, apud Deum autem omnia possible sunt ”.
27 Tunc respondens Petrus dixit ei: “ Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? ”.
28 Iesus autem dixit illis: “ Amen dico vobis quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in throno gloriae suae, sedebitis et vos super thronos duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel.
29 Et omnis, qui reliquit domos vel fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut filios aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet et vitam aeternam possidebit.
30 Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

20

1 Simile est enim regnum caelorum homini patri familias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam;
2 conventionem autem facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.
3 Et egressus circa horam tertiam vidit alios stantes in foro otiosos
4 et illis dixit: “Ite et vos in vineam; et, quod iustum fuerit, dabo vobis”.
5 Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam et fecit similiter.
6 Circa undecimam vero exiit et invenit alios stantes et dicit illis: “Quid hic statis tota die otiosi?”.

7 Dicunt ei: "Quia nemo nos conduxit". Dicit illis: "Ite et vos in vineam".
8 Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineae procuratori suo: "Voca operarios et redde illis mercedem incipiens a novissimis usque ad primos".
9 Et cum venissent, qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singuli denarium.
10 Venientes autem primi arbitrati sunt quod plus essent accepturi; acceperunt autem et ipsi singuli denarium.
11 Accipientes autem murmurabant adversus patrem familias
12 dicentes: "Hi novissimi una hora fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei et aestum!".
13 At ille respondens uni eorum dixit: "Amice, non facio tibi iniuriam; nonne ex denario convenisti mecum?
14 Tolle, quod tuum est, et vade; volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi.
15 Aut non licet mihi, quod volo, facere de meis? An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?".
16 Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi".
17 Et ascendens Iesus Hierosolymam assumpsit Duodecim discipulos secreto et ait illis in via:
18 "Ecce ascendimus Hierosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et condemnabunt eum morte
19 et tradent eum gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum, et tertia die resurget".
20 Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo.
21 Qui dixit ei: "Quid vis?". Ait illi: "Dic ut sedeant hi duo filii mei unus ad dexteram tuam et unus ad sinistram in regno tuo".
22 Respondens autem Iesus dixit: "Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?".
23 Dicunt ei: "Possumus".
24 Ait illis: "Calicem quidem meum bibetis, sedere autem ad dexteram meam et sinistram non est meum dare illud, sed quibus paratum est a Patre meo".
25 Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus.
26 Iesus autem vocavit eos ad se et ait: "Scitis quia principes gentium dominantur eorum et, qui magni sunt, potestatem exercent in eos.
27 Non ita erit inter vos, sed quicumque voluerit inter vos magnus fieri, erit vester minister;
28 et, quicumque voluerit inter vos primus esse, erit vester servus;
29 sicut Filius hominis non venit ministrari sed ministrare et dare animam suam redemptionem pro multis".
30 Et egredientibus illis ab Iericho, secuta est eum turba multa.
31 Et ecce duo caeci sedentes secus viam audierunt quia Iesus transiret et clamaverunt dicentes: "Domine, miserere nostri, fili David!".
32 Turba autem increpabat eos, ut tacerent; at illi magis clamabant dicentes: "Domine, miserere nostri, fili David!".
33 Et stetit Iesus et vocavit eos et ait: "Quid vultis, ut faciam vobis?".
34 Dicunt illi: "Domine, ut aperiantur oculi nostri".
35 Misertus autem Iesus, tetigit oculos eorum; et confestim viderunt et secuti sunt eum.

21

1 Et cum appropinquassent Hierosolymis et venissent Bethfage, ad montem Oliveti, tunc Iesus misit duos discipulos
2 dicens eis: "Ite in castellum, quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam et pullum cum ea; solvite et adducite mihi.
3 Et si quis vobis aliquid dixerit, dicite: "Dominus eos necessarios habet", et confestim dimittet eos".
4 Hoc autem factum est, ut impleretur, quod dictum est per prophetam dicentem:
5 "Dicite filiae Sion:
Ecce Rex tuus venit tibi,
mansuetus et sedens super asinam
et super pullum filium subiugalis".
6 Euntes autem discipuli fecerunt, sicut praecepit illis Iesus,
7 et adduxerunt asinam et pullum; et imposuerunt super eis vestimenta sua, et sedit super ea.
8 Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via; alii autem caedebant ramos de arboribus et sternerant in via.
9 Turbae autem, quae praecedebant eum et quae sequebantur, clamabant dicentes: "Hosanna filio David!

Benedictus, qui venit in nomine Domini! Hosanna in altissimis! ”.

10 Et cum intrasset Hierosolimam, commota est universa civitas dicens: “ Quis est hic?”.

11 Turbae autem dicebant: “ Hic est Iesus propheta a Nazareth Galilaeae ”.

12 Et intravit Iesus in templum et eiciebat omnes vendentes et ementes in templo, et mensas nummulariorum evertit et cathedras vendentium columbas,

13 et dicit eis: “ Scriptum est: "Domus mea domus orationis vocabitur". Vos autem facitis eam speluncam latronum ”.

14 Et accesserunt ad eum caeci et claudi in templo, et sanavit eos.

15 Videntes autem principes sacerdotum et scribae mirabilia, quae fecit, et pueros clamantes in templo et dicentes: “ Hosanna filio David ”, indignati sunt

16 et dixerunt ei: “ Audis quid isti dicant? ”. Iesus autem dicit eis: “ Utique; numquam legistis: "Ex ore infantium et lactantium perfecisti laudem"? ”.

17 Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam ibique mansit.

18 Mane autem revertens in civitatem, esuriit.

19 Et videns ficum arborem unam secus viam, venit ad eam; et nihil invenit in ea nisi folia tantum et ait illi: “ Numquam ex te fructus nascatur in sempiternum ”. Et arefacta est continuo ficulnea.

20 Et videntes discipuli mirati sunt dicentes: “ Quomodo continuo aruit ficulnea? ”.

21 Respondens autem Iesus ait eis: “ Amen dico vobis: Si habueritis fidem et non haesitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed et si monti huic dixeritis: “Tolle et iacta te in mare”, fiet.

22 Et omnia, quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis ”.

23 Et cum venisset in templum, accesserunt ad eum docentes principes sacerdotum et seniores populi dicentes: “ In qua potestate haec facis? Et quis tibi dedit hanc potestatem? ”.

24 Respondens autem Iesus dixit illis: “ Interrogabo vos et ego unum sermonem, quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam, in qua potestate haec facio:

25 Baptismus Ioannis unde erat? A caelo an ex hominibus? ”. At illi cogitabant inter se dicentes: “ Si dixerimus: “E caelo”, dicet nobis: “Quare ergo non credidistis illi?”;

26 si autem dixerimus: “Ex hominibus”, timeamus turbam; omnes enim habent Ioannem sicut prophetam ”.

27 Et respondentes Iesu dixerunt: “ Nescimus ”. Ait illis et ipse: “ Nec ego dico vobis in qua potestate haec facio ”.

28 “ Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios. Et accedens ad primum dixit: “Fili, vade hodie, operare in vinea”.

29 Ille autem respondens ait: “Nolo”; postea autem paenitentia motus abiit.

30 Accedens autem ad alterum dixit similiter. At ille respondens ait: “Eo, domine”; et non ivit.

31 Quis ex duobus fecit voluntatem patris? ”. Dicunt: “ Primus ”. Dicit illis Iesus: “ Amen dico vobis: Publicani et meretrices praecedunt vos in regnum Dei.

32 Venit enim ad vos Ioannes in via iustitiae, et non credidistis ei; publicani autem et meretrices crediderunt ei. Vos autem videntes nec paenitentiam habuistis postea, ut crederetis ei.

33 Aliam parabolam audite. Homo erat pater familias, qui plantavit vineam et saepem circumdedit ei et fodit in ea torcular et aedificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre profectus est.

34 Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus eius.

35 Et agricolae, apprehensis servis eius, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium vero lapidaverunt.

36 Iterum misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter.

37 Novissime autem misit ad eos filium suum dicens: “Verebuntur filium meum”.

38 Agricolae autem videntes filium dixerunt intra se: “Hic est heres. Venite, occidamus eum et habebimus hereditatem eius”.

39 Et apprehensum eum eiecerunt extra vineam et occiderunt.

40 Cum ergo venerit dominus vineae, quid faciet agricolis illis? ”.

41 Aiunt illi: “ Malos male perdet et vineam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis ”.

42 Dicit illis Iesus: “ Numquam legistis in Scripturis:

“Lapidem quem reprobaverunt aedificantes,

hic factus est in caput anguli;

a Domino factum est istud

et est mirabile in oculis nostris” ?

43 Ideo dico vobis quia auferetur a vobis regnum Dei et dabitur genti facienti fructus eius.

44 Et, qui ceciderit super lapidem istum confringetur; super quem vero ceciderit, conteret eum ”.

45 Et cum audissent principes sacerdotum et pharisaei parabolas eius, cognoverunt quod de ipsis diceret;
46 et quaerentes eum tenere, timuerunt turbas, quoniam sicut prophetam eum habebant.

22

1 Et respondens Iesus dixit iterum in parabolis eis dicens:
2 “ Simile factum est regnum caelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.
3 Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et nolebant venire.
4 Iterum misit alios servos dicens: “Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei et altilia occisa, et omnia parata; venite ad nuptias”.
5 Illi autem neglexerunt et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam;
6 reliqui vero tenuerunt servos eius et contumelia affectos occiderunt.
7 Rex autem iratus est et, missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos et civitatem illorum succendit.
8 Tunc ait servis suis: “Nuptiae quidem paratae sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni;
9 ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias”.
10 Et egressi servi illi in vias, congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos et bonos; et impletae sunt nuptiae discumbentium.
11 Intravit autem rex, ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali
12 et ait illi: “Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem?”. At ille obmutuit.
13 Tunc dixit rex ministris: “Ligate pedes eius et manus et mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium”.
14 Multi enim sunt vocati, pauci vero electi ”.
15 Tunc abeuntes pharisaei consilium inierunt, ut caperent eum in sermone.
16 Et mittunt ei discipulos suos cum herodianis dicentes: “ Magister, scimus quia verax es et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo; non enim respicis personam hominum.
17 Dic ergo nobis quid tibi videatur: Licet census dare Caesari an non? ”.
18 Cognita autem Iesus nequitia eorum, ait: “ Quid me tentatis, hypocritae?
19 Ostendite mihi nomisma census ”. At illi obtulerunt ei denarium.
20 Et ait illis: “ Cuius est imago haec et superscriptio? ”.
21 Dicunt ei: “ Caesaris ”. Tunc ait illis: “ Reddite ergo, quae sunt Caesaris, Caesari et, quae sunt Dei, Deo ”.
22 Et audientes mirati sunt et, relicto eo, abierunt.
23 In illo die accesserunt ad eum sadducae, qui dicunt non esse resurrectionem, et interrogaverunt eum
24 dicentes: “ Magister, Moyses dixit, si quis mortuus fuerit non habens filios, ut ducat frater eius uxorem illius et suscitetur semen fratri suo.
25 Erant autem apud nos septem fratres: et primus, uxore ducta, defunctus est et non habens semen reliquit uxorem suam fratri suo;
26 similiter secundus et tertius usque ad septimum.
27 Novissime autem omnium mulier defuncta est.
28 In resurrectione ergo cuius erit de septem uxor? Omnes enim habuerunt eam ”.
29 Respondens autem Iesus ait illis: “ Erratis nescientes Scripturas neque virtutem Dei;
30 in resurrectione enim neque nubent neque nubentur, sed sunt sicut angeli in caelo.
31 De resurrectione autem mortuorum non legistis, quod dictum est vobis a Deo dicente:
32 “Ego sum Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob”? Non est Deus mortuorum sed viventium ”.
33 Et audientes turbae mirabantur in doctrina eius.
34 Pharisei autem audientes quod silentium imposuisset sadducaeis, convenerunt in unum.
35 Et interrogavit unus ex eis legis doctor tentans eum:
36 “ Magister, quod est mandatum magnum in Lege? ”.
37 Ait autem illi: “ Diliges Dominum Deum tuum in toto corde tuo et in tota anima tua et in tota mente tua:
38 hoc est magnum et primum mandatum.
39 Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut teipsum.
40 In his duobus mandatis universa Lex pendet et Prophetiae ”.
41 Congregatis autem pharisaeis, interrogavit eos Iesus
42 dicens: “ Quid vobis videtur de Christo? Cuius filius est? ”. Dicunt ei: “ David ”.
43 Ait illis: “ Quomodo ergo David in Spiritu vocat eum Dominum dicens:
44 “Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos sub pedibus tuis”?

45 Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius eius est? ”.
46 Et nemo poterat respondere ei verbum, neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

23

1 Tunc Iesus locutus est ad turbas et ad discipulos suos
2 dicens: “ Super cathedram Moysis sederunt scribae et pharisaei.
3 Omnia ergo, quaecumque dixerint vobis, facite et servate; secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt enim et non faciunt.
4 Alligant autem onera gravia et importabilia et imponunt in umeros hominum, ipsi autem digito suo nolunt ea movere.
5 Omnia vero opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria sua et magnificant fimbrias,
6 amant autem primum recubitus in cenis et primas cathedras in synagogis
7 et salutationes in foro et vocari ab hominibus Rabbi.
8 Vos autem nolite vocari Rabbi; unus enim est Magister vester, omnes autem vos fratres estis.
9 Et Patrem nolite vocare vobis super terram, unus enim est Pater vester, caelestis.
10 Nec vocemini Magistri, quia Magister vester unus est, Christus.
11 Qui maior est vestrum, erit minister vester.
12 Qui autem se exaltaverit, humiliabitur; et, qui se humiliaverit, exaltabitur.
13 Vae autem vobis, scribae et pharisaei hypocritae, quia clauditis regnum caelorum ante homines! Vos enim non intratis nec introeuntes sinitis intrare.
(14) 15 Vae vobis, scribae et pharisaei hypocritae, quia circuitis mare et aridam, ut faciatis unum proselytum, et cum fuerit factus, facitis eum filium gehennae duplo quam vos!
16 Vae vobis, duces caeci, qui dicitis: “Quicumque iuraverit per templum, nihil est; quicumque autem iuraverit in auro templi, debet”.
17 Stulti et caeci! Quid enim maius est: aurum an templum, quod sanctificat aurum?
18 Et: “Quicumque iuraverit in altari, nihil est; quicumque autem iuraverit in dono, quod est super illud, debet”.
19 Caeci! Quid enim maius est: donum an altare, quod sanctificat donum?
20 Qui ergo iuraverit in altari, iurat in eo et in omnibus, quae super illud sunt;
21 et, qui iuraverit in templo, iurat in illo et in eo, qui inhabitat in ipso;
22 et, qui iuraverit in caelo, iurat in throno Dei et in eo, qui sedet super eum.
23 Vae vobis, scribae et pharisaei hypocritae, quia decimatis mentam et anethum et cyminum et reliquistis, quae graviora sunt legis: iudicium et misericordiam et fidem! Haec oportuit facere et illa non omittere.
24 Duces caeci, excolantes culicem, camelum autem glutientes.
25 Vae vobis, scribae et pharisaei hypocritae, quia mundatis, quod de foris est calicis et paropsidis, intus autem pleni sunt rapina et immunditia!
26 Pharisaeae caece, munda prius, quod intus est calicis, ut fiat et id, quod de foris eius est, mundum.
27 Vae vobis, scribae et pharisaei hypocritae, quia similes estis sepulcris dealbatis, quae a foris quidem parent speciosa, intus vero plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcitia!
28 Sic et vos a foris quidem paretis hominibus iusti, intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate.
29 Vae vobis, scribae et pharisaei hypocritae, qui aedificatis sepulcra prophetarum et ornatis monumenta iustorum
30 et dicitis: “Si fuissetis in diebus patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophetarum”!
31 Itaque testimonio estis vobismetipsis quia filii estis eorum, qui prophetas occiderunt.
32 Et vos implete mensuram patrum vestrorum.
33 Serpentes, genimina viperarum, quomodo fugietis a iudicio gehennae?
34 Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes et scribas; ex illis occidetis et crucifigietis et ex eis flagellabitis in synagogis vestris et persequemini de civitate in civitatem,
35 ut veniat super vos omnis sanguis iustus, qui effusus est super terram a sanguine Abel iusti usque ad sanguinem Zachariae filii Barachiae, quem occidistis inter templum et altare.
36 Amen dico vobis: Venient haec omnia super generationem istam.
37 Ierusalem, Ierusalem, quae occidis prophetas et lapidas eos, qui ad te missi sunt, quotiens volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, et noluistis!

38 Ecce relinquitur vobis domus vestra deserta!

39 Dico enim vobis: Non me videbitis amodo, donec dicatis: "Benedictus, qui venit in nomine Domini!"

24

1 Et egressus Iesus de templo ibat, et accesserunt discipuli eius, ut ostenderent ei aedificationes templi;
2 ipse autem respondens dixit eis: "Non videtis haec omnia? Amen dico vobis: Non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non destruetur".

3 Sedente autem eo super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secreto dicentes: "Dic nobis: Quando haec erunt, et quod signum adventus tui et consummationis saeculi?"

4 Et respondens Iesus dixit eis: "Videte, ne quis vos seducat.

5 Multi enim venient in nomine meo dicentes: "Ego sum Christus", et multos seducunt.

6 Audituri enim estis proelia et opiniones proeliorum. Videte, ne turbemini; oportet enim fieri, sed nondum est finis.

7 Consurget enim gens in gentem, et regnum in regnum, et erunt fames et terrae motus per loca;

8 haec autem omnia initia sunt dolorum.

9 Tunc tradent vos in tribulationem et occident vos, et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.

10 Et tunc scandalizabuntur multi et invicem tradent et odio habebunt invicem;

11 et multi pseudoprophetae surgent et seducunt multos.

12 Et, quoniam abundavit iniquitas, refrigescet caritas multorum;

13 qui autem permanserit usque in finem, hic salvus erit.

14 Et praedicabitur hoc evangelium regni in universo orbe in testimonium omnibus gentibus; et tunc veniet consummatio.

15 Cum ergo videritis abominationem desolationis, quae dicta est a Daniele propheta, stantem in loco sancto, qui legit, intellegat:

16 tunc qui in Iudaea sunt, fugiant ad montes;

17 qui in tecto, non descendant tollere aliquid de domo sua;

18 et, qui in agro, non revertatur tollere pallium suum.

19 Vae autem praegnantibus et nutriendis in illis diebus!

20 Orate autem, ut non fiat fuga vestra hieme vel sabbato:

21 erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo neque fiet.

22 Et nisi breviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro; sed propter electos breviabuntur dies illi.

23 Tunc si quis vobis dixerit: "Ecce hic Christus" aut: "Hic", nolite credere.

24 Surgent enim pseudochristi et pseudoprophetae et dabunt signa magna et prodigia, ita ut in errorem inducantur, si fieri potest, etiam electi.

25 Ecce praedixi vobis.

26 Si ergo dixerint vobis: "Ecce in deserto est", nolite exire; "Ecce in penetralibus", nolite credere;

27 sicut enim fulgur exit ab oriente et paret usque in occidentem, ita erit adventus Filii hominis.

28 Ubicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur aquilae.

29 Statim autem post tribulationem dierum illorum, sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum, et stellae cadent de caelo, et virtutes caelorum commovebuntur.

30 Et tunc parebit signum Filii hominis in caelo, et tunc plangent omnes tribus terrae et videbunt Filium hominis venientem in nubibus caeli cum virtute et gloria multa;

31 et mittet angelos suos cum tuba magna, et congregabunt electos eius a quattuor ventis, a summis caelorum usque ad terminos eorum.

32 Ab arbore autem fici discite parabolam: cum iam ramus eius tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope est aestas.

33 Ita et vos, cum videritis haec omnia, scitote quia prope est in ianuam.

34 Amen dico vobis: Non praeteribit haec generatio, donec omnia haec fiant.

35 Caelum et terra transibunt, verba vero mea non praeteribunt.

36 De die autem illa et hora nemo scit, neque angeli caelorum neque Filius, nisi Pater solus.

37 Sicut enim dies Noe, ita erit adventus Filii hominis.

38 Sicut enim erant in diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et nuptum tradentes, usque ad eum diem, quo introivit in arcam Noe,

39 et non cognoverunt, donec venit diluvium et tulit omnes, ita erit et adventus Filii hominis.

40 Tunc duo erunt in agro: unus assumitur, et unus relinquitur;

41 duae molentes in mola: una assumitur, et una relinquitur.

42 Vigilate ergo, quia nescitis qua die Dominus vester venturus sit.

43 Illud autem scitote quoniam si sciret pater familias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique et non sineret perfodi domum suam.
44 Ideo et vos estote parati, quia, qua nescitis hora, Filius hominis venturus est.
45 Quis putas est fidelis servus et prudens, quem constituit dominus supra familiam suam, ut det illis cibum in tempore?
46 Beatus ille servus, quem cum venerit dominus eius, invenerit sic facientem.
47 Amen dico vobis quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48 Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: "Moram facit dominus meus venire",
49 et coeperit percutere conservos suos, manducet autem et bibat cum ebriis,
50 veniet dominus servi illius in die, qua non sperat, et in hora, qua ignorat,
51 et dividet eum partemque eius ponet cum hypocritis; illic erit fletus et stridor dentium.

25

1 Tunc simile erit regnum caelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas exierunt obviam sponso.
2 Quinque autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes.
3 Fatuae enim, acceptis lampadibus suis, non sumpserunt oleum secum;
4 prudentes vero acceperunt oleum in vasis cum lampadibus suis.
5 Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt.
6 Media autem nocte clamor factus est: "Ecce sponsus! Exite obviam ei".
7 Tunc surrexerunt omnes virgines illae et ornaverunt lampades suas.
8 Fatuae autem sapientibus dixerunt: "Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae exstinguuntur".
9 Responderunt prudentes dicentes: "Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes et emite vobis".
10 Dum autem irent emere, venit sponsus, et quae paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias; et clausa est ianua.
11 Novissime autem veniunt et reliquae virgines dicentes: "Domine, domine, aperi nobis".
12 At ille respondens ait: "Amen dico vobis: Nescio vos".
13 Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.
14 Sicut enim homo peregre proficiscens vocavit servos suos et tradidit illis bona sua.
15 Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem, et profectus est. Statim
16 abiit, qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis et lucratus est alia quinque;
17 similiter qui duo acceperat, lucratus est alia duo.
18 Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terra et abscondit pecuniam domini sui.
19 Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum et ponit rationem cum eis.
20 Et accedens, qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta dicens: "Domine, quinque talenta tradidisti mihi; ecce alia quinque superlucratus sum".
21 Ait illi dominus eius: "Euge, serve bone et fidelis. Super pauca fuisti fidelis; supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui".
22 Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: "Domine, duo talenta tradidisti mihi; ecce alia duo lucratus sum".
23 Ait illi dominus eius: "Euge, serve bone et fidelis. Super pauca fuisti fidelis; supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui".
24 Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait: "Domine, novi te quia homo durus es: metis, ubi non seminasti, et congregas, ubi non sparsisti;
25 et timens abii et abscondi talentum tuum in terra. Ecce habes, quod tuum est".
26 Respondens autem dominus eius dixit ei: "Serve male et piger! Sciebas quia meto, ubi non seminavi, et congrego, ubi non sparsi?
27 Oportuit ergo te mittere pecuniam meam nummulariis, et veniens ego recepissem, quod meum est cum usura.
28 Tollite itaque ab eo talentum et date ei, qui habet decem talenta:
29 omni enim habenti dabitur, et abundabit; ei autem, qui non habet, et quod habet, auferetur ab eo.
30 Et inutilem servum eicite in tenebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium".
31 Cum autem venerit Filius hominis in gloria sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super thronum gloriae suae.
32 Et congregabuntur ante eum omnes gentes; et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab

haedis,

33 et statuet oves quidem a dextris suis, haedos autem a sinistris.

34 Tunc dicet Rex his, qui a dextris eius erunt: "Venite, benedicti Patris mei; possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi.

35 Esurivi enim, et dedistis mihi manducare; sitivi, et dedistis mihi bibere; hospes eram, et collegistis me;

36 nudus, et operuistis me; infirmus, et visitastis me; in carcere eram, et venistis ad me".

37 Tunc respondebunt ei iusti dicentes: "Domine, quando te vidimus esurientem et pavimus, aut sitientem et dedimus tibi potum?

38 Quando autem te vidimus hospitem et collegimus, aut nudum et cooperuimus?

39 Quando autem te vidimus infirmum aut in carcere et venimus ad te?"

40 Et respondens Rex dicet illis: "Amen dico vobis: Quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis".

41 Tunc dicet et his, qui a sinistris erunt: "Discedite a me, maledicti, in ignem aeternum, qui praeparatus est Diabolo et angelis eius.

42 Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare; sitivi, et non dedistis mihi potum;

43 hospes eram, et non collegistis me; nudus, et non operuistis me; infirmus et in carcere, et non visitastis me".

44 Tunc respondebunt et ipsi dicentes: "Domine, quando te vidimus esurientem aut sitientem aut hospitem aut nudum aut infirmum vel in carcere et non ministravimus tibi?"

45 Tunc respondebit illis dicens: "Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis uni de minimis his, nec mihi fecistis".

46 Et ibunt hi in supplicium aeternum, iusti autem in vitam aeternam".

26

1 Et factum est, cum consummasset Iesus sermones hos omnes, dixit discipulis suis:

2 "Scitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis traditur, ut crucifigatur".

3 Tunc congregati sunt principes sacerdotum et seniores populi in aulam principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas,

4 et consilium fecerunt, ut Iesum dolo tenerent et occiderent;

5 dicebant autem: "Non in die festo, ne tumultus fiat in populo".

6 Cum autem esset Iesus in Bethania, in domo Simonis leprosi,

7 accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi et effudit super caput ipsius recumbentis.

8 Videntes autem discipuli, indignati sunt dicentes: "Ut quid perditio haec?

9 Potuit enim istud venumdari multo et dari pauperibus".

10 Sciens autem Iesus ait illis: "Quid molesti estis mulieri? Opus enim bonum operata est in me;

11 nam semper pauperes habetis vobiscum, me autem non semper habetis.

12 Mittens enim haec unguentum hoc supra corpus meum, ad sepeliendum me fecit.

13 Amen dico vobis: Ubicumque praedicatum fuerit hoc evangelium in toto mundo, dicetur et quod haec fecit in memoriam eius".

14 Tunc abiit unus de Duodecim, qui dicebatur Iudas Iscariotes, ad principes sacerdotum

15 et ait: "Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam?". At illi constituerunt ei triginta argenteos.

16 Et exinde quaerebat opportunitatem, ut eum traderet.

17 Prima autem Azymorum accesserunt discipuli ad Iesum dicentes: "Ubi vis paremus tibi comedere Pascha?"

18 Ille autem dixit: "Ite in civitatem ad quendam et dicite ei: "Magister dicit: Tempus meum prope est; apud te facio Pascha cum discipulis meis" ".

19 Et fecerunt discipuli, sicut constituit illis Iesus, et paraverunt Pascha.

20 Vespere autem facto, discumbebat cum Duodecim.

21 Et edentibus illis, dixit: "Amen dico vobis: Unus vestrum me traditurus est".

22 Et contristati valde, coeperunt singuli dicere ei: "Numquid ego sum, Domine?"

23 At ipse respondens ait: "Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet.

24 Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de illo; vae autem homini illi, per quem Filius hominis traditur! Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille".

25 Respondens autem Iudas, qui tradidit eum, dixit: "Numquid ego sum, Rabbi?". Ait illi: "Tu dixisti".

26 Cenantibus autem eis, accepit Iesus panem et benedixit ac fregit deditque discipulis et ait: "Accipite, comedite: hoc est corpus meum".

27 Et accipiens calicem, gratias egit et dedit illis dicens: "Bibite ex hoc omnes:

28 hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effunditur in remissionem peccatorum.
29 Dico autem vobis: Non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei ”.
30 Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti.
31 Tunc dicit illis Iesus: “ Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim: “Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis”.
32 Postquam autem resurrexero, praecedam vos in Galilaeam ”.
33 Respondens autem Petrus ait illi: “ Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego numquam scandalizabor ”.
34 Ait illi Iesus: “ Amen dico tibi: In hac nocte, antequam gallus cantet, ter me negabis ”.
35 Ait illi Petrus: “ Etiam si oportuerit me mori tecum, non te negabo ”. Similiter et omnes discipuli dixerunt.
36 Tunc venit Iesus cum illis in praedium, quod dicitur Gethsemani. Et dicit discipulis: “ Sedete hic, donec vadam illuc et orem ”.
37 Et assumpto Petro et duobus filiis Zebedaei, coepit contristari et maestus esse.
38 Tunc ait illis: “ Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic et vigilate mecum ”.
39 Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans et dicens: “ Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste; verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu ”.
40 Et venit ad discipulos et invenit eos dormientes; et dicit Petro: “ Sic non potuistis una hora vigilare mecum?
41 Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem; spiritus quidem promptus est, caro autem infirma ”.
42 Iterum secundo abiit et oravit dicens: “ Pater mi, si non potest hoc transire, nisi bibam illud, fiat voluntas tua ”.
43 Et venit iterum et invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati.
44 Et relictis illis, iterum abiit et oravit tertio, eundem sermonem iterum dicens.
45 Tunc venit ad discipulos et dicit illis: “ Dormite iam et requiescite; ecce appropinquavit hora, et Filius hominis traditur in manus peccatorum.
46 Surgite, eamus; ecce appropinquavit, qui me tradit ”.
47 Et adhuc ipso loquente, ecce Iudas, unus de Duodecim, venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a principibus sacerdotum et senioribus populi.
48 Qui autem tradidit eum, dedit illis signum dicens: “ Quemcumque osculatus fuero, ipse est; tenete eum! ”.
49 Et confestim accedens ad Iesum dixit: “ Ave, Rabbi! ” et osculatus est eum.
50 Iesus autem dixit illi: “ Amice, ad quod venisti! ”. Tunc accesserunt et manus iniecerunt in Iesum et tenuerunt eum.
51 Et ecce unus ex his, qui erant cum Iesu, extendens manum exemit gladium suum et percutiens servum principis sacerdotum amputavit auriculam eius.
52 Tunc ait illi Iesus: “ Converte gladium tuum in locum suum. Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt.
53 An putas quia non possum rogare Patrem meum, et exhibebit mihi modo plus quam duodecim legiones angelorum?
54 Quomodo ergo implebuntur Scripturae quia sic oportet fieri? ”.
55 In illa hora dixit Iesus turbis: “ Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me? Cotidie sedebam docens in templo, et non me tenuistis ”.
56 Hoc autem totum factum est, ut implerentur scripturae Prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt.
57 Illi autem tenentes Iesum duxerunt ad Caipham principem sacerdotum, ubi scribae et seniores convenerant.
58 Petrus autem sequebatur eum a longe usque in aulam principis sacerdotum; et ingressus intro sede bat cum ministris, ut videret finem.
59 Principes autem sacerdotum et omne concilium quaerebant falsum testimonium contra Iesum, ut eum morti traderent,
60 et non invenerunt, cum multi falsi testes accessissent. Novissime autem venientes duo
61 dixerunt: “ Hic dixit: “Possum destruere templum Dei et post triduum aedificare illud” ”.
62 Et surgens princeps sacerdotum ait illi: “ Nihil respondes? Quid isti adversum te testificantur? ”.
63 Iesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi: “ Adiuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus Filius Dei ”.
64 Dicit illi Iesus: “ Tu dixisti. Verumtamen dico vobis: Amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris

Virtutis et venientem in nubibus caeli ”.

65 Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua dicens: “ Blasphemavit! Quid adhuc egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphemiam.

66 Quid vobis videtur? ”. Illi autem respondentes dixerunt: “ Reus est mortis! ”.

67 Tunc expuerunt in faciem eius et colaphis eum ceciderunt; alii autem palmas in faciem ei dederunt

68 dicentes: “ Prophetiza nobis, Christe: Quis est, qui te percussit? ”.

69 Petrus vero sedebat foris in atrio; et accessit ad eum una ancilla dicens: “ Et tu cum Iesu Galilaeo eras! ”.

70 At ille negavit coram omnibus dicens: “ Nescio quid dicis! ”.

71 Exeunte autem illo ad ianuam, vidit eum alia et ait his, qui erant ibi: “ Hic erat cum Iesu Nazareno! ”.

72 Et iterum negavit cum iuramento: “ Non novi hominem! ”.

73 Post pusillum autem accesserunt, qui stabant, et dixerunt Petro: “ Vere et tu ex illis es, nam et loquela tua manifestum te facit ”.

74 Tunc coepit detestari et iurare: “ Non novi hominem! ”. Et continuo gallus cantavit;

75 et recordatus est Petrus verbi Iesu, quod dixerat: “ Priusquam gallus cantet, ter me negabis ”. Et egressus foras ploravit amare.

27

1 Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi adversus Iesum, ut eum morti traderent.

2 Et vinctum adduxerunt eum et tradiderunt Pilato praesidi.

3 Tunc videns Iudas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, paenitentia ductus, rettulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus

4 dicens: “ Peccavi tradens sanguinem innocentem ”. At illi dixerunt: “ Quid ad nos? Tu videris! ”.

5 Et proiectis argenteis in templo, recessit et abiens laqueo se suspendit.

6 Principes autem sacerdotum, acceptis argenteis, dixerunt: “ Non licet mittere eos in corbanam, quia pretium sanguinis est ”.

7 Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum Figuli in sepulturam peregrinorum.

8 Propter hoc vocatus est ager ille ager Sanguinis usque in hodiernum diem.

9 Tunc impletum est quod dictum est per Ieremiam prophetam di centem: “ Et acceperunt triginta argenteos, pretium appretiati quem appretiaverunt a filiis Israel,

10 et dederunt eos in agrum Figuli, sicut constituit mihi Dominus ”.

11 Iesus autem stetit ante praesidem; et interrogavit eum praeses dicens: “ Tu es Rex Iudaeorum? ”. Dixit autem Iesus: “ Tu dicis ”.

12 Et cum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus, nihil respondit.

13 Tunc dicit illi Pilatus: “ Non audis quanta adversum te dicant testimonia? ”.

14 Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur praeses vehementer.

15 Per diem autem sollemnem consueverat praeses dimittere turbae unum vinctum, quem voluissent.

16 Habebant autem tunc vinctum insignem, qui dicebatur Barabbas.

17 Congregatis ergo illis dixit Pilatus: “ Quem vultis dimittam vobis: Barabbam an Iesum, qui dicitur Christus? ”.

18 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum.

19 Sedente autem illo pro tribunali, misit ad illum uxor eius dicens: “ Nihil tibi et iusto illi. Multa enim passa sum hodie per visum propter eum ”.

20 Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt turbis, ut peterent Barabbam, Iesum vero perderent.

21 Respondens autem praeses ait illis: “ Quem vultis vobis de duobus dimittam? ”. At illi dixerunt: “ Barabbam! ”.

22 Dicit illis Pilatus: “ Quid igitur faciam de Iesu, qui dicitur Christus? ”. Dicunt omnes: “ Crucifigatur! ”.

23 Ait autem: “ Quid enim mali fecit? ”. At illi magis clamabant dicentes: “ Crucifigatur! ”.

24 Videns autem Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, accepta aqua, lavit manus coram turba dicens: “ Innocens ego sum a sanguine hoc; vos videritis! ”.

25 Et respondens universus populus dixit: “ Sanguis eius super nos et super filios nostros ”.

26 Tunc dimisit illis Barabbam; Iesum autem flagellatum tradidit, ut crucifigeretur.

27 Tunc milites praesidis suscipientes Iesum in praetorio congregaverunt ad eum universam cohortem.

28 Et exuentes eum, clamydem coccineam circumdederunt ei

29 et plectentes coronam de spinis posuerunt super caput eius et arundinem in dextera eius et, genu flexo

ante eum, illudebant ei dicentes: " Ave, rex Iudaeorum! ".
30 Et exspuentes in eum acceperunt arundinem et percutiebant caput eius.
31 Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum clamys et induerunt eum vestimentis eius et duxerunt eum, ut crucifigerent.
32 Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenaeum nomine Simonem; hunc angariaverunt, ut tolleretur crux eius.
33 Et venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est Calvariae locus,
34 et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum; et cum gustasset, noluit bibere.
35 Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta eius sortem mittentes
36 et sedentes servabant eum ibi.
37 Et imposuerunt super caput eius causam ipsius scriptam: " Hic est Iesus Rex Iudaeorum ".
38 Tunc crucifiguntur cum eo duo latrones: unus a dextris, et unus a sinistris.
39 Praetereuntes autem blasphemabant eum moventes capita sua
40 et dicentes: " Qui destruis templum et in triduo illud reaedificas, salva te ipsum; si Filius Dei es, descende de cruce! ".
41 Similiter et principes sacerdotum illudentes cum scribis et senioribus dicebant:
42 " Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere. Rex Israel est; descendat nunc de cruce, et credemus in eum.
43 Confidit in Deo; liberet nunc, si vult eum. Dixit enim: "Dei Filius sum" ".
44 Idipsum autem et latrones, qui crucifixi erant cum eo, imprecabantur ei.
45 A sexta autem hora tenebrae factae sunt super universam terram usque ad horam nonam.
46 Et circa horam nonam clamavit Iesus voce magna dicens: " Eli, Eli, lema sabachthani? ", hoc est: " Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? ".
47 Quidam autem ex illic stantibus audientes dicebant: " Eliam vocat iste ".
48 Et continuo currens unus ex eis acceptam spongiam implevit aceto et imposuit arundini et dabat ei bibere.
49 Ceteri vero dicebant: " Sine, videamus an veniat Elias liberans eum ".
50 Iesus autem iterum clamans voce magna emisit spiritum.
51 Et ecce velum templi scissum est a summo usque deorsum in duas partes, et terra mota est, et petrae scissae sunt;
52 et monumenta aperta sunt, et multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt
53 et exeuntes de monumentis post resurrectionem eius venerunt in sanctam civitatem et apparuerunt multis.
54 Centurio autem et, qui cum eo erant custodientes Iesum, viso terrae motu et his, quae fiebant, timuerunt valde dicentes: " Vere Dei Filius erat iste! ".
55 Erant autem ibi mulieres multae a longe aspicientes, quae secutae erant Iesum a Galilaea ministrantes ei;
56 inter quas erat Maria Magdalene et Maria Iacobi et Ioseph mater et mater filiorum Zebedaei.
57 Cum sero autem factum esset, venit homo dives ab Arimathaea nomine Ioseph, qui et ipse discipulus erat Iesu.
58 Hic accessit ad Pilatum et petiit corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit reddi.
59 Et accepto corpore, Ioseph involvit illud in sindone munda
60 et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat in petra, et advolvxit saxum magnum ad ostium monumenti et abiit.
61 Erat autem ibi Maria Magdalene et altera Maria sedentes contra sepulcrum.
62 Altera autem die, quae est post Parascevem, convenerunt principes sacerdotum et pharisaei ad Pilatum
63 dicentes: " Domine, recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc vivens: "Post tres dies resurgam".
64 Iube ergo custodiri sepulcrum usque in diem tertium, ne forte veniant discipuli eius et furentur eum et dicant plebi: "Surrexit a mortuis", et erit novissimus error peior priore ".
65 At illis Pilatus: " Habetis custodiam; ite, custodite, sicut scitis ".
66 Illi autem abeuntes munierunt sepulcrum, signantes lapidem, cum custodia.

28

1 Sero autem post sabbatum, cum illucesceret in primam sabbati, venit Maria Magdalene et altera Maria videre sepulcrum.
2 Et ecce terrae motus factus est magnus: angelus enim Domini descendit de caelo et accedens revolvit lapidem et sedebat super eum.

3 Erat autem aspectus eius sicut fulgur, et vestimentum eius candidum sicut nix.
4 Prae timore autem eius exterriti sunt custodes et facti sunt velut mortui.
5 Respondens autem angelus dixit mulieribus: “ Nolite timere vos! Scio enim quod Iesum, qui crucifixus est, quaeritis.
6 Non est hic: surrexit enim, sicut dixit. Venite, videte locum, ubi positus erat.
7 Et cito euntes dicite discipulis eius: “Surrexit a mortuis et ecce praecedit vos in Galilaeam; ibi eum videbitis”. Ecce dixi vobis ”.
8 Et exeuntes cito de monumento cum timore et magno gaudio cucurrerunt nuntiare discipulis eius.
9 Et ecce Iesus occurrit illis dicens: “ Avete ”. Illae autem accesserunt et tenuerunt pedes eius et adoraverunt eum.
10 Tunc ait illis Iesus: “ Nolite timere; ite, nuntiate fratribus meis, ut eant in Galilaeam et ibi me videbunt ”.
11 Quae cum abiissent, ecce quidam de custodia venerunt in civitatem et nuntiaverunt principibus sacerdotum omnia, quae facta fuerant.
12 Et congregati cum senioribus, consilio accepto, pecuniam copiosam dederunt militibus
13 dicentes: “ Dicite: “Discipuli eius nocte venerunt et furati sunt eum, nobis dormientibus”.
14 Et si hoc auditum fuerit a praeside, nos suadebimus ei et securos vos faciemus ”.
15 At illi, accepta pecunia, fecerunt, sicut erant docti. Et divulgatum est verbum istud apud Iudaeos usque in hodiernum diem.
16 Undecim autem discipuli abierunt in Galilaeam, in montem ubi constituerat illis Iesus,
17 et videntes eum adoraverunt; quidam autem dubitaverunt.
18 Et accedens Iesus locutus est eis dicens: “ Data est mihi omnis potestas in caelo et in terra.
19 Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti,
20 docentes eos servare omnia, quaecumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi ”.

EVANGELIUM SECUNDUM MARCUM

1

1 Initium evangelii Iesu Christi Filii Dei.
2 Sicut scriptum est in Isaia propheta:
“ Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam,
qui praeparabit viam tuam;
3 vox clamantis in deserto:
“Parate viam Domini, rectas facite semitas eius” ”,
4 fuit Ioannes Baptista in deserto praedicans baptismum paenitentiae in remissionem peccatorum.
5 Et egrediebatur ad illum omnis Iudaeae regio et Hierosolymitae universi et baptizabantur ab illo in Iordane flumine confitentes peccata sua.
6 Et erat Ioannes vestitus pilis cameli, et zona pellicea circa lumbos eius, et locustas et mel silvestre edebat.
7 Et praedicabat dicens: “ Venit fortior me post me, cuius non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum eius.
8 Ego baptizavi vos aqua; ille vero baptizabit vos in Spiritu Sancto ”.

9 Et factum est in diebus illis, venit Iesus a Nazareth Galilaeae et baptizatus est in Iordane ab Ioanne.

10 Et statim ascendens de aqua vidit apertos caelos et Spiritum tamquam columbam descendentem in ipsum;

11 et vox facta est de caelis: “ Tu es Filius meus dilectus; in te complacui ”.

12 Et statim Spiritus expellit eum in desertum.

13 Et erat in deserto quadraginta diebus et tentabatur a Satana; eratque cum bestiis, et angeli ministrabant illi.

14 Postquam autem traditus est Ioannes, venit Iesus in Galilaeam praedicans evangelium Dei

15 et dicens: “ Impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei; paenitemini et credite evangelio ”.

16 Et praeteriens secus mare Galilaeae vidit Simonem et Andream fratrem Simonis mittentes in mare; erant enim piscatores.

17 Et dixit eis Iesus: “ Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum ”.

18 Et protinus, relictis retibus, secuti sunt eum.

19 Et progressus pusillum vidit Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem eius, et ipsos in navi componentes retia,

20 et statim vocavit illos. Et, relicto patre suo Zebedaeo in navi cum mercennariis, abierunt post eum.

21 Et ingrediuntur Capharnaum. Et statim sabbatis ingressus synagogam docebat.

22 Et stupebant super doctrina eius: erat enim docens eos quasi potestatem habens et non sicut scribae.

23 Et statim erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo; et exclamavit

24 dicens: “ Quid nobis et tibi, Iesu Nazarene? Venisti perdere nos? Scio qui sis: Sanctus Dei ”.

25 Et comminatus est ei Iesus dicens: “ Obmutesce et exi de homine! ”.

26 Et discernens eum spiritus immundus et exclamans voce magna exivit ab eo.

27 Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter se dicentes: “ Quidnam est hoc? Doctrina nova cum potestate; et spiritibus immundis imperat, et oboediunt ei ”.

28 Et processit rumor eius statim ubique in omnem regionem Galilaeae.

29 Et protinus egredientes de synagoga venerunt in domum Simonis et Andreae cum Iacobo et Ioanne.

30 Socrus autem Simonis decumbebat febricitans; et statim dicunt ei de illa.

31 Et accedens elevavit eam apprehensa manu; et dimisit eam febris, et ministrabat eis.

32 Vespere autem facto, cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes male habentes et daemonia habentes;

33 et erat omnis civitas congregata ad ianuam.

34 Et curavit multos, qui vexabantur variis languoribus, et daemonia multa eiecit et non sinebat loqui daemonia, quoniam sciebant eum.

35 Et diluculo valde mane surgens egressus est et abiit in desertum locum ibique orabat.

36 Et persecutus est eum Simon et qui cum illo erant;

37 et cum invenissent eum, dixerunt ei: “ Omnes quaerunt te! ”.

38 Et ait illis: “ Eamus alibi in proximos vicos, ut et ibi praedicem: ad hoc enim veni ”.

39 Et venit praedicans in synagogis eorum per omnem Galilaeam et daemonia eiciens.

40 Et venit ad eum leprosus deprecans eum et genu flectens et dicens ei: “ Si vis, potes me mundare ”.

41 Et misertus extendens manum suam tetigit eum et ait illi: “ Volo, mundare! ”;

42 et statim discessit ab eo lepra, et mundatus est.

43 Et infremuit in eum statimque eiecit illum

44 et dicit ei: “Vide, nemini quidquam dixeris; sed vade, ostende te sacerdoti et offer pro

emundatione tua, quae praecepit Moyses, in testimonium illis ”.

45 At ille egressus coepit praedicare multum et diffamare sermonem, ita ut iam non posset manifesto in civitatem introire, sed foris in desertis locis erat; et conveniebant ad eum undique.

2

1 Et iterum intravit Capharnaum post dies, et auditum est quod in domo esset.

2 Et convenerunt multi, ita ut non amplius caperentur neque ad ianuam, et loquebatur eis verbum.

3 Et veniunt ferentes ad eum paralyticum, qui a quattuor portabatur.

4 Et cum non possent offerre eum illi prae turba, nudaverunt tectum, ubi erat, et perfodientes summittunt grabatum, in quo paralyticus iacebat.

5 Cum vidisset autem Iesus fidem illorum, ait paralytico: “ Fili, dimittuntur peccata tua ”.

6 Erant autem illic quidam de scribis sedentes et cogitantes in cordibus suis:

7 “ Quid hic sic loquitur? Blasphemat! Quis potest dimittere peccata nisi solus Deus? ”.

8 Quo statim cognito Iesus spiritu suo quia sic cogitarent intra se, dicit illis: “ Quid ista cogitatis in cordibus vestris?

9 Quid est facilius, dicere paralytico: “Dimittuntur peccata tua”, an dicere: “Surge et tolle grabatum tuum et ambula”?

10 Ut autem sciatis quia potestatem habet Filius hominis interra dimittendi peccata — ait paralytico - :

11 Tibi dico: Surge, tolle grabatum tuum et vade in domum tuam ”.

12 Et surrexit et protinus sublato grabato abiit coram omnibus, ita ut admirarentur omnes et glorificarent Deum dicentes: “ Numquam sic vidimus! ”.

13 Et egressus est rursus ad mare; omnisque turba veniebat ad eum, et docebat eos.

14 Et cum praeteriret, vidit Levin Alphaei sedentem ad teloneum et ait illi: “ Sequere me ”. Et surgens secutus est eum.

15 Et factum est, cum accumberet in domo illius, et multi publicani et peccatores simul discumbabant cum Iesu et discipulis eius; erant enim multi et sequebantur eum.

16 Et scribae pharisaeorum, videntes quia manducaret cum peccatoribus et publicanis, dicebant discipulis eius: “ Quare cum publicanis et peccatoribus manducat? ”.

17 Et Iesus hoc audito ait illis: “ Non necesse habent sani medicum, sed qui male habent; non veni vocare iustos sed peccatores ”.

18 Et erant discipuli Ioannis et pharisaei ieiunantes. Et veniunt et dicunt illi: “ Cur discipuli Ioannis et discipuli pharisaeorum ieiunant, tui autem discipuli non ieiunant? ”.

19 Et ait illis Iesus: “ Numquid possunt convivae nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, ieiunare? Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt ieiunare;

20 venient autem dies, cum auferetur ab eis sponsus, et tunc ieiunabunt in illa die.

21 Nemo assumentum panni rudis assuit vestimento veteri; alioquin supplementum aufert aliquid ab eo, novum a veteri, et peior scissura fit.

22 Et nemo mittit vinum novellum in utres veteres, alioquin dirumpet vinum utres et vinum perit et utres; sed vinum novum in utres novos ”.

23 Et factum est, cum ipse sabbatis ambularet per sata, discipuli eius coeperunt praegredi vellentes spicas.

24 Pharisei autem dicebant ei: “ Ecce, quid faciunt sabbatis, quod non licet? ”.

25 Et ait illis: “ Numquam legistis quid fecerit David, quando necessitatem habuit et esuriit ipse et qui cum eo erant?

26 Quomodo introivit in domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum et panes propositionis manducavit, quos non licet manducare nisi sacerdotibus, et dedit etiam eis, qui cum eo erant? ”.

27 Et dicebat eis: “ Sabbatum propter hominem factum est, et non homo propter

sabbatum;

28 itaque dominus est Filius hominis etiam sabbati ”.

3

1 Et introivit iterum in synagogam. Et erat ibi homo habens manum aridam;

2 et observabant eum, si sabbatis curaret illum, ut accusarent eum.

3 Et ait homini habenti manum aridam: “ Surge in medium ”.

4 Et dicit eis: “ Licet sabbatis bene facere an male? Animam salvam facere an perdere? ”.

At illi tacebant.

5 Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super caecitate cordis eorum, dicit homini: “ Extende manum ”. Et extendit, et restituta est manus eius.

6 Et exeuntes pharisaei statim cum herodianis consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent.

7 Et Iesus cum discipulis suis secessit ad mare. Et multa turba a Galilaea secuta est et a Iudaea

8 et ab Hierosolymis et ab Idumaea; et, qui trans Iordanem et circa Tyrum et Sidonem, multitudo magna, audientes, quae faciebat, venerunt ad eum.

9 Et dixit discipulis suis, ut navicula sibi praesto esset propter turbam, ne comprimerent eum.

10 Multos enim sanavit, ita ut irruerent in eum, ut illum tangerent, quotquot habebant plagas.

11 Et spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant ei et clamabant dicentes: “ Tu es Filius Dei! ”.

12 Et vehementer comminabatur eis, ne manifestarent illum.

13 Et ascendit in montem et vocat ad se, quos voluit ipse, et venerunt ad eum.

14 Et fecit Duodecim, ut essent cum illo, et ut mitteret eos praedicare

15 habentes potestatem eiciendi daemonia:

16 et imposuit Simoni nomen Petrum;

17 et Iacobum Zebedaei et Ioannem fratrem Iacobi, et imposuit eis nomina Boanerges, quod est Filii tonitru;

18 et Andream et Philippum et Bartholomaeum et Matthaeum et Thomam et Iacobum Alphaei et Thaddaeum et Simonem Chananaeum

19 et Iudam Iscarioth, qui et tradidit illum.

20 Et venit ad domum; et convenit iterum turba, ita ut non possent neque panem manducare.

21 Et cum audissent sui, exierunt tenere eum; dicebant enim: “ In furorem versus est ”.

22 Et scribae, qui ab Hierosolymis descenderant, dicebant: “ Beelzebul habet ” et: “ In principe daemonum eicit daemonia ”.

23 Et convocatis eis, in parabolis dicebat illis: “ Quomodo potest Satan as Satanam eicere?

24 Et si regnum in se dividatur, non potest stare regnum illud;

25 et si domus in semetipsam dispertiatur, non poterit domus illa stare.

26 Et si Satan as consurrexit in semetipsum et dispertitus est, non potest stare, sed finem habet.

27 Nemo autem potest in domum fortis ingressus vasa eius diripere, nisi prius fortem alliget; et tunc domum eius diripiet.

28 Amen dico vobis: Omnia dimittentur filiis hominum peccata et blasphemiae, quibus blasphemaverint;

29 qui autem blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habet remissionem in aeternum, sed reus est aeterni delicti ”.

30 Quoniam dicebant: “ Spiritum immundum habet ”.

31 Et venit mater eius et fratres eius, et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum.

32 Et sedebat circa eum turba, et dicunt ei: “ Ecce mater tua et fratres tui et sorores tuae foris quaerunt te ”.

33 Et respondens eis ait: “ Quae est mater mea et fratres mei? ”.

34 Et circumspiciens eos, qui in circuitu eius sedebant, ait: “ Ecce mater mea et fratres mei.

35 Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus et soror mea et mater est ”.

4

1 Et iterum coepit docere ad mare. Et congregatur ad eum turba plurima, ita ut in navem ascendens sederet in mari, et omnis turba circa mare super terram erant.

2 Et docebat eos in parabolis multa et dicebat illis in doctrina sua:

3 “ Audite. Ecce exiit seminans ad seminandum.

4 Et factum est, dum seminat, aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres et comederunt illud.

5 Aliud cecidit super petrosa, ubi non habebat terram multam, et statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terrae;

6 et quando exortus est sol, exaestuavit et, eo quod non haberet radicem, exaruit.

7 Et aliud cecidit in spinas, et ascenderunt spinae et suffocaverunt illud, et fructum non dedit.

8 Et alia ceciderunt in terram bonam et dabant fructum: ascendebant et crescebant et afferebant unum triginta et unum sexaginta et unum centum ”.

9 Et dicebat: “ Qui habet aures audiendi, audiat ”.

10 Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui circa eum erant cum Duodecim, parabolas.

11 Et dicebat eis: “ Vobis datum est mysterium regni Dei; illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia fiunt,

12 ut videntes videant et non videant,
et audientes audiant et non intellegant,
ne quando convertantur,
et dimittatur eis ”.

13 Et ait illis: “ Nescitis parabolam hanc, et quomodo omnes parabolas cognoscetis?

14 Qui seminat, verbum seminat.

15 Hi autem sunt, qui circa viam, ubi seminatur verbum: et cum audierint, confestim venit Satanas et aufert verbum, quod seminatum est in eos.

16 Et hi sunt, qui super petrosa seminantur: qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud

17 et non habent radicem in se, sed temporales sunt; deinde orta tribulatione vel persecutione propter verbum, confestim scandalizantur.

18 Et alii sunt, qui in spinis seminantur: hi sunt, qui verbum audierunt,

19 et aerumnae saeculi et deceptio divitiarum et circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant verbum, et sine fructu efficitur.

20 Et hi sunt, qui super terram bonam seminati sunt: qui audiunt verbum et suscipiunt et fructificant unum triginta et unum sexaginta et unum centum ”.

21 Et dicebat illis: “ Numquid venit lucerna, ut sub modio ponatur aut sub lecto? Nonne ut super candelabrum ponatur?

22 Non enim est aliquid absconditum, nisi ut manifestetur, nec factum est occultum, nisi ut in palam veniat.

23 Si quis habet aures audiendi, audiat ”.

24 Et dicebat illis: “ Videte quid audiat. In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis et adicietur vobis.

25 Qui enim habet, dabitur illi; et, qui non habet, etiam quod habet, auferetur ab illo ”.

26 Et dicebat: “ Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo iaciat sementem in terram
27 et dormiat et exurgat nocte ac die, et semen germinet et increseat, dum nescit ille.
28 Ultro terra fructificat primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in
spica.
29 Et cum se produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis ”.
30 Et dicebat: “ Quomodo assimilabimus regnum Dei aut in qua parabola ponemus illud?
31 Sicut granum sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus
seminibus, quae sunt in terra;
32 et cum seminatum fuerit, ascendit et fit maius omnibus holeribus et facit ramos
magnos, ita ut possint sub umbra eius aves caeli habitare ”.
33 Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire;
34 sine parabola autem non loquebatur eis. Seorsum autem discipulis suis disserebat
omnia.
35 Et ait illis illa die, cum sero esset factum: “ Transeamus contra ”.
36 Et dimittentes turbam, assumunt eum, ut erat in navi; et aliae naves erant cum illo.
37 Et exoritur procella magna venti, et fluctus se mittebant in navem, ita ut iam impleretur
navis.
38 Et erat ipse in puppi supra cervical dormiens; et excitant eum et dicunt ei: “ Magister,
non ad te pertinet quia perimus? ”.
39 Et exurgens comminatus est vento et dixit mari: “ Tace, obmutesce! ”. Et cessavit
ventus, et facta est tranquillitas magna.
40 Et ait illis: “ Quid timidi estis? Necdum habetis fidem? ”.
41 Et timuerunt magno timore et dicebant ad alterutrum: “ Quis putas est iste, quia et
ventus et mare oboediunt ei? ”.

5

1 Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum.
2 Et exeunte eo de navi, statim occurrit ei de monumentis homo in spiritu immundo,
3 qui domicilium habebat in monumentis; et neque catenis iam quisquam eum poterat
ligare,
4 quoniam saepe compedibus et catenis vinctus dirupisset catenas et compedes
comminuisset, et nemo poterat eum domare;
5 et semper nocte ac die in monumentis et in montibus erat clamans et concidens se
lapidibus.
6 Et videns Iesum a longe cucurrit et adoravit eum
7 et clamans voce magna dicit: “ Quid mihi et tibi, Iesu, fili Dei Altissimi? Adiuro te per
Deum, ne me torqueas ”.
8 Dicebat enim illi: “ Exi, spiritus immunde, ab homine ”.
9 Et interrogabat eum: “ Quod tibi nomen est? ”. Et dicit ei: “ Legio nomen mihi est, quia
multi sumus ”.
10 Et deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra regionem.
11 Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens;
12 et deprecati sunt eum dicentes: “ Mitte nos in porcos, ut in eos introeamus ”.
13 Et concessit eis. Et exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos. Et magno impetu
grex ruit per praecipitium in mare, ad duo milia, et suffocabantur in mari.
14 Qui autem pascebant eos, fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in agros; et egressi
sunt videre quid esset facti.
15 Et veniunt ad Iesum; et vident illum, qui a daemonio vexabatur, sedentem, vestitum et
sanae mentis, eum qui legionem habuerat, et timuerunt.
16 Et qui viderant, narraverunt illis qualiter factum esset ei, qui daemonium habuerat, et
de porcis.

17 Et rogare eum coeperunt, ut discederet a finibus eorum.
18 Cumque ascenderet navem, qui daemonio vexatus fuerat, deprecabatur eum, ut esset cum illo.
19 Et non admisit eum, sed ait illi: “ Vade in domum tuam ad tuos et annuntia illis quanta tibi Dominus fecerit et misertus sit tui ”.
20 Et abiit et coepit praedicare in Decapoli quanta sibi fecisset Iesus, et omnes mirabantur.
21 Et cum transcendisset Iesus in navi rursus trans fretum, convenit turba multa ad illum, et erat circa mare.
22 Et venit quidam de archisynagogis nomine Iairus et videns eum procidit ad pedes eius
23 et deprecatur eum multum dicens: “ Filiola mea in extremis est; veni, impone manus super eam, ut salva sit et vivat ”.
24 Et abiit cum illo. Et sequebatur eum turba multa et comprimebant illum.
25 Et mulier, quae erat in profluvio sanguinis annis duodecim
26 et fuerat multa perpressa a compluribus medicis et erogaverat omnia sua nec quidquam profecerat, sed magis deterius habebat,
27 cum audisset de Iesu, venit in turba retro et tetigit vestimentum eius;
28 dicebat enim: “ Si vel vestimenta eius tetigero, salva ero ”.
29 Et confestim siccatus est fons sanguinis eius, et sensit corpore quod sanata esset a plaga.
30 Et statim Iesus cognoscens in semetipso virtutem, quae exierat de eo, conversus ad turbam aiebat: “ Quis tetigit vestimenta mea? ”.
31 Et dicebant ei discipuli sui: “ Vides turbam comprimentem te et dicis: “Quis me tetigit?” ”.
32 Et circumspiciebat videre eam, quae hoc fecerat.
33 Mulier autem timens et tremens, sciens quod factum esset in se, venit et procidit ante eum et dixit ei omnem veritatem.
34 Ille autem dixit ei: “ Filia, fides tua te salvam fecit. Vade in pace et esto sana a plaga tua ”.
35 Adhuc eo loquente, veniunt ab archisynagogo dicentes: “ Filia tua mortua est; quid ultra vexas magistrum? ”.
36 Iesus autem, verbo, quod dicebatur, audito, ait archisynagogo: “ Noli timere; tantummodo crede! ”.
37 Et non admisit quemquam sequi se nisi Petrum et Iacobum et Ioannem fratrem Iacobi.
38 Et veniunt ad domum archisynagogi; et videt tumultum et flentes et eiulantes multum,
39 et ingressus ait eis: “ Quid turbamini et ploratis? Puella non est mortua, sed dormit ”.
40 Et irridebant eum. Ipse vero, eiectis omnibus, assumit patrem puellae et matrem et, qui secum erant, et ingreditur, ubi erat puella;
41 et tenens manum puellae ait illi: “ Talitha, qum! ” — quod est interpretatum: “ Puella, tibi dico: Surge! ” - .
42 Et confestim surrexit puella et ambulabat; erat enim annorum duodecim. Et obstupuerunt continuo stupore magno.
43 Et praecepit illis vehementer, ut nemo id sciret, et dixit dari illi manducare.

6

1 Et egressus est inde et venit in patriam suam, et sequuntur illum discipuli sui.
2 Et facto sabbato, coepit in synagoga docere; et multi audientes admirabantur dicentes: “ Unde huic haec, et quae est sapientia, quae data est illi, et virtutes tales, quae per manus eius efficiuntur?
3 Nonne iste est faber, filius Mariae et frater Iacobi et Iosetis et Iudae et Simonis? Et nonne sorores eius hic nobiscum sunt? ”. Et scandalizabantur in illo.

4 Et dicebat eis Iesus: “ Non est propheta sine honore nisi in patria sua et in cognatione sua et in domo sua ”.

5 Et non poterat ibi virtutem ullam facere, nisi paucos infirmos impositis manibus curavit;

6 et mirabatur propter incredulitatem eorum.

Et circumibat castella in circuitu docens.

7 Et convocat Duodecim et coepit eos mittere binos et dabat illis potestatem in spiritus immundos;

8 et praecepit eis, ne quid tollerent in via nisi virgam tantum: non panem, non peram neque in zona aes,

9 sed ut calcearentur sandaliis et ne induerentur duabus tunicis.

10 Et dicebat eis: “ Quocumque introieritis in domum, illic manete, donec exeatis inde.

11 Et quicumque locus non receperit vos nec audierint vos, exeuntes inde excutite pulverem de pedibus vestris in testimonium illis ”.

12 Et exeuntes praedicaverunt, ut paenitentiam agerent;

13 et daemonia multa eiciebant et ungebant oleo multos aegrotos et sanabant.

14 Et audivit Herodes rex; manifestum enim factum est nomen eius. Et dicebant: “ Ioannes Baptista resurrexit a mortuis, et propterea inoperantur virtutes in illo ”.

15 Alii autem dicebant: “ Elias est ”. Alii vero dicebant: “ Propheta est, quasi unus ex prophetis ”.

16 Quo audito, Herodes aiebat: “ Quem ego decollavi Ioannem, hic resurrexit! ”.

17 Ipse enim Herodes misit ac tenuit Ioannem et vinxit eum in carcere propter Herodiam uxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam.

18 Dicebat enim Ioannes Herodi: “ Non licet tibi habere uxorem fratris tui ”.

19 Herodias autem insidiabatur illi et volebat occidere eum nec poterat:

20 Herodes enim metuebat Ioannem, sciens eum virum iustum et sanctum, et custodiebat eum, et, audito eo, multum haesitabat et libenter eum audiebat.

21 Et cum dies opportunus accidisset, quo Herodes natali suo cenam fecit principibus suis et tribunis et primis Galilaeae,

22 cumque introisset filia ipsius Herodiadis et saltasset, placuit Herodi simulque recumbentibus. Rex ait puellae: “ Pete a me, quod vis, et dabo tibi ”.

23 Et iuravit illi multum: “ Quidquid petieris a me, dabo tibi, usque ad dimidium regni mei ”.

24 Quae cum exisset, dixit matri suae: “ Quid petam? ”. At illa dixit: “ Caput Ioannis Baptistae ”.

25 Cumque introisset statim cum festinatione ad regem, petivit dicens: “ Volo ut protinus des mihi in disco caput Ioannis Baptistae ”.

26 Et contristatus rex, propter iusiurandum et propter recumbentes noluit eam decipere;

27 et statim misso spiculatore rex praecepit afferri caput eius. Et abiens decollavit eum in carcere

28 et attulit caput eius in disco; et dedit illud puellae, et puella dedit illud matri suae.

29 Quo audito, discipuli eius venerunt et tulerunt corpus eius et posuerunt illud in monumento.

30 Et convenientes apostoli ad Iesum renuntiaverunt illi omnia, quae egerant et docuerant.

31 Et ait illis: “ Venite vos ipsi seorsum in desertum locum et requiescite pusillum ”.

Erant enim, qui veniebant et redibant, multi, et nec manducandi spatium habebant.

32 Et abierunt in navi in desertum locum seorsum.

33 Et viderunt eos abeuntes et cognoverunt multi; et pedestre de omnibus civitatibus concurrerunt illuc et praevenierunt eos.

34 Et exiens vidit multam turbam et misertus est super eos, quia erant sicut oves non habentes pastorem, et coepit docere illos multa.

35 Et cum iam hora multa facta esset, accesserunt discipuli eius dicentes: “ Desertus est

locus hic, et hora iam est multa;
36 dimitte illos, ut euntes in villas et vicos in circuitu emant sibi, quod manducant ”.
37 Respondens autem ait illis: “ Date illis vos manducare ”. Et dicunt ei: “ Euntes
emamus denariis ducentis panes et dabimus eis manducare? ”.
38 Et dicit eis: “ Quot panes habetis? Ite, videte ”. Et cum cognovissent, dicunt: “
Quinque et duos pisces ”.
39 Et praecepit illis, ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride
fenum.
40 Et discubuerunt secundum areas per centenos et per quinquagenos.
41 Et acceptis quinque panibus et duobus piscibus, intuens in caelum benedixit et fregit
panes et dabat discipulis suis, ut ponerent ante eos; et duos pisces divisit omnibus.
42 Et manducaverunt omnes et saturati sunt;
43 et sustulerunt fragmenta duodecim cophinos plenos, et de piscibus.
44 Et erant, qui manducaverunt panes, quinque milia virorum.
45 Et statim coegit discipulos suos ascendere navem, ut praecederent trans fretum ad
Bethsaidam, dum ipse dimitteret populum.
46 Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare.
47 Et cum sero factum esset, erat navis in medio mari, et ipse solus in terra.
48 Et videns eos laborantes in remigando, erat enim ventus contrarius eis, circa quartam
vigiliam noctis venit ad eos ambulans super mare et volebat praeterire eos.
49 At illi, ut viderunt eum ambulans super mare, putaverunt phantasma esse et
exclamaverunt;
50 omnes enim eum viderunt et conturbati sunt. Statim autem locutus est cum eis et dicit
illis: “ Confidite, ego sum; nolite timere! ”.
51 Et ascendit ad illos in navem, et cessavit ventus. Et valde nimis intra se stupebant;
52 non enim intellexerant de panibus, sed erat cor illorum obcaecatum.
53 Et cum transfretassent in terram, pervenerunt Gennesaret et applicuerunt.
54 Cumque egressi essent de navi, continuo cognoverunt eum
55 et percurrentes universam regionem illam coeperunt in grabatis eos, qui se male
habebant, circumferre, ubi audiebant eum esse.
56 Et quocumque introibat in vicos aut in civitates vel in villas, in plateis ponebant
infirmos; et deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent; et, quotquot
tangebant eum, salvi fiebant.

7

1 Et conveniunt ad eum pharisaei et quidam de scribis venientes ab Hierosolymis;
2 et cum vidissent quosdam ex discipulis eius communibus manibus, id est non lotis,
manducare panes
3 — pharisaei enim et omnes Iudaei, nisi pugillo lavent manus, non manducant, tenentes
traditionem seniorum;
4 et a foro nisi baptizentur, non comedunt; et alia multa sunt, quae acceperunt servanda:
baptismata calicum et urceorum et aeramentorum et lectorum —
5 et interrogant eum pharisaei et scribae: “ Quare discipuli tui non ambulant iuxta
traditionem seniorum, sed communibus manibus manducant panem? ”.
6 At ille dixit eis: “ Bene prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est:
“Populus hic labiis me honorat,
cor autem eorum longe est a me;
7 in vanum autem me colunt
docentes doctrinas praecepta hominum”.
8 Relinquentes mandatum Dei tenetis traditionem hominum ”.
9 Et dicebat illis: “ Bene irritum facitis praeceptum Dei, ut traditionem vestram servetis.

10 Moyses enim dixit: “Honora patrem tuum et matrem tuam” et: “Qui maledixerit patri aut matri, morte moriatur”;

11 vos autem dicitis: “Si dixerit homo patri aut matri: Corban, quod est donum, quodcumque ex me tibi profuerit”,

12 ultra non permittitis ei facere quidquam patri aut matri

13 rescindentes verbum Dei per traditionem vestram, quam tradidistis; et similia huiusmodi multa facitis ”.

14 Et advocata iterum turba, dicebat illis: “ Audite me, omnes, et intellegite:

15 Nihil est extra hominem introiens in eum, quod possit eum coinquinare; sed quae de homine procedunt, illa sunt, quae coinquant hominem! ”.

(16) 17 Et cum introisset in domum a turba, interrogabant eum discipuli eius parabolam.

18 Et ait illis: “ Sic et vos imprudentes estis? Non intellegitis quia omne extrinsecus introiens in hominem non potest eum coinquinare,

19 quia non introit in cor eius sed in ventrem et in secessum exit? ”, purgans omnes escas.

20 Dicebat autem: “ Quod de homine exit, illud coinquant hominem;

21 ab intus enim de corde hominum cogitationes malae procedunt, fornicationes, furta, homicidia,

22 adulteria, avaritiae, nequitiae, dolus, impudicitia, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia:

23 omnia haec mala ab intus procedunt et coinquant hominem ”.

24 Inde autem surgens abiit in fines Tyri et Sidonis. Et ingressus domum neminem voluit scire et non potuit latere.

25 Sed statim ut audivit de eo mulier, cuius habebat filia spiritum immundum, veniens procidit ad pedes eius.

26 Erat autem mulier Graeca, Syrophoenissa genere. Et rogabat eum, ut daemonium eiceret de filia eius.

27 Et dicebat illi: “ Sine prius saturari filios; non est enim bonum sumere panem filiorum et mittere catellis ”.

28 At illa respondit et dicit ei: “ Domine, etiam catelli sub mensa comedunt de micis puerorum ”.

29 Et ait illi: “ Propter hunc sermonem vade; exiit daemonium de filia tua ”.

30 Et cum abisset domum suam, invenit puellam iacentem supra lectum et daemonium exisse.

31 Et iterum exiens de finibus Tyri venit per Sidonem ad mare Galilaeae inter medios fines Decapoleos.

32 Et adducunt ei surdum et mutum et deprecantur eum, ut imponat illi manum.

33 Et apprehendens eum de turba seorsum misit digitos suos in auriculas eius et exspuens tetigit linguam eius

34 et suspiciens in caelum ingemuit et ait illi: “ Effetha ”, quod est: “ Adaperire ”.

35 Et statim apertae sunt aures eius, et solutum est vinculum linguae eius, et loquebatur recte.

36 Et praecepit illis, ne cui dicerent; quanto autem eis praecipiebat, tanto magis plus praedicabant.

37 Et eo amplius admirabantur dicentes: “ Bene omnia fecit, et surdos facit audire et mutos loqui! ”.

8

1 In illis diebus iterum cum turba multa esset nec haberent, quod manducarent, convocatis discipulis, ait illis:

2 “ Misereor super turbam, quia iam triduo sustinent me nec habent, quod manducant;

3 et si dimisero eos ieiunos in domum suam, deficient in via; et quidam ex eis de longe

venerunt ”.

4 Et responderunt ei discipuli sui: “ Unde istos poterit quis hic saturare panibus in solitudine? ”.

5 Et interrogabat eos: “ Quot panes habetis? ”. Qui dixerunt: “ Septem ”.

6 Et praecipit turbae discumbere supra terram; et accipiens septem panes, gratias agens fregit et dabat discipulis suis, ut apponerent; et apposuerunt turbae.

7 Et habebant pisciculos paucos; et benedicens eos, iussit hos quoque apponi.

8 Et manducaverunt et saturati sunt; et sustulerunt, quod superaverat de fragmentis, septem sportas.

9 Erant autem quasi quattuor milia. Et dimisit eos.

10 Et statim ascendens navem cum discipulis suis venit in partes Dalmanutha.

11 Et exierunt pharisaei et coeperunt conquirere cum eo quaerentes ab illo signum de caelo, tentantes eum.

12 Et ingemiscens spiritu suo ait: “ Quid generatio ista quaerit signum? Amen dico vobis: Non dabitur generationi isti signum ”.

13 Et dimittens eos, iterum ascendens abiit trans fretum.

14 Et obliti sunt sumere panes et nisi unum panem non habebant secum in navi.

15 Et praecipiebat eis dicens: “ Videte, cavete a fermento pharisaeorum et fermento Herodis! ”.

16 Et disputabant ad invicem, quia panes non haberent.

17 Quo cognito, ait illis: “ Quid disputatis, quia panes non habetis? Nondum cognoscitis nec intellegitis? Caecatum habetis cor vestrum?

18 Oculos habentes non videtis, et aures habentes non auditis? Nec recordamini,

19 quando quinque panes fregi in quinque milia, quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? ”. Dicunt ei: “ Duodecim ”.

20 “ Quando illos septem in quattuor milia, quot sportas plenas fragmentorum tulistis? ”. Et dicunt ei: “ Septem ”.

21 Et dicebat eis: “ Nondum intellegitis? ”.

22 Et veniunt Bethsaida. Et adducunt ei caecum et rogant eum, ut illum tangat.

23 Et apprehendens manum caeci eduxit eum extra vicum; et exspuens in oculos eius, impositis manibus ei, interrogabat eum: “ Vides aliquid? ”.

24 Et aspiciens dicebat: “ Video homines, quia velut arbores video ambulantes ”.

25 Deinde iterum imposuit manus super oculos eius; et coepit videre et restitutus est et videbat clare omnia.

26 Et misit illum in domum suam dicens: “ Nec in vicum introieris ”.

27 Et egressus est Iesus et discipuli eius in castella Caesareae Philippi; et in via interrogabat discipulos suos dicens eis: “ Quem me dicunt esse homines? ”.

28 Qui responderunt illi dicentes: “ Ioannem Baptistam, alii Eliam, alii vero unum de prophetis ”.

29 Et ipse interrogabat eos: “ Vos vero quem me dicitis esse? ”. Respondens Petrus ait ei: “ Tu es Christus ”.

30 Et comminatus est eis, ne cui dicerent de illo.

31 Et coepit docere illos: “ Oportet Filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et a summis sacerdotibus et scribis et occidi et post tres dies resurgere ”;

32 et palam verbum loquebatur. Et apprehendens eum Petrus coepit increpare eum.

33 Qui conversus et videns discipulos suos comminatus est Petro et dicit: “ Vade retro me, Satana, quoniam non sapis, quae Dei sunt, sed quae sunt hominum ”.

34 Et convocata turba cum discipulis suis, dixit eis: “ Si quis vult post me sequi, deneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me.

35 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdiderit animam suam propter me et evangelium, salvam eam faciet.

36 Quid enim prodest homini, si lucretur mundum totum et detrimentum faciat animae suae?
37 Quid enim dabit homo commutationem pro anima sua?
38 Qui enim me confusus fuerit et mea verba in generatione ista adultera et peccatrice, et Filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum angelis sanctis ”.

9

1 Et dicebat illis: “ Amen dico vobis: Sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei venisse in virtute ”.
2 Et post dies sex assumit Iesus Petrum et Iacobum et Ioannem, et ducit illos in montem excelsum seorsum solos. Et transfiguratus est coram ipsis;
3 et vestimenta eius facta sunt splendentia, candida nimis, qualia fullo super terram non potest tam candida facere.
4 Et apparuit illis Elias cum Moyse, et erant loquentes cum Iesu.
5 Et respondens Petrus ait Iesu: “ Rabbi, bonum est nos hic esse; et faciamus tria tabernacula: tibi unum et Moysi unum et Eliae unum ”.
6 Non enim sciebat quid responderet; erant enim exterriti.
7 Et facta est nubes obumbrans eos, et venit vox de nube: “ Hic est Filius meus dilectus; audite illum ”.
8 Et statim circumspicientes neminem amplius viderunt nisi Iesum tantum secum.
9 Et descendantibus illis de monte, praecepit illis, ne cui, quae vidissent, narrarent, nisi cum Filius hominis a mortuis resurrexerit.
10 Et verbum continuerunt apud se, conquirentes quid esset illud: “ a mortuis resurgere ”.
11 Et interrogabant eum dicentes: “ Quid ergo dicunt scribae quia Eliam oporteat venire primum? ”.
12 Qui ait illis: “ Elias veniens primo, restituit omnia; et quomodo scriptum est super Filio hominis, ut multa patiatur et contemnatur?
13 Sed dico vobis: Et Elias venit; et fecerunt illi, quaecumque volebant, sicut scriptum est de eo ”.
14 Et venientes ad discipulos viderunt turbam magnam circa eos et scribas conquirentes cum illis.
15 Et confestim omnis populus videns eum stupefactus est, et accurrentes salutabant eum.
16 Et interrogavit eos: “ Quid inter vos conquiritis? ”.
17 Et respondit ei unus de turba: “ Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum;
18 et ubicumque eum apprehenderit, allidit eum, et spumat et stridet dentibus et arescit. Et dixi discipulis tuis, ut eicerent illum, et non potuerunt ”.
19 Qui respondens eis dicit: “ O generatio incredula, quamdiu apud vos ero? Quamdiu vos patiar? Afferte illum ad me ”.
20 Et attulerunt illum ad eum. Et cum vidisset illum, spiritus statim conturbavit eum; et corruens in terram volutabatur spumans.
21 Et interrogavit patrem eius: “ Quantum temporis est, ex quo hoc ei accidit? ”. At ille ait: “ Ab infantia;
22 et frequenter eum etiam in ignem et in aquas misit, ut eum perderet; sed si quid potes, adiuva nos, misertus nostri ”.
23 Iesus autem ait illi: “ “Si potes!”. Omniaabilia credenti ”.
24 Et continuo exclamans pater pueri aiebat: “ Credo; adiuva incredulitatem meam ”.
25 Et cum videret Iesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui immundo dicens illi: “ Mute et surde spiritus, ego tibi praecipio: Exi ab eo et amplius ne introeas in eum ”.
26 Et clamans et multum discerpens eum exiit; et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent: “ Mortuus est! ”.

27 Iesus autem tenens manum eius elevavit illum, et surrexit.
28 Et cum introisset in domum, discipuli eius secreto interrogabant eum: “ Quare nos non potuimus eicere eum? ”.
29 Et dixit illis: “ Hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione ”.
30 Et inde profecti peragrabant Galilaeam; nec volebat quemquam scire.
31 Docebat enim discipulos suos et dicebat illis: “ Filius hominis traditur in manus hominum, et occident eum, et occisus post tres dies resurget ”.
32 At illi ignorabant verbum et timebant eum interrogare.
33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi esset, interrogabat eos: “ Quid in via tractabatis? ”.
34 At illi tacebant. Siquidem inter se in via disputaverant, quis esset maior.
35 Et residens vocavit Duodecim et ait illis: “ Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus et omnium minister ”.
36 Et accipiens puerum, statuit eum in medio eorum; quem ut complexus esset, ait illis:
37 “ Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit; et, quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum qui me misit ”.
38 Dixit illi Ioannes: “ Magister, vidimus quendam in nomine tuo eicientem daemonia, et prohibebamus eum, quia non sequebatur nos ”.
39 Iesus autem ait: “ Nolite prohibere eum. Nemo est enim, qui faciat virtutem in nomine meo et possit cito male loqui de me;
40 qui enim non est adversum nos, pro nobis est.
41 Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine, quia Christi estis, amen dico vobis: Non perdet mercedem suam.
42 Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me, bonum est ei magis, ut circumdetur mola asinaria collo eius, et in mare mittatur.
43 Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam: bonum est tibi debilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inexstinguibilem.
(44) 45 Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est tibi claudum introire in vitam, quam duos pedes habentem mitti in gehennam.
(46) 47 Et si oculus tuus scandalizat te, eice eum: bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam,
48 ubi vermis eorum non moritur, et ignis non exstinguitur;
49 omnis enim igne salietur.
50 Bonum est sal; quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sal et pacem habete inter vos ”.

10

1 Et inde exsurgens venit in fines Iudaeae ultra Iordanem; et conveniunt iterum turbae ad eum, et, sicut consueverat, iterum docebat illos.
2 Et accedentes pharisaei interrogabant eum, si licet viro uxorem dimittere, tentantes eum.
3 At ille respondens dixit eis: “ Quid vobis praecepit Moyses? ”.
4 Qui dixerunt: “ Moyses permisit libellum repudii scribere et dimittere ”.
5 Iesus autem ait eis: “ Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum istud.
6 Ab initio autem creaturae masculum et feminam fecit eos.
7 Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerebit ad uxorem suam,
8 et erunt duo in carne una; itaque iam non sunt duo sed una caro.
9 Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet ”.
10 Et domo iterum discipuli de hoc interrogabant eum.
11 Et dicit illis: “ Quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit, adulterium

committit in eam;

12 et si ipsa dimiserit virum suum et alii nupserit, moechatur ”.

13 Et offerebant illi parvulos, ut tangeret illos; discipuli autem comminabantur eis.

14 At videns Iesus, indigne tulit et ait illis: “ Sinite parvulos venire ad me. Ne prohibueritis eos; talium est enim regnum Dei.

15 Amen dico vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud ”.

16 Et complexans eos benedicebat imponens manus super illos.

17 Et cum egrederetur in viam, accurrens quidam et, genu flexo ante eum, rogabat eum: “ Magister bone, quid faciam ut vitam aeternam percipiam? ”.

18 Iesus autem dixit ei: “ Quid me dicis bonum? Nemo bonus, nisi unus Deus.

19 Praecepta nosti: ne occidas, ne adulteres, ne fureris, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris, honora patrem tuum et matrem ”.

20 Ille autem dixit ei: “ Magister, haec omnia conservavi a iuventute mea ”.

21 Iesus autem intuitus eum dilexit eum et dixit illi: “ Unum tibi deest: vade, quaecumque habes, vende et da pauperibus et habebis thesaurum in caelo; et veni, sequere me ”.

22 Qui contristatus in hoc verbo, abiit maerens: erat enim habens possessiones multas.

23 Et circumspiciens Iesus ait discipulis suis: “ Quam difficile, qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt ”.

24 Discipuli autem obstupescabant in verbis eius. At Iesus rursus respondens ait illis: “ Filii, quam difficile est in regnum Dei introire.

25 Facilius est camelum per foramen acus transire quam divitem intrare in regnum Dei ”.

26 Qui magis admirabantur dicentes ad semetipsos: “ Et quis potest salvus fieri? ”.

27 Intuens illos Iesus ait: “ Apud homines impossibile est sed non apud Deum: omnia enimabilia sunt apud Deum ”.

28 Coepit Petrus ei dicere: “ Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te ”.

29 Ait Iesus: “ Amen dico vobis: Nemo est, qui reliquerit domum aut fratres aut sorores aut matrem aut patrem aut filios aut agros propter me et propter evangelium,

30 qui non accipiat centies tantum nunc in tempore hoc, domos et fratres et sorores et matres et filios et agros cum persecutionibus, et in saeculo futuro vitam aeternam.

31 Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi ”.

32 Erant autem in via ascendentes in Hierosolymam, et praecedebat illos Iesus, et stupebant; illi autem sequentes timebant. Et assumens iterum Duodecim coepit illis dicere, quae essent ei eventura:

33 “ Ecce ascendimus in Hierosolymam; et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et damnabunt eum morte et tradent eum gentibus

34 et illudent ei et conspuent eum et flagellabunt eum et interficient eum, et post tres dies resurget ”.

35 Et accedunt ad eum Iacobus et Ioannes filii Zebedaei dicentes ei: “ Magister, volumus, ut quodcumque petierimus a te, facias nobis ”.

36 At ille dixit eis: “ Quid vultis, ut faciam vobis? ”.

37 Illi autem dixerunt ei: “ Da nobis, ut unus ad dexteram tuam et alius ad sinistram sedeamus in gloria tua ”.

38 Iesus autem ait eis: “ Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibo, aut baptismum, quo ego baptizor, baptizari? ”.

39 At illi dixerunt ei: “ Possumus ”. Iesus autem ait eis: “ Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis et baptismum, quo ego baptizor, baptizabimini;

40 sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram non est meum dare, sed quibus paratum est ”.

41 Et audientes decem coeperunt indignari de Iacobo et Ioanne.

42 Et vocans eos Iesus ait illis: “ Scitis quia hi, qui videntur principari gentibus,

dominantur eis, et principes eorum potestatem habent ipsorum.
43 Non ita est autem in vobis, sed quicumque voluerit fieri maior inter vos, erit vester minister;
44 et, quicumque voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus;
45 nam et Filius hominis non venit, ut ministraretur ei, sed ut ministraret et daret animam suam redemptionem pro multis ”.
46 Et veniunt Ierichum. Et proficiscente eo de Iericho et discipulis eius et plurima multitudo, filius Timaei Bartimaeus caecus sedebat iuxta viam mendicans.
47 Qui cum audisset quia Iesus Nazarenus est, coepit clamare et dicere: “ Fili David Iesu, miserere mei! ”.
48 Et comminabantur ei multi, ut taceret; at ille multo magis clamabat: “ Fili David, miserere mei! ”.
49 Et stans Iesus dixit: “ Vocate illum ”. Et vocant caecum dicentes ei: “ Animaequior esto. Surge, vocat te ”.
50 Qui, proiecito vestimento suo, exsiliens venit ad Iesum.
51 Et respondens ei Iesus dixit: “ Quid vis tibi faciam? ”. Caecus autem dixit ei: “ Rabboni, ut videam ”.
52 Et Iesus ait illi: “ Vade; fides tua te salvum fecit ”. Et confestim vidit et sequebatur eum in via.

11

1 Et cum appropinquarent Hierosolymae, Bethphage et Bethaniae ad montem Olivarum, mittit duos ex discipulis suis
2 et ait illis: “ Ite in castellum, quod est contra vos, et statim introeuntes illud invenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit; solvite illum et adducite.
3 Et si quis vobis dixerit: “Quid facitis hoc?”, dicite: “Domino necessarius est, et continuo illum remittit iterum huc” ”.
4 Et abeuntes invenerunt pullum ligatum ante ianuam foris in bivio et solvunt eum.
5 Et quidam de illic stantibus dicebant illis: “ Quid facitis solventes pullum? ”.
6 Qui dixerunt eis, sicut dixerat Iesus; et dimiserunt eis.
7 Et ducunt pullum ad Iesum et imponunt illi vestimenta sua; et sedit super eum.
8 Et multi vestimenta sua straverunt in via, alii autem frondes, quas exciderant in agris.
9 Et qui praeibant et qui sequebantur, clamabant: “ Hosanna! Benedictus, qui venit in nomine Domini!
10 Benedictum, quod venit regnum patris nostri David! Hosanna in excelsis! ”.
11 Et introivit Hierosolymam in templum; et circumspexit omnibus, cum iam vespera esset hora, exivit in Bethaniam cum Duodecim.
12 Et altera die cum exirent a Bethania, esuriit.
13 Cumque vidisset a longe ficum habentem folia, venit si quid forte inveniret in ea; et cum venisset ad eam, nihil invenit praeter folia: non enim erat tempus ficorum.
14 Et respondens dixit ei: “ Iam non amplius in aeternum quisquam fructum ex te manducet ”. Et audiebant discipuli eius.
15 Et veniunt Hierosolymam. Et cum introisset in templum, coepit eicere vendentes et ementes in templo et mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit;
16 et non sinebat, ut quisquam vas transferret per templum.
17 Et docebat dicens eis: “ Non scriptum est: “Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus”? Vos autem fecistis eam speluncam latronum ”.
18 Quo audito, principes sacerdotum et scribae quaerebant quomodo eum perderent; timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina eius.
19 Et cum vespera facta esset, egrediebantur de civitate.
20 Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam a radicibus.

21 Et recordatus Petrus dicit ei: “ Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit ”.
22 Et respondens Iesus ait illis: “ Habete fidem Dei!
23 Amen dico vobis: Quicumque dixerit huic monti: “Tollere et mittere in mare”, et non
haesitaverit in corde suo, sed crediderit quia, quod dixerit, fiat, fiet ei.
24 Propterea dico vobis: Omnia, quaecumque orantes petitis, credite quia iam accepistis,
et erunt vobis.
25 Et cum statis in oratione, dimittite, si quid habetis adversus aliquem, ut et
Pater vester, qui in caelis est, dimittat vobis peccata vestra ”.
(26) 27 Et veniunt rursus Hierosolymam. Et cum ambularet in templo, accedunt ad eum
summi sacerdotes et scribae et seniores
28 et dicebant illi: “ In qua potestate haec facis? Vel quis tibi dedit hanc potestatem, ut
ista facias? ”.
29 Iesus autem ait illis: “ Interrogabo vos unum verbum, et respondete mihi; et dicam
vobis, in qua potestate haec faciam:
30 Baptismus Ioannis de caelo erat an ex hominibus? Respondete mihi ”.
31 At illi cogitabant secum dicentes: “ Si dixerimus: “De caelo”, dicet: “Quare ergo non
credidistis ei?”;
32 si autem dixerimus: “Ex hominibus?” ”. Timebant populum: omnes enim habebant
Ioannem quia vere propheta esset.
33 Et respondentes dicunt Iesu: “ Nescimus ”. Et Iesus ait illis: “ Neque ego dico vobis in
qua potestate haec faciam ”.

12

1 Et coepit illis in parabolis loqui: “ Vineam pastinavit homo et circumdedit saepem et
fodit lacum et aedificavit turrim et locavit eam agricolis et peregre profectus est.
2 Et misit ad agricolas in tempore servum, ut ab agricolis acciperet de fructu vineae;
3 qui apprehensum eum caeciderunt et dimiserunt vacuum.
4 Et iterum misit ad illos alium servum; et illum in capite vulneraverunt et contumeliis
affecerunt.
5 Et alium misit, et illum occiderunt, et plures alios, quosdam caedentes, alios vero
occidentes.
6 Adhuc unum habebat, filium dilectum. Misit illum ad eos novissimum dicens:
“Reverebuntur filium meum”.
7 Coloni autem illi dixerunt ad invicem: “Hic est heres. Venite, occidamus eum, et nostra
erit hereditas”.
8 Et apprehendentes eum occiderunt et eiecerunt extra vineam.
9 Quid ergo faciet dominus vineae? Veniet et perdet colonos et dabit vineam aliis.
10 Nec Scripturam hanc legistis: “Lapidem quem reprobaverunt aedificantes,
hic factus est in caput anguli;
11 a Domino factum est istud
et est mirabile in oculis nostris”? ”.
12 Et quaerebant eum tenere et timuerunt turbam; cognoverunt enim quoniam ad eos
parabolam hanc dixerit. Et relicto eo abierunt.
13 Et mittunt ad eum quosdam ex pharisaeis et herodianis, ut eum caperent in verbo.
14 Qui venientes dicunt ei: “ Magister, scimus quia verax es et non curas quemquam; nec
enim vides in faciem hominum, sed in veritate viam Dei doces. Licet dare tributum
Caesari an non? Dabimus an non dabimus? ”.
15 Qui sciens versutiam eorum ait illis: “ Quid me tentatis? Afferte mihi denarium, ut
videam ”.
16 At illi attulerunt. Et ait illis: “ Cuius est imago haec et inscriptio? ”. Illi autem dixerunt
ei: “ Caesaris ”.

17 Iesus autem dixit illis: “ Quae sunt Caesaris, reddite Caesari et, quae sunt Dei, Deo ”.
Et mirabantur super eo.

18 Et veniunt ad eum sadducae, qui dicunt resurrectionem non esse, et interrogabant eum dicentes:

19 “ Magister, Moyses nobis scripsit, ut si cuius frater mortuus fuerit et reliquerit uxorem et filium non reliquerit, accipiat frater eius uxorem et resuscitet semen fratri suo.

20 Septem fratres erant: et primus accepit uxorem et moriens non reliquit semen;

21 et secundus accepit eam et mortuus est, non relicto semine; et tertius similiter;

22 et septem non reliquerunt semen. Novissima omnium defuncta est et mulier.

23 In resurrectione, cum resurrexerint, cuius de his erit uxor? Septem enim habuerunt eam uxorem ”.

24 Ait illis Iesus: “ Non ideo erratis, quia non scitis Scripturas neque virtutem Dei?

25 Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent neque nubentur, sed sunt sicut angeli in caelis.

26 De mortuis autem quod resurgant, non legistis in libro Moysis super rubum, quomodo dixerit illi Deus inquit: “Ego sum Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob”?

27 Non est Deus mortuorum sed vivorum! Multum erratis ”.

28 Et accessit unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, videns quoniam bene illis responderit, interrogavit eum: “ Quod est primum omnium mandatum? ”.

29 Iesus respondit: “ Primum est: “Audi, Israel: Dominus Deus noster Dominus unus est,

30 et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua et ex tota virtute tua”.

31 Secundum est illud: “Diliges proximum tuum tamquam teipsum”. Maius horum aliud mandatum non est ”.

32 Et ait illi scriba: “ Bene, Magister, in veritate dixisti: “Unus est, et non est alius praeter eum;

33 et diligere eum ex toto corde et ex toto intellectu et ex tota fortitudine” et: “Diligere proximum tamquam seipsum” maius est omnibus holocaustibus et sacrificiis ”.

34 Et Iesus videns quod sapienter respondisset, dixit illi: “ Non es longe a regno Dei ”. Et nemo iam audebat eum interrogare.

35 Et respondens Iesus dicebat docens in templo: “ Quomodo dicunt scribae Christum filium esse David?

36 Ipse David dixit in Spiritu Sancto:

“Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis,

donec ponam inimicos tuos sub pedibus tuis”.

37 Ipse David dicit eum Dominum, et unde est filius eius? ”. Et multa turba eum libenter audiebat.

38 Et dicebat in doctrina sua: “ Cavete a scribis, qui volunt in stolis ambulare et salutare in foro

39 et in primis cathedris sedere in synagogis et primos discubitus in cenis;

40 qui devorant domos viduarum et ostentant prolixas orationes. Hi accipient amplius iudicium ”.

41 Et sedens contra gazophylacium aspiciebat quomodo turba iactaret aes in gazophylacium; et multi divites iactabant multa.

42 Et cum venisset una vidua pauper, misit duo minuta, quod est quadrans.

43 Et convocans discipulos suos ait illis: “ Amen dico vobis: Vidua haec pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium:

44 Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt; haec vero de penuria sua omnia, quae habuit, misit, totum victum suum ”.

13

1 Et cum egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis: “ Magister, aspice quales lapides et quales structurae ”.

2 Et Iesus ait illi: “ Vides has magnas aedificationes? Hic non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur ”.

3 Et cum sederet in montem Olivarum contra templum, interrogabat eum separatim Petrus et Iacobus et Ioannes et Andreas:

4 “ Dic nobis: Quando ista erunt, et quod signum erit, quando haec omnia incipient consummari? ”.

5 Iesus autem coepit dicere illis: “ Videte, ne quis vos seducat.

6 Multi venient in nomine meo dicentes: “Ego sum”, et multos seducent.

7 Cum audieritis autem bella et opiniones bellorum, ne timueritis; oportet fieri sed nondum finis.

8 Exsurget enim gens super gentem, et regnum super regnum, erunt terrae motus per loca, erunt fames; initium dolorum haec.

9 Videte autem vosmetipsos. Tradent vos conciliis, et in synagogis vapulabitis et ante praesides et reges stabitis propter me in testimonium illis.

10 Et in omnes gentes primum oportet praedicari evangelium.

11 Et cum duxerint vos tradentes, nolite praecogitare quid loquamini, sed, quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini: non enim estis vos loquentes sed Spiritus Sanctus.

12 Et tradet frater fratrem in mortem, et pater filium; et consurgent filii in parentes et morte afficient eos;

13 et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.

14 Cum autem videritis abominationem desolationis stantem, ubi non debet, qui legit, intellegat: tunc, qui in Iudaea sunt, fugiant in montes;

15 qui autem super tectum, ne descendat nec introeat, ut tollat quid de domo sua;

16 et, qui in agro erit, non revertatur retro tollere vestimentum suum.

17 Vae autem praegnantibus et nutrientibus in illis diebus!

18 Orate vero, ut hieme non fiat:

19 erunt enim dies illi tribulatio talis, qualis non fuit ab initio creaturae, quam condidit Deus, usque nunc, neque fiet.

20 Et nisi breviasset Dominus dies, non fuisset salva omnis caro. Sed propter electos, quos elegit, breviavit dies.

21 Et tunc, si quis vobis dixerit: “Ecce hic est Christus, ecce illic”, ne credideritis.

22 Exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetae et dabunt signa et portenta ad seducendos, si potest fieri, electos.

23 Vos autem videte; praedixi vobis omnia.

24 Sed in illis diebus post tribulationem illam sol contenebrabitur, et luna non dabit splendorem suum,

25 et erunt stellae de caelo decidentes, et virtutes, quae sunt in caelis, movebuntur.

26 Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa et gloria.

27 Et tunc mittet angelos et congregabit electos suos a quattuor ventis, a summo terrae usque ad summum caeli.

28 A ficu autem discite parabolam: cum iam ramus eius tener fuerit et germinaverit folia, cognoscitis quia in proximo sit aestas.

29 Sic et vos, cum videritis haec fieri, scitote quod in proximo sit in ostiis.

30 Amen dico vobis: Non transiet generatio haec, donec omnia ista fiant.

31 Caelum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.

32 De die autem illo vel hora nemo scit, neque angeli in caelo neque Filius, nisi Pater.

33 Videte, vigilate; nescitis enim, quando tempus sit.

34 Sicut homo, qui peregre profectus reliquit domum suam et dedit servis suis potestatem, unicuique opus suum, ianitori quoque praecepit, ut vigilet.

35 Vigilate ergo; nescitis enim quando dominus domus veniat, sero an media nocte an galli cantu an mane;

36 ne, cum venerit repente, inveniat vos dormientes.

37 Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate! ”.

14

1 Erat autem Pascha et Azyma post biduum. Et quaerebant summi sacerdotes et scribae, quomodo eum dolo tenerent et occiderent;

2 dicebant enim: “ Non in die festo, ne forte tumultus fieret populi ”.

3 Et cum esset Bethaniae in domo Simonis leprosi et recumberet, venit mulier habens alabastrum unguenti nardi puri pretiosi; fracto alabastro, effudit super caput eius.

4 Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos: “ Ut quid perditio ista unguenti facta est?

5 Poterat enim unguentum istud veniri plus quam trecentis denariis et dari pauperibus ”. Et fremebant in eam.

6 Iesus autem dixit: “ Sinite eam; quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me.

7 Semper enim pauperes habetis vobiscum et, cum volueritis, potestis illis bene facere; me autem non semper habetis.

8 Quod habuit, operata est: praevenit ungere corpus meum in sepulturam.

9 Amen autem dico vobis: Ubicumque praedicatum fuerit evangelium in universum mundum, et, quod fecit haec, narrabitur in memoriam eius ”.

10 Et Iudas Iscariot, unus de Duodecim, abiit ad summos sacerdotes, ut proderet eum illis.

11 Qui audientes gavisi sunt et promiserunt ei pecuniam se daturus. Et quaerebat quomodo illum opportune traderet.

12 Et primo die Azymorum, quando Pascha immolabant, dicunt ei discipuli eius: “ Quo vis eamus et paremus, ut manduces Pascha? ”.

13 Et mittit duos ex discipulis suis et dicit eis: “ Ite in civitatem, et occurret vobis homo lagoenam aquae baiulans; sequimini eum

14 et, quocumque introierit, dicite domino domus: “Magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem?”.

15 Et ipse vobis demonstrabit cenaculum grande stratum paratum; et illic parate nobis ”.

16 Et abierunt discipuli et venerunt in civitatem et invenerunt, sicut dixerat illis, et paraverunt Pascha.

17 Et vespere facto, venit cum Duodecim.

18 Et discumbentibus eis et manducantibus, ait Iesus: “ Amen dico vobis: Unus ex vobis me tradet, qui manducat mecum ”.

19 Coeperunt contristari et dicere ei singillatim: “ Numquid ego? ”.

20 Qui ait illis: “ Unus ex Duodecim, qui intingit mecum in catino.

21 Nam Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de eo. Vae autem homini illi, per quem Filius hominis traditur! Bonum est ei, si non esset natus homo ille ”.

22 Et manducantibus illis, accepit panem et benedicens fregit et dedit eis et ait: “ Sumite: hoc est corpus meum ”.

23 Et accepto calice, gratias agens dedit eis; et biberunt ex illo omnes.

24 Et ait illis: “ Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effunditur.

25 Amen dico vobis: Iam non bibam de genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam novum in regno Dei ”.

26 Et hymno dicto, exierunt in montem Olivarum.

27 Et ait eis Iesus: “ Omnes scandalizabimini, quia scriptum est: “Percutiam pastorem, et

dispergentur oves”.

28 Sed posteaquam resurrexero, praecedam vos in Galilaeam ”.

29 Petrus autem ait ei: “ Et si omnes scandalizati fuerint, sed non ego ”.

30 Et ait illi Iesus: “ Amen dico tibi: Tu hodie, in nocte hac, priusquam bis gallus vocem dederit, ter me es negaturus ”.

31 At ille amplius loquebatur: “ Et si oportuerit me commori tibi, non te negabo ”.

Similiter autem et omnes dicebant.

32 Et veniunt in praedium, cui nomen Gethsemani; et ait discipulis suis: “ Sedete hic, donec orem ”.

33 Et assumit Petrum et Iacobum et Ioannem secum et coepit pavere et taedere;

34 et ait illis: “ Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic et vigilate ”.

35 Et cum processisset paululum, procidebat super terram et orabat, ut, si fieri posset, transiret ab eo hora;

36 et dicebat: “ Abba, Pater! Omnia tibiabilia sunt. Transfer calicem hunc a me; sed non quod ego volo, sed quod tu ”.

37 Et venit et invenit eos dormientes; et ait Petro: “ Simon, dormis? Non potuisti una hora vigilare?

38 Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem; spiritus quidem promptus, caro vero infirma ”.

39 Et iterum abiens oravit, eundem sermonem dicens.

40 Et veniens denuo invenit eos dormientes; erant enim oculi illorum ingravati, et ignorabant quid responderent ei.

41 Et venit tertio et ait illis: “ Dormite iam et requiescite? Sufficit, venit hora: ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum.

42 Surgite, eamus; ecce, qui me tradit, prope est ”.

43 Et confestim, adhuc eo loquente, venit Iudas unus ex Duodecim, et cum illo turba cum gladiis et lignis a summis sacerdotibus et scribis et senioribus.

44 Dederat autem traditor eius signum eis dicens: “ Quemcumque osculatus fuero, ipse est; tenete eum et ducite caute ”.

45 Et cum venisset, statim accedens ad eum ait: “ Rabbi ”; et osculatus est eum.

46 At illi manus iniecerunt in eum et tenuerunt eum.

47 Unus autem quidam de circumstantibus educens gladium percussit servum summi sacerdotis et amputavit illi auriculam.

48 Et respondens Iesus ait illis: “ Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me?

49 Cotidie eram apud vos in templo docens, et non me tenuistis; sed adimpleantur Scripturae ”.

50 Et relinquentes eum omnes fugerunt.

51 Et adolescens quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo, et tenent eum;

52 at ille, reiecta sindone, nudus profugit.

53 Et adduxerunt Iesum ad summum sacerdotem; et conveniunt omnes summi sacerdotes et seniores et scribae.

54 Et Petrus a longe secutus est eum usque intro in atrium summi sacerdotis et sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem.

55 Summi vero sacerdotes et omne concilium quaerebant adversus Iesum testimonium, ut eum morte afficerent, nec inveniebant.

56 Multi enim testimonium falsum dicebant adversus eum, et convenientia testimonia non erant.

57 Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant adversus eum dicentes:

58 “ Nos audivimus eum dicentem: “Ego dissolvam templum hoc manu factum et intra triduum aliud non manu factum aedificabo” ”.

59 Et ne ita quidem conveniens erat testimonium illorum.
60 Et exsurgens summus sacerdos in medium interrogavit Iesum dicens: “ Non respondes quidquam ad ea, quae isti testantur adversum te? ”.
61 Ille autem tacebat et nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum et dicit ei: “ Tu es Christus filius Benedicti? ”.
62 Iesus autem dixit: “ Ego sum, et videbitis Filium hominis a dextris sedentem Virtutis et venientem cum nubibus caeli ”.
63 Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua ait: “ Quid adhuc necessarii sunt nobis testes? ”.
64 Audistis blasphemiam. Quid vobis videtur? ”. Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis.
65 Et coeperunt quidam conspuere eum et velare faciem eius et colaphis eum caedere et dicere ei: “ Prophetiza ”; et ministri alapis eum caedebant.
66 Et cum esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi sacerdotis
67 et, cum vidisset Petrum calefacientem se, aspiciens illum ait: “ Et tu cum hoc Nazareno, Iesu, eras! ”.
68 At ille negavit dicens: “ Neque scio neque novi quid tu dicas! ”. Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit.
69 Et ancilla, cum vidisset illum, rursus coepit dicere circumstantibus: “ Hic ex illis est! ”.
70 At ille iterum negabat. Et post pusillum rursus, qui astabant, dicebant Petro: “ Vere ex illis es, nam et Galilaeus es ”.
71 Ille autem coepit anathematizare et iurare: “ Nescio hominem istum, quem dicitis! ”.
72 Et statim iterum gallus cantavit; et recordatus est Petrus verbi, sicut dixerat ei Iesus: “ Priusquam gallus cantet bis, ter me negabis ”. Et coepit flere.

15

1 Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus et scribis, id est universum concilium, vincientes Iesum duxerunt et tradiderunt Pilato.
2 Et interrogavit eum Pilatus: “ Tu es rex Iudaeorum? ”. At ille respondens ait illi: “ Tu dicis ”.
3 Et accusabant eum summi sacerdotes in multis.
4 Pilatus autem rursus interrogabat eum dicens: “ Non respondes quidquam? Vide in quantis te accusant ”.
5 Iesus autem amplius nihil respondit, ita ut miraretur Pilatus.
6 Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex vinctis, quem peterent.
7 Erat autem qui dicebatur Barabbas, vinctus cum seditiosis, qui in seditione fecerant homicidium.
8 Et cum ascendisset turba, coepit rogare, sicut faciebat illis.
9 Pilatus autem respondit eis et dixit: “ Vultis dimittam vobis regem Iudaeorum? ”.
10 Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes.
11 Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis Barabbam dimitteret eis.
12 Pilatus autem iterum respondens aiebat illis: “ Quid ergo vultis faciam regi Iudaeorum? ”.
13 At illi iterum clamaverunt: “ Crucifige eum! ”.
14 Pilatus vero dicebat eis: “ Quid enim mali fecit? ”. At illi magis clamaverunt: “ Crucifige eum! ”.
15 Pilatus autem, volens populo satisfacere, dimisit illis Barabbam et tradidit Iesum flagellis caesum, ut crucifigeretur.
16 Milites autem duxerunt eum intro in atrium, quod est praetorium, et convocant totam cohortem.
17 Et induunt eum purpuram et imponunt ei plectentes spineam coronam;

18 et coeperunt salutare eum: “ Ave, rex Iudaeorum! ”,
19 et percutiebant caput eius arundine et conspuebant eum et ponentes genua adorabant eum.
20 Et postquam illuserunt ei, exuerunt illum purpuram et induerunt eum vestimentis suis. Et educunt illum, ut crucifigerent eum.
21 Et angariant praetereuntem quempiam Simonem Cyrenaeum venientem de villa, patrem Alexandri et Rufi, ut tolleret crucem eius.
22 Et perducunt illum in Golgotha locum, quod est interpretatum Calvariae locus.
23 Et dabant ei myrrhatum vinum; ille autem non accepit.
24 Et crucifigunt eum et dividunt vestimenta eius, mittentes sortem super eis, quis quid tolleret.
25 Erat autem hora tertia, et crucifixerunt eum.
26 Et erat titulus causae eius inscriptus: “ Rex Iudaeorum ”.
27 Et cum eo crucifigunt duos latrones, unum a dextris et alium a sinistris eius.
(28) 29 Et praetereuntes blasphemabant eum moventes capita sua et dicentes: “ Vah, qui destruit templum et in tribus diebus aedificat;
30 salvum fac teipsum descendens de cruce! ”.
31 Similiter et summi sacerdotes ludentes ad alterutrum cum scribis dicebant: “ Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere.
32 Christus rex Israel descendat nunc de cruce, ut videamus et credamus ”. Etiam qui cum eo crucifixi erant, conviciabantur ei.
33 Et, facta hora sexta, tenebrae factae sunt per totam terram usque in horam nonam.
34 Et hora nona exclamavit Iesus voce magna: “ Heloi, Heloi, lema sabachthani? ”, quod est interpretatum: “ Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? ”.
35 Et quidam de circumstantibus audientes dicebant: “ Ecce, Eliam vocat ”.
36 Currrens autem unus et implens spongiam aceto circumponensque calamo potum dabat ei dicens: “ Sinite, videamus, si veniat Elias ad deponendum eum ”.
37 Iesus autem, emissa voce magna, exspiravit.
38 Et velum templi scissum est in duo a sursum usque deorsum.
39 Videns autem centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans exspirasset, ait: “ Vere homo hic Filius Dei erat ”.
40 Erant autem et mulieres de longe aspicientes, inter quas et Maria Magdalene et Maria Iacobi minoris et Iosetis mater et Salome,
41 quae, cum esset in Galilaea, sequebantur eum et ministrabant ei, et aliae multae, quae simul cum eo ascenderant Hierosolymam.
42 Et cum iam sero esset factum, quia erat Parasceve, quod est ante sabbatum,
43 venit Ioseph ab Arimathaea nobilis decurio, qui et ipse erat exspectans regnum Dei, et audacter introivit ad Pilatum et petiit corpus Iesu.
44 Pilatus autem miratus est si iam obisset, et, accersito centurione, interrogavit eum si iam mortuus esset,
45 et, cum cognovisset a centurione, donavit corpus Ioseph.
46 Is autem mercatus sindonem et deponens eum involvit sindone et posuit eum in monumento, quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium monumenti.
47 Maria autem Magdalene et Maria Iosetis aspiciebant, ubi positus esset.

16

1 Et cum transisset sabbatum, Maria Magdalene et Maria Iacobi et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent eum.
2 Et valde mane, prima sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto iam sole.
3 Et dicebant ad invicem: “ Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti? ”.

4 Et respicientes vident revolutum lapidem; erat quippe magnus valde.
5 Et introeuntes in monumentum viderunt iuvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida, et obstupuerunt.
6 Qui dicit illis: “Nolite expavescere! Iesum quaeritis Nazarenum crucifixum. Surrexit, non est hic; ecce locus, ubi posuerunt eum.
7 Sed ite, dicite discipulis eius et Petro: “Praecedit vos in Galilaeam. Ibi eum videbitis, sicut dixit vobis” ”.
8 Et exeuntes fugerunt de monumento; invaserat enim eas tremor et pavor, et nemini quidquam dixerunt, timebant enim.
9 Surgens autem mane, prima sabbati, apparuit primo Mariae Magdalenae, de qua eiecerat septem daemonia.
10 Illa vadens nuntiavit his, qui cum eo fuerant, lugentibus et flentibus;
11 et illi audientes quia viveret et visus esset ab ea, non crediderunt.
12 Post haec autem duobus ex eis ambulantis ostensus est in alia effigie euntibus in villam;
13 et illi euntes nuntiaverunt ceteris, nec illis crediderunt.
14 Novissime recumbentibus illis Undecim apparuit, et exprobravit incredulitatem illorum et duritiam cordis, quia his, qui viderant eum resuscitatum, non crediderant.
15 Et dixit eis: “Euntes in mundum universum praedicate evangelium omni creaturae.
16 Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.
17 Signa autem eos, qui crediderint, haec sequentur: in nomine meo daemonia eicient, linguis loquentur novis,
18 serpentes tollent, et, si mortiferum quid biberint, non eos nocebit, super aegrotos manus imponent, et bene habebunt ”.
19 Et Dominus quidem Iesus, postquam locutus est eis, assumptus est in caelum et sedit a dextris Dei.
20 Illi autem profecti praedicaverunt ubique, Domino cooperante et sermonem confirmante, sequentibus signis.

EVANGELIUM SECUNDUM LUCAM

1

1 Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem, quae in nobis completae sunt, rerum,
2 sicut tradiderunt nobis, qui ab initio ipsi viderunt et ministri fuerunt verbi,
3 visum est et mihi, adsecuto a principio omnia, diligenter ex ordine tibi scribere, optime Theophile,
4 ut cognoscas eorum verborum, de quibus eruditus es, firmitatem.
5 Fuit in diebus Herodis regis Iudaeae sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abiae, et uxor illi de filiabus Aaron, et nomen eius Elisabeth.
6 Erant autem iusti ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis et iustificationibus Domini, irreprehensibiles.

7 Et non erat illis filius, eo quod esset Elisabeth sterilis, et ambo processissent in diebus suis.

8 Factum est autem, cum sacerdotio fungeretur in ordine vicis suae ante Deum,

9 secundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit, ut incensum poneret ingressus in templum Domini;

10 et omnis multitudo erat populi orans foris hora incensi.

11 Apparuit autem illi angelus Domini stans a dextris altaris incensi;

12 et Zacharias turbatus est videns, et timor irruit super eum.

13 Ait autem ad illum angelus: “ Ne timeas, Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua, et uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen eius Ioannem.

14 Et erit gaudium tibi et exultatio, et multi in nativitate eius gaudebunt:

15 erit enim magnus coram Domino et vinum et siceram non bibet et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suae

16 et multos filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum.

17 Et ipse praecedet ante illum in spiritu et virtute Eliae, ut convertat corda patrum in filios et incredibiles ad prudentiam iustorum, parare Domino plebem perfectam ”.

18 Et dixit Zacharias ad angelum: “ Unde hoc sciam? Ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis ”.

19 Et respondens angelus dixit ei: “ Ego sum Gabriel, qui adsto ante Deum, et missus sum loqui ad te et haec tibi evangelizare.

20 Et ecce: eris tacens et non poteris loqui usque in diem, quo haec fiant, pro eo quod non credidisti verbis meis, quae implebuntur in tempore suo ”.

21 Et erat plebs exspectans Zachariam, et mirabantur quod tardaret ipse in templo.

22 Egressus autem non poterat loqui ad illos, et cognoverunt quod visionem vidisset in templo; et ipse erat innuens illis et permansit mutus.

23 Et factum est, ut impleti sunt dies officii eius, abiit in domum suam.

24 Post hos autem dies concepit Elisabeth uxor eius et occultabat se mensibus quinque dicens:

25 “ Sic mihi fecit Dominus in diebus, quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines ”.

26 In mense autem sexto missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth,

27 ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Ioseph de domo David, et nomen virginis Maria.

28 Et ingressus ad eam dixit: “ Ave, gratia plena, Dominus tecum ”.

29 Ipsa autem turbata est in sermone eius et cogitabat qualis esset ista salutatio.

30 Et ait angelus ei: “ Ne timeas, Maria; invenisti enim gratiam apud Deum.

31 Et ecce concipies in utero et paries filium et vocabis nomen eius Iesum.

32 Hic erit magnus et Filius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus sedem David patris eius,

33 et regnabit super domum Iacob in aeternum, et regni eius non erit finis ”.

34 Dixit autem Maria ad angelum: “ Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? ”.

35 Et respondens angelus dixit ei: “ Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideoque et quod nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei.

36 Et ecce Elisabeth cognata tua et ipsa concepit filium in senecta sua, et hic mensis est sextus illi, quae vocatur sterilis,

37 quia non erit impossibile apud Deum omne verbum ”.

38 Dixit autem Maria: “ Ecce ancilla Domini; fiat mihi secundum verbum tuum ”. Et discessit ab illa angelus.

39 Exsurgens autem Maria in diebus illis abiit in montana cum festinatione in civitatem

Iudae

40 et intravit in domum Zachariae et salutavit Elisabeth.

41 Et factum est, ut audivit salutationem Mariae Elisabeth, exsultavit infans in utero eius, et repleta est Spiritu Sancto Elisabeth

42 et exclamavit voce magna et dixit: “ Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui.

43 Et unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me?

44 Ecce enim ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exsultavit in gaudio infans in utero meo.

45 Et beata, quae credidit, quoniam perficientur ea, quae dicta sunt ei a Domino ”.

46 Et ait Maria:

“ Magnificat anima mea Dominum,

47 et exsultavit spiritus meus in Deo salvatore meo,

48 quia respexit humilitatem ancillae suae.

Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes,

49 quia fecit mihi magna, qui potens est,

et sanctum nomen eius,

50 et misericordia eius in progenies et progenies
timentibus eum.

51 Fecit potentiam in brachio suo,

dispersit superbos mente cordis sui;

52 deposuit potentes de sede

et exaltavit humiles;

53 esurientes implevit bonis

et divites dimisit inanes.

54 Suscepit Israel puerum suum,

recordatus misericordiae,

55 sicut locutus est ad patres nostros,

Abraham et semini eius in saecula ”.

56 Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus et reversa est in domum suam.

57 Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et peperit filium.

58 Et audierunt vicini et cognati eius quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei.

59 Et factum est, in die octavo venerunt circumcidere puerum et vocabant eum nomine patris eius, Zachariam.

60 Et respondens mater eius dixit: “ Nequaquam, sed vocabitur Ioannes ”.

61 Et dixerunt ad illam: “ Nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine ”.

62 Innuebant autem patri eius quem vellet vocari eum.

63 Et postulans pugillarem scripsit dicens: “ Ioannes est nomen eius ”. Et mirati sunt universi.

64 Apertum est autem ilico os eius et lingua eius, et loquebatur benedicens Deum.

65 Et factus est timor super omnes vicinos eorum, et super omnia montana Iudaeae divulgabantur omnia verba haec.

66 Et posuerunt omnes, qui audierant, in corde suo dicentes: “ Quid putas puer iste erit? ”. Etenim manus Domini erat cum illo.

67 Et Zacharias pater eius impletus est Spiritu Sancto et prophetavit dicens:

68 “ Benedictus Dominus, Deus Israel,

quia visitavit et fecit redemptionem plebi suae

69 et erexit cornu salutis nobis

in domo David pueri sui,

70 sicut locutus est per os sanctorum,

qui a saeculo sunt, prophetarum eius,
71 salutem ex inimicis nostris
et de manu omnium, qui oderunt nos;
72 ad faciendam misericordiam cum patribus nostris
et memorari testamenti sui sancti,
73 iusiurandum, quod iuravit ad Abraham patrem nostrum,
datum se nobis,
74 ut sine timore, de manu inimicorum liberati,
serviamus illi
75 in sanctitate et iustitia coram ipso
omnibus diebus nostris.
76 Et tu, puer, propheta Altissimi vocaberis:
praeibis enim ante faciem Domini parare vias eius,
77 ad dandam scientiam salutis plebi eius
in remissionem peccatorum eorum,
78 per viscera misericordiae Dei nostri,
in quibus visitabit nos oriens ex alto,
79 illuminare his, qui in tenebris et in umbra mortis sedent,
ad dirigendos pedes nostros in viam pacis ”.
80 Puer autem crescebat et confortabatur spiritu et erat in deserto usque in diem
ostensionis suae ad Israel.

2

1 Factum est autem, in diebus illis exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur
universus orbis.
2 Haec descriptio prima facta est praeside Syriae Quirino.
3 Et ibant omnes, ut profiterentur, singuli in suam civitatem.
4 Ascendit autem et Ioseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudaeam in civitatem David,
quae vocatur Bethlehem, eo quod esset de domo et familia David,
5 ut profiteretur cum Maria desponsata sibi, uxore praegnante.
6 Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies, ut pareret,
7 et peperit filium suum primogenitum; et pannis eum involvit et reclinavit eum in
praesepio, quia non erat eis locus in deversorio.
8 Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis supra
gregem suum.
9 Et angelus Domini stetit iuxta illos, et claritas Domini circumfulsit illos, et timuerunt
timore magno.
10 Et dixit illis angelus: “ Nolite timere; ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum,
quod erit omni populo,
11 quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David.
12 Et hoc vobis signum: invenietis infantem pannis involutum et positum in praesepio ”.
13 Et subito facta est cum angelo multitudo militiae caelestis laudantium Deum et
dicentium:
14 “ Gloria in altissimis Deo,
et super terram pax in hominibus bonae voluntatis ”.
15 Et factum est, ut discesserunt ab eis angeli in caelum, pastores loquebantur ad invicem:
“ Transeamus usque Bethlehem et videamus hoc verbum, quod factum est, quod Dominus
ostendit nobis ”.
16 Et venerunt festinantes et invenerunt Mariam et Ioseph et infantem positum in
praesepio.
17 Videntes autem notum fecerunt verbum, quod dictum erat illis de puero hoc.

18 Et omnes, qui audierunt, mirati sunt de his, quae dicta erant a pastoribus ad ipsos.
19 Maria autem conservabat omnia verba haec conferens in corde suo.
20 Et reversi sunt pastores glorificantes et laudantes Deum in omnibus, quae audierant et viderant, sicut dictum est ad illos.
21 Et postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur, vocatum est nomen eius Iesus, quod vocatum est ab angelo, priusquam in utero conciperetur.
22 Et postquam impleti sunt dies purgationis eorum secundum legem Moysis, tulerunt illum in Hierosolymam, ut sisterent Domino,
23 sicut scriptum est in lege Domini: “ Omne masculinum adaperiens vulvam sanctum Domino vocabitur ”,
24 et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini: par turturum aut duos pullos columbarum.
25 Et ecce homo erat in Ierusalem, cui nomen Simeon, et homo iste iustus et timoratus, exspectans consolationem Israel, et Spiritus Sanctus erat super eum;
26 et responsum acceperat ab Spiritu Sancto non visurum se mortem nisi prius videret Christum Domini.
27 Et venit in Spiritu in templum. Et cum inducerent puerum Iesum parentes eius, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo,
28 et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit Deum et dixit:
29 “ Nunc dimittis servum tuum, Domine,
30 secundum verbum tuum in pace,
31 quia viderunt oculi mei
32 salutare tuum,
33 quod parasti
34 ante faciem omnium populorum,
35 lumen ad revelationem gentium
36 et gloriam plebis tuae Israel ”.
37 Et erat pater eius et mater mirantes super his, quae dicebantur de illo.
38 Et benedixit illis Simeon et dixit ad Mariam matrem eius: “ Ecce positus est hic in ruina et resurrectionem multorum in Israel et in signum, cui contradicetur
39 — et tuam ipsius animam pertransiet gladius — ut revelentur ex multis cordibus cogitationes ”.
40 Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de tribu Aser. Haec processerat in diebus multis et vixerat cum viro annis septem a virginitate sua;
41 et haec vidua usque ad annos octoginta quattuor, quae non discedebat de templo, ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die.
42 Et haec ipsa hora superveniens confitebatur Deo et loquebatur de illo omnibus, qui exspectabant redemptionem Ierusalem.
43 Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilaeam in civitatem suam Nazareth.
44 Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia; et gratia Dei erat super illum.
45 Et ibant parentes eius per omnes annos in Ierusalem in die festo Paschae.
46 Et cum factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis secundum consuetudinem diei festi,
47 consummatisque diebus, cum redirent, remansit puer Iesus in Ierusalem, et non cognoverunt parentes eius.
48 Existimantes autem illum esse in comitatu, venerunt iter diei et requirebant eum inter cognatos et notos;
49 et non invenientes regressi sunt in Ierusalem requirentes eum.
50 Et factum est, post triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos et interrogantem eos;

47 stupebant autem omnes, qui eum audiebant, super prudentia et responsis eius.
48 Et videntes eum admirati sunt, et dixit Mater eius ad illum: “ Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus et ego dolentes quaerebamus te ”.
49 Et ait ad illos: “ Quid est quod me quaerebatis? Nesciebatis quia in his, quae Patris mei sunt, oportet me esse? ”.
50 Et ipsi non intellexerunt verbum, quod locutus est ad illos.
51 Et descendit cum eis et venit Nazareth et erat subditus illis. Et mater eius conservabat omnia verba in corde suo.
52 Et Iesus proficiebat sapientia et aetate et gratia apud Deum et homines.

3

1 Anno autem quinto decimo imperii Tiberii Caesaris, procurante Pontio Pilato Iudaeam, tetrarcha autem Galilaeae Herode, Philippo autem fratre eius tetrarcha Ituraeae et Trachonitidis regionis, et Lysania Abilinae tetrarcha,
2 sub principe sacerdotum Anna et Caipha, factum est verbum Dei super Ioannem Zachariae filium in deserto.
3 Et venit in omnem regionem circa Iordanem praedicans baptismum paenitentiae in remissionem peccatorum,
4 sicut scriptum est in libro sermonum Isaiae prophetae:
“ Vox clamantis in deserto:
“Parate viam Domini,
rectas facite semitas eius.
5 Omnis vallis implebitur,
et omnis mons et collis humiliabitur;
et erunt prava in directa,
et aspera in vias planas:
6 et videbit omnis caro salutare Dei” ”.
7 Dicebat ergo ad turbas, quae exhibant, ut baptizarentur ab ipso: “ Genimina viperarum, quis ostendit vobis fugere a ventura ira?
8 Facite ergo fructus dignos paenitentiae et ne coeperitis dicere in vobis ipsis: “Patrem habemus Abraham”; dico enim vobis quia potest Deus de lapidibus istis suscitare Abrahae filios.
9 Iam enim et securis ad radicem arborum posita est; omnis ergo arbor non faciens fructum bonum exciditur et in ignem mittitur ”.
10 Et interrogabant eum turbae dicentes: “ Quid ergo faciemus? ”.
11 Respondens autem dicebat illis: “ Qui habet duas tunicas, det non habenti; et, qui habet escas, similiter faciat ”.
12 Venerunt autem et publicani, ut baptizarentur, et dixerunt ad illum: “ Magister, quid faciemus? ”.
13 At ille dixit ad eos: “ Nihil amplius quam constitutum est vobis, faciatis ”.
14 Interrogabant autem eum et milites dicentes: “ Quid faciemus et nos? ”. Et ait illis: “ Neminem conculcatis neque calumniam faciatis et contenti estote stipendiis vestris ”.
15 Existimante autem populo et cogitantibus omnibus in cordibus suis de Ioanne, ne forte ipse esset Christus,
16 respondit Ioannes dicens omnibus: “ Ego quidem aqua baptizo vos. Venit autem fortior me, cuius non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum eius: ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni;
17 cuius ventilabrum in manu eius ad purgandam aream suam et ad congregandum triticum in horreum suum, paleas autem comburet igni inextinguibili ”.
18 Multa quidem et alia exhortans evangelizabat populum.
19 Herodes autem tetrarcha, cum corripiretur ab illo de Herodiade uxore fratris sui et de

omnibus malis, quae fecit Herodes,

20 adiecit et hoc supra omnia et inclusit Ioannem in carcere.

21 Factum est autem, cum baptizaretur omnis populus, et Iesu baptizato et orante, apertum est caelum,

22 et descendit Spiritus Sanctus corporali specie sicut columba super ipsum; et vox de caelo facta est: “ Tu es Filius meus dilectus; in te complacui mihi ”.

23 Et ipse Iesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur, filius Ioseph, qui fuit Heli,

24 qui fuit Matthat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Iannae, qui fuit Ioseph,

25 qui fuit Matthatthiae, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, qui fuit Esli, qui fuit Naggae,

26 qui fuit Maath, qui fuit Matthatthiae, qui fuit Semei, qui fuit Iosech, qui fuit Ioda,

27 qui fuit Ioanna, qui fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui fuit Neri,

28 qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Cosam, qui fuit Elmadam, qui fuit Her,

29 qui fuit Iesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Iorim, qui fuit Matthat, qui fuit Levi,

30 qui fuit Simeon, qui fuit Iudae, qui fuit Ioseph, qui fuit Iona, qui fuit Eliachim,

31 qui fuit Melea, qui fuit Menna, qui fuit Matthattha, qui fuit Nathan, qui fuit David,

32 qui fuit Iesse, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naasson,

33 qui fuit Aminadab, qui fuit Admin, qui fuit Arni, qui fuit Esrom, qui fuit Phares, qui fuit Iudae,

34 qui fuit Iacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahae, qui fuit Thare, qui fuit Nachor,

35 qui fuit Seruch, qui fuit Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sala,

36 qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noe, qui fuit Lamech,

37 qui fuit Mathusala, qui fuit Henoch, qui fuit Iared, qui fuit Malaleel, qui fuit Cainan,

38 qui fuit Enos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei.

4

1 Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est ab Iordane et agebatur in Spiritu in deserto

2 diebus quadraginta et tentabatur a Diabolo. Et nihil manducavit in diebus illis et, consummatis illis, esuriit.

3 Dixit autem illi Diabolus: “ Si Filius Dei es, dic lapidi huic, ut panis fiat ”.

4 Et respondit ad illum Iesus: “ Scriptum est: “Non in pane solo vivet homo” ”.

5 Et sustulit illum et ostendit illi omnia regna orbis terrae in momento temporis;

6 et ait ei Diabolus: “ Tibi dabo potestatem hanc universam et gloriam illorum, quia mihi tradita est, et, cui volo, do illam:

7 tu ergo, si adoraveris coram me, erit tua omnis ”.

8 Et respondens Iesus dixit illi: “ Scriptum est: “Dominum Deum tuum adorabis et illi soli servies” ”.

9 Duxit autem illum in Ierusalem et statuit eum supra pinnam templi et dixit illi: “ Si Filius Dei es, mitte te hinc deorsum.

10 Scriptum est enim:

“Angelis suis mandabit de te,
ut conservent te”

11 et: “In manibus tollent te,
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum” ”.

12 Et respondens Iesus ait illi: “ Dictum est: “Non tentabis Dominum Deum tuum” ”.

13 Et consummata omni tentatione, Diabolus recessit ab illo usque ad tempus.

14 Et regressus est Iesus in virtute Spiritus in Galilaeam. Et fama exiit per universam regionem de illo.

15 Et ipse docebat in synagogis eorum et magnificabatur ab omnibus.

16 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et intravit secundum consuetudinem suam die

sabbati in synagogam et surrexit legere.

17 Et traditus est illi liber prophetae Isaiae; et ut revolvit librum, invenit locum, ubi scriptum erat:

18 “ Spiritus Domini super me;
propter quod unxit me
evangelizare pauperibus,
misit me praedicare captivis remissionem
et caecis visum,
dimittere confractos in remissione,
19 praedicare annum Domini acceptum ”.

20 Et cum plicuisset librum, reddidit ministro et sedit; et omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum.

21 Coepit autem dicere ad illos: “ Hodie impleta est haec Scriptura in auribus vestris ”.

22 Et omnes testimonium illi dabant et mirabantur in verbis gratiae, quae procedebant de ore ipsius, et dicebant: “ Nonne hic filius est Ioseph? ”.

23 Et ait illis: “ Utique dicetis mihi hanc similitudinem: “Medice, cura teipsum; quanta audivimus facta in Capharnaum, fac et hic in patria tua” ”.

24 Ait autem: “ Amen dico vobis: Nemo propheta acceptus est in patria sua.

25 In veritate autem dico vobis: Multae viduae erant in diebus Eliae in Israel, quando clausum est caelum annis tribus et mensibus sex, cum facta est fames magna in omni terra;

26 et ad nullam illarum missus est Elias nisi in Sarepta Sidoniae ad mulierem viduam.

27 Et multi leprosi erant in Israel sub Eliseo propheta; et nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus ”.

28 Et repleti sunt omnes in synagoga ira haec audientes;

29 et surrexerunt et eiecerunt illum extra civitatem et duxerunt illum usque ad supercilium montis, supra quem civitas illorum erat aedificata, ut praecipitarent eum.

30 Ipse autem transiens per medium illorum ibat.

31 Et descendit in Capharnaum civitatem Galilaeae. Et docebat illos sabbatis;

32 et stupebant in doctrina eius, quia in potestate erat sermo ipsius.

33 Et in synagoga erat homo habens spiritum daemonii immundi; et exclamavit voce magna:

34 “ Sine; quid nobis et tibi, Iesu Nazarene? Venisti perdere nos? Scio te qui sis: Sanctus Dei ”.

35 Et increpavit illi Iesus dicens: “ Obmutesce et exi ab illo! ”. Et cum proiecisset illum daemonium in medium, exiit ab illo nihilque illum nocuit.

36 Et factus est pavor in omnibus; et colloquebantur ad invicem dicentes: “ Quod est hoc verbum, quia in potestate et virtute imperat immundis spiritibus, et exeunt? ”.

37 Et divulgabatur fama de illo in omnem locum regionis.

38 Surgens autem de synagoga introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magna feбри; et rogaverunt illum pro ea.

39 Et stans super illam imperavit feбри, et dimisit illam; et continuo surgens ministrabat illis.

40 Cum sol autem occidisset, omnes, qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum; at ille singulis manus imponens curabat eos.

41 Exibant autem daemonia a multis clamantia et dicentia: “ Tu es Filius Dei ”. Et increpans non sinebat ea loqui, quia sciebant ipsum esse Christum.

42 Facta autem die, egressus ibat in desertum locum; et turbae requirebant eum et venerunt usque ad ipsum et detinebant illum, ne discederet ab eis.

43 Quibus ille ait: “ Et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei, quia ideo

missus sum ”.

44 Et erat praedicans in synagogis Iudaeae.

5

1 Factum est autem, cum turba urgeret illum et audiret verbum Dei, et ipse stabat secus stagnum Genesareth

2 et vidit duas naves stantes secus stagnum; piscatores autem descenderant de illis et lavabant retia.

3 Ascendens autem in unam navem, quae erat Simonis, rogavit eum a terra reducere pusillum; et sedens docebat de navicula turbas.

4 Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: “ Duc in altum et laxate retia vestra in capturam ”.

5 Et respondens Simon dixit: “ Praeceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo retia ”.

6 Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem copiosam; rumpebantur autem retia eorum.

7 Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi, ut venirent et adiuverent eos; et venerunt et impleverunt ambas naviculas, ita ut mergerentur.

8 Quod cum videret Simon Petrus, procidit ad genua Iesu dicens: “ Exi a me, quia homo peccator sum, Domine ”.

9 Stupor enim circumdederat eum et omnes, qui cum illo erant, in captura piscium, quos ceperant;

10 similiter autem et Iacobum et Ioannem, filios Zebedaei, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Iesus: “ Noli timere; ex hoc iam homines eris capiens ”.

11 Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus, secuti sunt illum.

12 Et factum est, cum esset in una civitatum, et ecce vir plenus lepra; et videns Iesum et procidens in faciem rogavit eum dicens: “ Domine, si vis, potes me mundare ”.

13 Et extendens manum tetigit illum dicens: “ Volo, mundare! ”; et confestim lepra discessit ab illo.

14 Et ipse praecepit illi, ut nemini diceret, sed: “ Vade, ostende te sacerdoti et offer pro emundatione tua, sicut praecepit Moyses, in testimonium illis ”.

15 Perambulabat autem magis sermo de illo, et conveniebant turbae multae, ut audirent et curarentur ab infirmitatibus suis;

16 ipse autem secedebat in desertis et orabat.

17 Et factum est, in una dierum, et ipse erat docens, et erant pharisaei sedentes et legis doctores, qui venerant ex omni castello Galilaeae et Iudaeae et Ierusalem; et virtus Domini erat ei ad sanandum.

18 Et ecce viri portantes in lecto hominem, qui erat paralyticus, et quaerebant eum inferre et ponere ante eum.

19 Et non invenientes qua parte illum inferrent prae turba, ascenderunt supra tectum et per tegulas summiserunt illum cum lectulo in medium ante Iesum.

20 Quorum fidem ut vidit, dixit: “ Homo, remittuntur tibi peccata tua ”.

21 Et coeperunt cogitare scribae et pharisaei dicentes: “ Quis est hic, qui loquitur blasphemias? Quis potest dimittere peccata nisi solus Deus? ”.

22 Ut cognovit autem Iesus cogitationes eorum, respondens dixit ad illos: “ Quid cogitatis in cordibus vestris?

23 Quid est facilius, dicere: “Dimittuntur tibi peccata tua”, an dicere: “Surge et ambula”?

24 Ut autem sciatis quia Filius hominis potestatem habet in terra dimittere peccata — ait paralytico - : Tibi dico: Surge, tolle lectulum tuum et vade in domum tuam ”.

25 Et confestim surgens coram illis tulit, in quo iacebat, et abiit in domum suam magnificans Deum.

26 Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant Deum; et repleti sunt timore dicentes: “ Vidimus mirabilia hodie ”.

27 Et post haec exiit et vidit publicanum nomine Levi sedentem ad teloneum et ait illi: “ Sequere me ”.

28 Et relictis omnibus, surgens secutus est eum.

29 Et fecit ei convivium magnum Levi in domo sua; et erat turba multa publicanorum et aliorum, qui cum illis erant discumbentes.

30 Et murmurabant pharisaei et scribae eorum adversus discipulos eius dicentes: “ Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? ”.

31 Et respondens Iesus dixit ad illos: “ Non egent, qui sani sunt, medico, sed qui male habent.

32 Non veni vocare iustos sed peccatores in paenitentiam ”.

33 At illi dixerunt ad eum: “ Discipuli Ioannis ieiunant frequenter et obsecrationes faciunt, similiter et pharisaeorum; tui autem edunt et bibunt ”.

34 Quibus Iesus ait: “ Numquid potestis convivas nuptiarum, dum cum illis est sponsus, facere ieiunare? ”

35 Venient autem dies; et cum ablatus fuerit ab illis sponsus, tunc ieiunabunt in illis diebus ”.

36 Dicebat autem et similitudinem ad illos: “ Nemo abscindit commissuram a vestimento novo et immittit in vestimentum vetus; alioquin et novum rumpet, et veteri non conveniet commissura a novo.

37 Et nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin rumpet vinum novum utres et ipsum effundetur, et utres peribunt;

38 sed vinum novum in utres novos mittendum est.

39 Et nemo bibens vetus vult novum; dicit enim: “Vetus melius est!” ”.

6

1 Factum est autem in sabbato, cum transiret per sata, et vellebant discipuli eius spicas et manducabant confricantes manibus.

2 Quidam autem pharisaeorum dixerunt: “ Quid facitis, quod non licet in sabbatis? ”.

3 Et respondens Iesus ad eos dixit: “ Nec hoc legistis, quod fecit David, cum esurisset ipse et qui cum eo erant? ”

4 Quomodo intravit in domum Dei et panes propositionis sumpsit et manducavit et dedit his, qui cum ipso erant, quos non licet manducare nisi tantum sacerdotibus? ”.

5 Et dicebat illis: “ Dominus est sabbati Filius hominis ”.

6 Factum est autem in alio sabbato, ut intraret in synagogam et doceret; et erat ibi homo, et manus eius dextra erat arida.

7 Observabant autem illum scribae et pharisaei, si sabbato curaret, ut invenirent accusare illum.

8 Ipse vero sciebat cogitationes eorum et ait homini, qui habebat manum aridam: “ Surge et sta in medium ”. Et surgens stetit.

9 Ait autem ad illos Iesus: “ Interrogo vos, si licet sabbato bene facere an male; animam salvam facere an perdere? ”.

10 Et circumspectis omnibus illis, dixit illi: “ Extende manum tuam ”. Et fecit; et restituta est manus eius.

11 Ipsi autem repleti sunt insipientia et colloquebantur ad invicem quidnam facerent Iesu.

12 Factum est autem in illis diebus, exiit in montem orare et erat pernoctans in oratione Dei.

13 Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos et elegit Duodecim ex ipsis, quos et apostolos nominavit:

14 Simonem, quem et cognominavit Petrum, et Andream fratrem eius et Iacobum et

Ioannem et Philippum et Bartholomaeum

15 et Matthaeum et Thomam et Iacobum Alphaei et Simonem, qui vocatur Zelotes,

16 et Iudam Iacobi et Iudam Iscarioth, qui fuit proditor.

17 Et descendens cum illis stetit in loco campestri, et turba multa discipulorum eius, et multitudo copiosa plebis ab omni Iudaea et Ierusalem et maritima Tyri et Sidonis,

18 qui venerunt, ut audirent eum et sanarentur a languoribus suis; et, qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur.

19 Et omnis turba quaerebant eum tangere, quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

20 Et ipse, elevatis oculis suis in discipulos suos, dicebat:

“ Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei.

21 Beati, qui nunc esuritis, quia saturabimini.

Beati, qui nunc fletis, quia ridebitis.

22 Beati eritis, cum vos oderint homines et cum separaverint vos et exprobraverint et eiecerint nomen vestrum tamquam malum propter Filium hominis.

23 Gaudete in illa die et exsultate, ecce enim merces vestra multa in caelo; secundum haec enim faciebant prophetis patres eorum.

24 Verumtamen vae vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram!

25 Vae vobis, qui saturati estis nunc, quia esurietis!

Vae vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis et flebitis!

26 Vae, cum bene vobis dixerint omnes homines! Secundum haec enim faciebant pseudoprophetis patres eorum.

27 Sed vobis dico, qui auditis: Diligite inimicos vestros, bene facite his, qui vos oderunt;

28 benedicite male dicentibus vobis, orate pro calumniantibus vos.

29 Ei, qui te percutit in maxillam, praebe et alteram; et ab eo, qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli prohibere.

30 Omni petenti te tribue; et ab eo, qui aufert, quae tua sunt, ne repetas.

31 Et prout vultis, ut faciant vobis homines, facite illis similiter.

32 Et si diligitis eos, qui vos diligunt, quae vobis est gratia? Nam et peccatores diligentes se diligunt.

33 Et si bene feceritis his, qui vobis bene faciunt, quae vobis est gratia? Si quidem et peccatores idem faciunt.

34 Et si mutuum dederitis his, a quibus speratis recipere, quae vobis gratia est? Nam et peccatores peccatoribus fenerantur, ut recipiant aequalia.

35 Verumtamen diligite inimicos vestros et bene facite et mutuum date nihil desperantes; et erit merces vestra multa, et eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos et malos.

36 Estote misericordes, sicut et Pater vester misericors est.

37 Et nolite iudicare et non iudicabimini; et nolite condemnare et non condemnabimini. Dimittite et dimitemini;

38 date, et dabitur vobis: mensuram bonam, confertam, coagitatam, supereffluentem dabunt in sinum vestrum; eadem quippe mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis ”.

39 Dixit autem illis et similitudinem: “ Numquid potest caecus caecum ducere? Nonne ambo in foveam cadent?

40 Non est discipulus super magistrum; perfectus autem omnis erit sicut magister eius.

41 Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem, quae in oculo tuo est, non consideras?

42 Quomodo potes dicere fratri tuo: “Frater, sine eiciam festucam, quae est in oculo tuo”, ipse in oculo tuo trabem non videns? Hypocrita, eice primum trabem de oculo tuo et tunc perspicies, ut educas festucam, quae est in oculo fratris tui.

43 Non est enim arbor bona faciens fructum malum, neque iterum arbor mala faciens fructum bonum.

44 Unaquaeque enim arbor de fructu suo cognoscitur; neque enim de spinis colligunt ficus, neque de rubo vindemiant uvam.
45 Bonus homo de bono thesauro cordis profert bonum, et malus homo de malo profert malum: ex abundantia enim cordis os eius loquitur.
46 Quid autem vocatis me: “Domine, Domine”, et non facitis, quae dico?
47 Omnis, qui venit ad me et audit sermones meos et facit eos, ostendam vobis cui similis sit:
48 similis est homini aedificanti domum, qui fodit in altum et posuit fundamentum supra petram; inundatione autem facta, illisum est flumen domui illi et non potuit eam movere; bene enim aedificata erat.
49 Qui autem audivit et non fecit, similis est homini aedificanti domum suam supra terram sine fundamento; in quam illisus est fluvius, et continuo cecidit, et facta est ruina domus illius magna ”.

7

1 Cum autem implesset omnia verba sua in aures plebis, intravit Capharnaum.
2 Centurionis autem cuiusdam servus male habens erat moriturus, qui illi erat pretiosus.
3 Et cum audisset de Iesu, misit ad eum seniores Iudaeorum rogans eum, ut veniret et salvaret servum eius.
4 At illi cum venissent ad Iesum, rogabant eum sollicite dicentes: “ Dignus est, ut hoc illi praestes:
5 diligit enim gentem nostram et synagogam ipse aedificavit nobis ”.
6 Iesus autem ibat cum illis. At cum iam non longe esset a domo, misit centurio amicos dicens ei: “ Domine, noli vexari; non enim dignus sum, ut sub tectum meum intres,
7 propter quod et meipsum non sum dignum arbitratus, ut venirem ad te; sed dic verbo, et sanetur puer meus.
8 Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic: “Vade”, et vadit; et alii: “Veni”, et venit; et servo meo: “Fac hoc”, et facit ”.
9 Quo audito, Iesus miratus est eum et conversus sequentibus se turbis dixit: “ Dico vobis, nec in Israel tantam fidem inveni! ”.
10 Et reversi, qui missi fuerant, domum, invenerunt servum sanum.
11 Et factum est, deinceps ivit in civitatem, quae vocatur Naim, et ibant cum illo discipuli eius et turba copiosa.
12 Cum autem appropinquaret portae civitatis, et ecce defunctus efferebatur filius unicus matri suae; et haec vidua erat, et turba civitatis multa cum illa.
13 Quam cum vidisset Dominus, misericordia motus super ea dixit illi: “ Noli flere! ”.
14 Et accessit et tetigit loculum; hi autem, qui portabant, steterunt. Et ait: “ Adulescens, tibi dico: Surge! ”.
15 Et resedit, qui erat mortuus, et coepit loqui; et dedit illum matri suae.
16 Accepit autem omnes timor, et magnificabant Deum dicentes: “ Propheta magnus surrexit in nobis ” et: “ Deus visitavit plebem suam ”.
17 Et exiit hic sermo in universam Iudaeam de eo et omnem circa regionem.
18 Et nuntiaverunt Ioanni discipuli eius de omnibus his.
19 Et convocavit duos de discipulis suis Ioannes et misit ad Dominum dicens: “ Tu es qui venturus es, an alium exspectamus? ”.
20 Cum autem venissent ad eum viri, dixerunt: “ Ioannes Baptista misit nos ad te dicens: “Tu es qui venturus es, an alium exspectamus?” ”.
21 In ipsa hora curavit multos a languoribus et plagis et spiritibus malis et caecis multis donavit visum.
22 Et respondens dixit illis: “ Euntes nuntiate Ioanni, quae vidistis et audistis: caeci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur et surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes

evangelizantur;

23 et beatus est, quicumque non fuerit scandalizatus in me ”.

24 Et cum discessissent nuntii Ioannis, coepit dicere de Ioanne ad turbas: “ Quid existis in desertum videre? Arundinem vento moveri?

25 Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce, qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus regum sunt.

26 Sed quid existis videre? Prophetam? Utique, dico vobis, et plus quam prophetam.

27 Hic est, de quo scriptum est:

“Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam tuam ante te”.

28 Dico vobis: Maior inter natos mulierum Ioanne nemo est; qui autem minor est in regno Dei, maior est illo.

29 Et omnis populus audiens et publicani iustificaverunt Deum, baptizati baptismo Ioannis;

30 pharisaei autem et legis periti consilium Dei spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo.

31 Cui ergo similes dicam homines generationis huius, et cui similes sunt?

32 Similes sunt pueris sedentibus in foro et loquentibus ad invicem, quod dicit:

“Cantavimus vobis tibiis, et non saltastis; lamentavimus, et non plorastis!”.

33 Venit enim Ioannes Baptista neque manducans panem neque bibens vinum, et dicitis: “Daemonium habet!”;

34 venit Filius hominis manducans et bibens, et dicitis: “Ecce homo devorator et bibens vinum, amicus publicanorum et peccatorum!”.

35 Et iustificata est sapientia ab omnibus filiis suis ”.

36 Rogabat autem illum quidam de pharisaeis, ut manducaret cum illo; et ingressus domum pharisaei discubuit.

37 Et ecce mulier, quae erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod accubuit in domo pharisaei, attulit alabastrum unguenti;

38 et stans retro secus pedes eius flens lacrimis coepit rigare pedes eius et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes eius et unguento ungebat.

39 Videns autem pharisaeus, qui vocaverat eum, ait intra se dicens: “ Hic si esset propheta, sciret utique quae et qualis mulier, quae tangit eum, quia peccatrix est ”.

40 Et respondens Iesus dixit ad illum: “ Simon, habeo tibi aliquid dicere ”. At ille ait: “ Magister, dic ”.

41 “ Duo debitores erant cuidam feneratori: unus debebat denarios quingentos, alius quinquaginta.

42 Non habentibus illis, unde redderent, donavit utrisque. Quis ergo eorum plus diligit eum? ”.

43 Respondens Simon dixit: “ Aestimo quia is, cui plus donavit ”. At ille dixit ei: “ Recte iudicasti ”.

44 Et conversus ad mulierem, dixit Simoni: “ Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam: aquam pedibus meis non dedisti; haec autem lacrimis rigavit pedes meos et capillis suis tersit.

45 Osculum mihi non dedisti; haec autem, ex quo intravi, non cessavit osculari pedes meos.

46 Oleo caput meum non unxisti; haec autem unguento unxit pedes meos.

47 Propter quod dico tibi: Remissa sunt peccata eius multa, quoniam dilexit multum; cui autem minus dimittitur, minus diligit ”.

48 Dixit autem ad illam: “ Remissa sunt peccata tua ”.

49 Et coeperunt, qui simul accumbebant, dicere intra se: “ Quis est hic, qui etiam peccata

dimittit?”.

50 Dixit autem ad mulierem: “ Fides tua te salvam fecit; vade in pace! ”.

8

1 Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per civitatem et castellum praedicans et evangelizans regnum Dei; et Duodecim cum illo

2 et mulieres aliquae, quae erant curatae ab spiritibus malignis et infirmitatibus: Maria, quae vocatur Magdalene, de qua daemonia septem exierant,

3 et Ioanna uxor Chuza, procuratoris Herodis, et Susanna et aliae multae, quae ministrabant eis de facultatibus suis.

4 Cum autem turba plurima conveniret, et de singulis civitatibus properarent ad eum, dixit per similitudinem:

5 “ Exiit, qui seminat, seminare semen suum. Et dum seminat ipse, aliud cecidit secus viam et conculcatum est, et volucres caeli comederunt illud.

6 Et aliud cecidit super petram et natum aruit, quia non habebat umorem.

7 Et aliud cecidit inter spinas, et simul exortae spinae suffocaverunt illud.

8 Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum ”. Haec dicens clamabat: “ Qui habet aures audiendi, audiat ”.

9 Interrogabant autem eum discipuli eius, quae esset haec parabola.

10 Quibus ipse dixit: “ Vobis datum est nosse mysteria regni Dei, ceteris autem in parabolis, ut videntes non videant et audientes non intellegant.

11 Est autem haec parabola: Semen est verbum Dei.

12 Qui autem secus viam, sunt qui audiunt; deinde venit Diabolus et tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant.

13 Qui autem supra petram: qui cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum; et hi radices non habent, qui ad tempus credunt, et in tempore tentationis recedunt.

14 Quod autem in spinis cecidit: hi sunt, qui audierunt et a sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus vitae euntes suffocantur et non referunt fructum.

15 Quod autem in bonam terram: hi sunt, qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent et fructum afferunt in patientia.

16 Nemo autem lucernam accendens operit eam vaso aut subtus lectum ponit, sed supra candelabrum ponit, ut intrantes videant lumen.

17 Non enim est occultum, quod non manifestetur, nec absconditum, quod non cognoscatur et in palam veniat.

18 Videte ergo quomodo audiatis: qui enim habet, dabitur illi; et, quicumque non habet, etiam quod putat se habere, auferetur ab illo ”.

19 Venerunt autem ad illum mater et fratres eius, et non poterant adire ad eum prae turba.

20 Et nuntiatum est illi: “ Mater tua et fratres tui stant foris volentes te videre ”.

21 Qui respondens dixit ad eos: “ Mater mea et fratres mei hi sunt, qui verbum Dei audiunt et faciunt ”.

22 Factum est autem in una dierum, et ipse ascendit in navem et discipuli eius, et ait ad illos: “ Transfretemus trans stagnum ”. Et ascenderunt.

23 Navigantibus autem illis, obdormivit. Et descendit procella venti in stagnum, et complebantur et periclitabantur.

24 Accedentes autem suscitaverunt eum dicentes: “ Praeceptor, praеceptor, perimus! ”. At ille surgens increpavit ventum et tempestatem aquae, et cessaverunt, et facta est tranquillitas.

25 Dixit autem illis: “ Ubi est fides vestra? ”. Qui timentes mirati sunt dicentes ad invicem: “ Quis putas hic est, quia et ventis imperat et aquae, et oboediunt ei? ”.

26 Enavigaverunt autem ad regionem Gergesenorum, quae est contra Galilaeam.

27 Et cum egressus esset ad terram, occurrit illi vir quidam de civitate, qui habebat

daemonia et iam tempore multo vestimento non induebatur neque in domo manebat sed in monumentis.

28 Is ut vidit Iesum, exclamans procidit ante illum et voce magna dixit: “ Quid mihi et tibi est, Iesu, Fili Dei Altissimi? Obsecro te, ne me torqueas ”.

29 Praecipiebat enim spiritui immundo, ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum, vinciebatur catenis et compedibus custoditus; et ruptis vinculis, agebatur a daemonio in deserta.

30 Interrogavit autem illum Iesus dicens: “ Quod tibi nomen est? ”. At ille dixit: “ Legio ”, quia intraverunt daemonia multa in eum.

31 Et rogabant eum, ne imperaret illis, ut in abyssum irent.

32 Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in monte; et rogaverunt eum, ut permetteret eis in illos ingredi. Et permisit illis.

33 Exierunt ergo daemonia ab homine et intraverunt in porcos, et impetu abiit grex per praeceps in stagnum et suffocatus est.

34 Quod ut viderunt factum, qui pascebant, fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in villas.

35 Exierunt autem videre, quod factum est, et venerunt ad Iesum et invenerunt hominem sedentem, a quo daemonia exierant, vestitum ac sana mente ad pedes Iesu et timuerunt.

36 Nuntiaverunt autem illis hi, qui viderant, quomodo sanus factus esset, qui a daemonio vexabatur.

37 Et rogaverunt illum omnis multitudo regionis Gergesenorum, ut discederet ab ipsis, quia timore magno tenebantur. Ipse autem ascendens navem reversus est.

38 Et rogabat illum vir, a quo daemonia exierant, ut cum eo esset. Dimisit autem eum dicens:

39 “ Redi domum tuam et narra quanta tibi fecit Deus ”. Et abiit per universam civitatem praedicans quanta illi fecisset Iesus.

40 Cum autem rediret Iesus, excepit illum turba; erant enim omnes expectantes eum.

41 Et ecce venit vir, cui nomen Iairus, et ipse princeps synagogae erat, et cecidit ad pedes Iesu rogans eum, ut intraret in domum eius,

42 quia filia unica erat illi fere annorum duodecim, et haec moriebatur. Et dum iret, a turbis comprimebatur.

43 Et mulier quaedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim, quae in medicos erogaverat omnem substantiam suam nec ab ullo potuit curari;

44 accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius, et confestim stetit fluxus sanguinis eius.

45 Et ait Iesus: “ Quis est, qui me tetigit? ”. Negantibus autem omnibus, dixit Petrus: “ Praeceptor, turbae te comprimunt et affligunt ”.

46 At dixit Iesus: “ Tetigit me aliquis; nam et ego novi virtutem de me exisse ”.

47 Videns autem mulier quia non latuit, tremens venit et procidit ante eum et ob quam causam tetigerit eum indicavit coram omni populo et quemadmodum confestim sanata sit.

48 At ipse dixit illi: “ Filia, fides tua te salvam fecit. Vade in pace ”.

49 Adhuc illo loquente, venit quidam e domo principis synagogae dicens: “ Mortua est filia tua; noli amplius vexare magistrum ”.

50 Iesus autem, audito hoc verbo, respondit ei: “ Noli timere; crede tantum, et salva erit ”.

51 Et cum venisset domum, non permisit intrare secum quemquam nisi Petrum et Ioannem et Iacobum et patrem puellae et matrem.

52 Flebant autem omnes et plangebant illam. At ille dixit: “ Nolite flere; non est enim mortua, sed dormit ”.

53 Et deridebant eum scientes quia mortua esset.

54 Ipse autem tenens manum eius clamavit dicens: “ Puella, surge! ”.

55 Et reversus est spiritus eius, et surrexit continuo; et iussit illi dari manducare.
56 Et stupuerunt parentes eius, quibus praecepit, ne alicui dicerent, quod factum erat.

9

1 Convocatis autem Duodecim, dedit illis virtutem et potestatem super omnia daemonia, et ut languores curarent,

2 et misit illos praedicare regnum Dei et sanare infirmos;

3 et ait ad illos: “Nihil tuleritis in via, neque virgam neque peram neque panem neque pecuniam, neque duas tunicas habeatis.

4 Et in quamcumque domum intraveritis, ibi manete et inde exite.

5 Et quicumque non receperint vos, exeuntes de civitate illa pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos”.

6 Egressi autem circumibant per castella evangelizantes et curantes ubique.

7 Audivit autem Herodes tetrarcha omnia, quae fiebant, et haesitabat, eo quod diceretur a quibusdam: “Ioannes surrexit a mortuis”;

8 a quibusdam vero: “Elias apparuit”; ab aliis autem: “Propheta unus de antiquis surrexit”.

9 Et ait Herodes: “Ioannem ego decollavi; quis autem est iste, de quo audio ego talia?”. Et quaerebat videre eum.

10 Et reversi apostoli narraverunt illi, quaecumque fecerunt. Et assumptis illis, secessit seorsum ad civitatem, quae vocatur Bethsaida.

11 Quod cum cognovissent turbae, secutae sunt illum. Et excepit illos et loquebatur illis de regno Dei et eos, qui cura indigebant, sanabat.

12 Dies autem coeperat declinare; et accedentes Duodecim dixerunt illi: “Dimitte turbam, ut euntes in castella villasque, quae circa sunt, divertant et inveniant escas, quia hic in loco deserto sumus”.

13 Ait autem ad illos: “Vos date illis manducare”. At illi dixerunt: “Non sunt nobis plus quam quinque panes et duo pisces, nisi forte nos eamus et emamus in omnem hanc turbam escas”.

14 Erant enim fere viri quinque milia. Ait autem ad discipulos suos: “Facite illos discumbere per convivia ad quinquagenos”.

15 Et ita fecerunt et discumbere fecerunt omnes.

16 Acceptis autem quinque panibus et duobus piscibus, respexit in caelum et benedixit illis et fregit et dabat discipulis suis, ut ponerent ante turbam.

17 Et manducaverunt et saturati sunt omnes; et sublatum est, quod superfuit illis, fragmentorum cophini duodecim.

18 Et factum est, cum solus esset orans, erant cum illo discipuli, et interrogavit illos dicens: “Quem me dicunt esse turbae?”.

19 At illi responderunt et dixerunt: “Ioannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero: Propheta unus de prioribus surrexit”.

20 Dixit autem illis: “Vos autem quem me esse dicitis?”. Respondens Petrus dixit: “Christum Dei”.

21 At ille increpans illos praecepit, ne cui dicerent hoc,

22 dicens: “Oportet Filium hominis multa pati et reprobari a senioribus et principibus sacerdotum et scribis et occidi et tertia die resurgere”.

23 Dicebat autem ad omnes: “Si quis vult post me venire, abneget semetipsum et tollat crucem suam cotidie et sequatur me.

24 Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet illam; qui autem perdiderit animam suam propter me, hic salvam faciet illam.

25 Quid enim proficit homo, si lucretur universum mundum, se autem ipsum perdat vel detrimentum sui faciat?

26 Nam qui me erubuerit et meos sermones, hunc Filius hominis erubescet, cum venerit in gloria sua et Patris et sanctorum angelorum.

27 Dico autem vobis vere: Sunt aliqui hic stantes, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei ”.

28 Factum est autem post haec verba fere dies octo, et assumpsit Petrum et Ioannem et Iacobum et ascendit in montem, ut oraret.

29 Et facta est, dum oraret, species vultus eius altera, et vestitus eius albus, refulgens.

30 Et ecce duo viri loquebantur cum illo, et erant Moyses et Elias,

31 qui visi in gloria dicebant exodum eius, quam completurus erat in Ierusalem.

32 Petrus vero et qui cum illo gravati erant somno; et evigilantes viderunt gloriam eius et duos viros, qui stabant cum illo.

33 Et factum est, cum discederent ab illo, ait Petrus ad Iesum: “ Praeceptor, bonum est nos hic esse; et faciamus tria tabernacula: unum tibi et unum Moysi et unum Eliae ”, nesciens quid diceret.

34 Haec autem illo loquente, facta est nubes et obumbravit eos; et timuerunt intransibilibus illis in nubem.

35 Et vox facta est de nube dicens: “ Hic est Filius meus electus; ipsum audite ”.

36 Et dum fieret vox, inventus est Iesus solus. Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis diebus quidquam ex his, quae viderant.

37 Factum est autem in sequenti die, descendantibus illis de monte, occurrit illi turba multa.

38 Et ecce vir de turba exclamavit dicens: “ Magister, obsecro te, respice in filium meum, quia unicus est mihi;

39 et ecce spiritus apprehendit illum, et subito clamat, et dissipat eum cum spuma et vix discedit ab eo dilanians eum;

40 et rogavi discipulos tuos, ut eicerent illum, et non potuerunt ”.

41 Respondens autem Iesus dixit: “ O generatio infidelis et perversa, usquequo ero apud vos et patiar vos? Adduc huc filium tuum ”.

42 Et cum accederet, elisit illum daemonium et dissipavit. Et increpavit Iesus spiritum immundum et sanavit puerum et reddidit illum patri eius.

43 Stupebant autem omnes in magnitudine Dei.

Omnibusque mirantibus in omnibus, quae faciebat, dixit ad discipulos suos:

44 “ Ponite vos in auribus vestris sermones istos: Filius enim hominis futurum est ut tradatur in manus hominum ”.

45 At illi ignorabant verbum istud, et erat velatum ante eos, ut non sentirent illud, et timebant interrogare eum de hoc verbo.

46 Intravit autem cogitatio in eos, quis eorum maior esset.

47 At Iesus sciens cogitationem cordis illorum, apprehendens puerum statuit eum secus se

48 et ait illis: “ Quicumque susceperit puerum istum in nomine meo, me recipit; et, quicumque me receperit, recipit eum, qui me misit; nam qui minor est inter omnes vos, hic maior est ”.

49 Respondens autem Ioannes dixit: “ Praeceptor, vidimus quendam in nomine tuo eicientem daemonia et prohibuimus eum, quia non sequitur nobiscum ”.

50 Et ait ad illum Iesus: “ Nolite prohibere; qui enim non est adversus vos, pro vobis est ”.

51 Factum est autem, dum complerentur dies assumptionis eius, et ipse faciem suam firmavit, ut iret Ierusalem,

52 et misit nuntios ante conspectum suum. Et euntes intraverunt in castellum Samaritanorum, ut pararent illi.

53 Et non receperunt eum, quia facies eius erat euntis Ierusalem.

54 Cum vidissent autem discipuli Iacobus et Ioannes, dixerunt: “ Domine, vis dicamus, ut ignis descendat de caelo et consumat illos? ”.

55 Et conversus increpavit illos.
56 Et ierunt in aliud castellum.
57 Et euntibus illis in via, dixit quidam ad illum: “ Sequar te, quocumque ieris ”.
58 Et ait illi Iesus: “ Vulpes foveas habent, et volucres caeli nidos, Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet ”.
59 Ait autem ad alterum: “ Sequere me ”. Ille autem dixit: “ Domine, permitte mihi primum ire et sepelire patrem meum ”.
60 Dixitque ei Iesus: “ Sine, ut mortui sepeliant mortuos suos; tu autem vade, annuntia regnum Dei ”.
61 Et ait alter: “ Sequar te, Domine, sed primum permitte mihi renuntiare his, qui domi sunt ”.
62 Ait ad illum Iesus: “ Nemo mittens manum suam in aratrum et aspiciens retro, aptus est regno Dei ”.

10

1 Post haec autem designavit Dominus alios septuaginta duos et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum, quo erat ipse venturus.
2 Et dicebat illis: “ Messis quidem multa, operarii autem pauci; rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.
3 Ite; ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.
4 Nolite portare sacculum neque peram neque calceamenta et neminem per viam salutaveritis.
5 In quamcumque domum intraveritis, primum dicite: “Pax huic domui”.
6 Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illam pax vestra; sin autem, ad vos revertetur.
7 In eadem autem domo manete edentes et bibentes, quae apud illos sunt: dignus enim est operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum.
8 Et in quamcumque civitatem intraveritis, et susceperint vos, manducate, quae apponuntur vobis,
9 et curate infirmos, qui in illa sunt, et dicite illis: “Appropinquavit in vos regnum Dei”.
10 In quamcumque civitatem intraveritis, et non receperint vos, exeuntes in plateas eius dicite:
11 “Etiam pulverem, qui adhaesit nobis ad pedes de civitate vestra, extergimus in vos; tamen hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei”.
12 Dico vobis quia Sodomis in die illa remissius erit quam illi civitati.
13 Vae tibi, Chorazin! Vae tibi, Bethsaida! Quia si in Tyro et Sidone factae fuissent virtutes, quae in vobis factae sunt, olim in cilicio et cinere sedentes paeniterent.
14 Verumtamen Tyro et Sidoni remissius erit in iudicio quam vobis.
15 Et tu, Capharnaum, numquid usque in caelum exaltaberis? Usque ad infernum demergeris!
16 Qui vos audit, me audit; et, qui vos spernit, me spernit; qui autem me spernit, spernit eum, qui me misit ”.
17 Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes: “ Domine, etiam daemonia subiciuntur nobis in nomine tuo! ”.
18 Et ait illis: “ Videbam Satanam sicut fulgur de caelo cadentem.
19 Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones et supra omnem virtutem inimici; et nihil vobis nocebit.
20 Verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiciuntur; gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in caelis ”.
21 In ipsa hora exsultavit Spiritu Sancto et dixit: “ Confiteor tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quod abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis; etiam,

Pater, quia sic placuit ante te.

22 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo; et nemo scit qui sit Filius, nisi Pater, et qui sit Pater, nisi Filius et cui voluerit Filius revelare ”.

23 Et conversus ad discipulos seorsum dixit: “ Beati oculi, qui vident, quae videtis.

24 Dico enim vobis: Multi prophetae et reges voluerunt videre, quae vos videtis, et non viderunt, et audire, quae auditis, et non audierunt ”.

25 Et ecce quidam legis peritus surrexit tentans illum dicens: “ Magister, quid faciendo vitam aeternam possidebo? ”.

26 At ille dixit ad eum: “ In Lege quid scriptum est? Quomodo legis? ”.

27 Ille autem respondens dixit: “ Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex omnibus viribus tuis et ex omni mente tua et proximum tuum sicut teipsum ”.

28 Dixitque illi: “ Recte respondisti; hoc fac et vives ”.

29 Ille autem, volens iustificare seipsum, dixit ad Iesum: “ Et quis est meus proximus? ”.

30 Suscipiens autem Iesus dixit: “ Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum et, plagis impositis, abierunt, semivivo relicto.

31 Accidit autem, ut sacerdos quidam descenderet eadem via et, viso illo, praeterivit;

32 similiter et Levita, cum esset secus locum et videret eum, pertransiit.

33 Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum et videns eum misericordia motus est,

34 et appropians alligavit vulnera eius infundens oleum et vinum; et imponens illum in iumentum suum duxit in stabulum et curam eius egit.

35 Et altera die protulit duos denarios et dedit stabulario et ait: “Curam illius habe, et, quodcumque supererogaveris, ego, cum rediero, reddam tibi”.

36 Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones? ”.

37 At ille dixit: “ Qui fecit misericordiam in illum ”. Et ait illi Iesus: “ Vade et tu fac similiter ”.

38 Cum autem irent, ipse intravit in quoddam castellum, et mulier quaedam Martha nomine excepit illum.

39 Et huic erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius.

40 Martha autem satagebat circa frequens ministerium; quae stetit et ait: “ Domine, non est tibi curae quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adiuvet ”.

41 Et respondens dixit illi Dominus: “ Martha, Martha, sollicita es et turbaris erga plurima,

42 porro unum est necessarium; Maria enim optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea ”.

11

1 Et factum est cum esset in loco quodam orans, ut cessa vit, dixit unus ex discipulis eius ad eum: “ Domine, doce nos orare, sicut et Ioannes docuit discipulos suos ”.

2 Et ait illis: “ Cum oratis, dicite:

Pater, sanctificetur nomen tuum,

adveniat regnum tuum;

3 panem nostrum cotidianum da nobis cotidie,

4 et dimitte nobis peccata nostra,

si quidem et ipsi dimittimus omni debenti nobis,

et ne nos inducas in tentationem ”.

5 Et ait ad illos: “ Quis vestrum habebit amicum et ibit ad illum media nocte et dicet illi:

“Amice, commoda mihi tres panes,

6 quoniam amicus meus venit de via ad me, et non habeo, quod ponam ante illum”;
7 et ille de intus respondens dicat: “Noli mihi molestus esse; iam ostium clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili; non possum surgere et dare tibi”.

8 Dico vobis: Et si non dabit illi surgens, eo quod amicus eius sit, propter improbitatem tamen eius surget et dabit illi, quotquot habet necessarios.

9 Et ego vobis dico: Petite, et dabitur vobis; quaerite, et invenietis; pulsate, et aperietur vobis.

10 Omnis enim qui petit, accipit; et, qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur.

11 Quem autem ex vobis patrem filius petierit piscem, numquid pro pisce serpentem dabit illi?

12 Aut si petierit ovum, numquid porriget illi scorpionem?

13 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis dona bona dare filiis vestris, quanto magis Pater de caelo dabit Spiritum Sanctum petentibus se”.

14 Et erat eiciens daemonium, et illud erat mutum; et factum est, cum daemonium exisset, locutus est mutus. Et admiratae sunt turbae;

15 quidam autem ex eis dixerunt: “ In Beelzebul principe daemoniorum eicit daemonia ”.

16 Et alii tentantes signum de caelo quaerebant ab eo.

17 Ipse autem sciens cogitationes eorum dixit eis: “ Omne regnum in seipsum divisum desolatur, et domus supra domum cadit.

18 Si autem et Satan in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ipsius? Quia dicitis in Beelzebul eicere me daemonia.

19 Si autem ego in Beelzebul eicio daemonia, filii vestri in quo eiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.

20 Porro si in digito Dei eicio daemonia, profecto pervenit in vos regnum Dei.

21 Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quae possidet;

22 si autem fortior illo superveniens vicerit eum, universa arma eius auferet, in quibus confidebat, et spolia eius distribuet.

23 Qui non est mecum, adversum me est; et, qui non colligit mecum, dispergit.

24 Cum immundus spiritus exierit de homine, perambulat per loca inaquosa quaerens requiem; et non inveniens dicit: “Revertar in domum meam unde exivi”. 25 Et cum venerit, invenit scopis mundatam et exornatam.

26 Et tunc vadit et assumit septem alios spiritus nequiores se, et ingressi habitant ibi; et sunt novissima hominis illius peiora prioribus ”.

27 Factum est autem, cum haec diceret, extollens vocem quaedam mulier de turba dixit illi: “ Beatus venter, qui te portavit, et ubera, quae suxisti! ”.

28 At ille dixit: “ Quinimmo beati, qui audiunt verbum Dei et custodiunt! ”.

29 Turbis autem concurrentibus, coepit dicere: “ Generatio haec generatio nequam est; signum quaerit, et signum non dabitur illi, nisi signum Ioniae.

30 Nam sicut Ionas fuit signum Ninevitis, ita erit et Filius hominis generationi isti.

31 Regina austri surget in iudicio cum viris generationis huius et condemnabit illos, quia venit a finibus terrae audire sapientiam Salomonis, et ecce plus Salomone hic.

32 Viri Ninevitae surgent in iudicio cum generatione hac et condemnabunt illam, quia paenitentiam egerunt ad praedicationem Ioniae, et ecce plus Iona hic.

33 Nemo lucernam accendit et in abscondito ponit neque sub modio sed supra candelabrum, ut, qui ingrediuntur, lumen videant.

34 Lucerna corporis est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit; si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit.

35 Vide ergo, ne lumen, quod in te est, tenebrae sint.

36 Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, sicut quando lucerna in fulgore suo illuminat te ”.

37 Et cum loqueretur, rogavit illum quidam pharisaeus, ut pranderet apud se; et ingressus

recubuit.

38 Phariseus autem videns miratus est quod non baptizatus esset ante prandium.

39 Et ait Dominus ad illum: “ Nunc vos pharisei, quod de foris est calicis et catini, mundatis; quod autem intus est vestrum, plenum est rapina et iniquitate.

40 Stulti! Nonne, qui fecit, quod de foris est, etiam id, quod de intus est, fecit?

41 Verumtamen, quae insunt, date eleemosynam; et ecce omnia munda sunt vobis.

42 Sed vae vobis phariseis, quia decimatis mentam et rutam et omne holus et praeteritis iudicium et caritatem Dei! Haec autem oportuit facere et illa non omittere.

43 Vae vobis phariseis, quia diligitis primam cathedram in synagogis et salutationes in foro!

44 Vae vobis, quia estis ut monumenta, quae non parent, et homines ambulantes supra nesciunt! ”.

45 Respondens autem quidam ex legis peritis ait illi: “ Magister, haec dicens etiam nobis contumeliam facis ”.

46 At ille ait: “ Et vobis legis peritis: Vae, quia oneratis homines oneribus, quae portari non possunt, et ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas!

47 Vae vobis, quia aedificatis monumenta prophetarum, patres autem vestri occiderunt illos!

48 Profecto testificamini et consentitis operibus patrum vestrorum, quoniam ipsi quidem eos occiderunt, vos autem aedificatis.

49 Propterea et sapientia Dei dixit: Mittam ad illos prophetas et apostolos, et ex illis occident et persequentur,

50 ut requiratur sanguis omnium prophetarum, qui effusus est a constitutione mundi, a generatione ista,

51 a sanguine Abel usque ad sanguinem Zachariae, qui periit inter altare et aedem. Ita dico vobis: Requiretur ab hac generatione.

52 Vae vobis legis peritis, quia tulistis clavem scientiae! Ipsi non introistis et eos, qui introibant, prohibuistis ”.

53 Cum autem inde exisset, coeperunt scribae et pharisei graviter insistere et eum allicere in sermone de multis

54 insidiantes ei, ut caperent aliquid ex ore eius.

12

1 Interea multis turbis circumstantibus, ita ut se invicem concularent, coepit dicere ad discipulos suos primum: “ Attendite a fermento phariseorum, quod est hypocrisis.

2 Nihil autem opertum est, quod non reveletur, neque absconditum, quod non sciatur.

3 Quoniam, quae in tenebris dixistis, in lumine audientur; et, quod in aurem locuti estis in cubiculis, praedicabitur in tectis.

4 Dico autem vobis amicis meis: Ne terreamini ab his, qui occidunt corpus et post haec non habent amplius, quod faciant.

5 Ostendam autem vobis quem timeatis: Timete eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis: Hunc time.

6 Nonne quinque passeret veniunt dipundio? Et unus ex illis non est in oblivione coram Deo.

7 Sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite timere; multis passeribus pluris estis.

8 Dico autem vobis: Omnis, quicumque confessus fuerit in me coram hominibus, et Filius hominis confitebitur in illo coram angelis Dei;

9 qui autem negaverit me coram hominibus, denegabitur coram angelis Dei.

10 Et omnis, qui dicet verbum in Filium hominis, remittetur illi; ei autem, qui in Spiritum Sanctum blasphemaverit, non remittetur.

11 Cum autem inducent vos in synagogas et ad magistratus et potestates, nolite solliciti esse qualiter aut quid respondeatis aut quid dicatis:

12 Spiritus enim Sanctus docebit vos in ipsa hora, quae oporteat dicere ”.

13 Ait autem quidam ei de turba: “ Magister, dic fratri meo, ut dividat mecum hereditatem ”.

14 At ille dixit ei: “ Homo, quis me constituit iudicem aut divisorem super vos? ”.

15 Dixitque ad illos: “ Videte et cavete ab omni avaritia, quia si cui res abundant, vita eius non est ex his, quae possidet ”.

16 Dixit autem similitudinem ad illos dicens: “ Hominis cuiusdam divitis uberes fructus ager attulit.

17 Et cogitabat intra se dicens: “Quid faciam, quod non habeo, quo congregem fructus meos?”.

18 Et dixit: “Hoc faciam: destruam horrea mea et maiora aedificabo et illuc congregabo omne triticum et bona mea;

19 et dicam animae meae: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos; requiesce, comede, bibe, epulare”.

20 Dixit autem illi Deus: “Stulte! Hac nocte animam tuam repetunt a te; quae autem parasti, cuius erunt?”.

21 Sic est qui sibi thesaurizat et non fit in Deum dives ”.

22 Dixitque ad discipulos suos: “ Ideo dico vobis: nolite solliciti esse animae quid manducetis, neque corpori quid vestiamini.

23 Anima enim plus est quam esca, et corpus quam vestimentum.

24 Considerate corvos, quia non seminant neque metunt, quibus non est cellarium neque horreum, et Deus pascit illos; quanto magis vos pluris estis volucribus.

25 Quis autem vestrum cogitando potest adicere ad aetatem suam cubitum?

26 Si ergo neque, quod minimum est, potestis, quid de ceteris solliciti estis?

27 Considerate lilia quomodo crescunt: non laborant neque nent; dico autem vobis: Nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis.

28 Si autem fenum, quod hodie in agro est et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos, pusillae fidei.

29 Et vos nolite quaerere quid manducetis aut quid bibatis et nolite solliciti esse.

30 Haec enim omnia gentes mundi quaerunt; Pater autem vester scit quoniam his indigetis.

31 Verumtamen quaerite regnum eius; et haec adicientur vobis.

32 Noli timere, pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum.

33 Vendite, quae possidetis, et date eleemosynam. Facite vobis sacculos, qui non veterescunt, thesaurum non deficientem in caelis, quo fur non appropriat, neque tinea corrumpit;

34 ubi enim thesaurus vester est, ibi et cor vestrum erit.

35 Sint lumbi vestri praecincti et lucernae ardentes,

36 et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis, ut, cum venerit et pulsaverit, confestim aperiant ei.

37 Beati, servi illi, quos, cum venerit dominus, invenerit vigilantes. Amen dico vobis, quod praecinget se et faciet illos discumbere et transiens ministrabit illis.

38 Et si venerit in secunda vigilia, et si in tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt illi.

39 Hoc autem scitote, quia, si sciret pater familias, qua hora fur veniret, non sineret perfodi domum suam.

40 Et vos estote parati, quia, qua hora non putatis, Filius hominis venit ”.

41 Ait autem Petrus: “ Domine, ad nos dicis hanc parabolam an et ad omnes? ”.

42 Et dixit Dominus: “ Quis putas est fidelis dispensator et prudens, quem constituet

dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram?
43 Beatus ille servus, quem, cum venerit dominus eius, invenerit ita facientem.
44 Vere dico vobis: Supra omnia, quae possidet, constituet illum.
45 Quod si dixerit servus ille in corde suo: “Moram facit dominus meus venire”, et
coeperit percutere pueros et ancillas et edere et bibere et inebriari,
46 veniet dominus servi illius in die, qua non sperat, et hora, qua nescit, et dividet eum
partemque eius cum infidelibus ponet.
47 Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui et non praeparavit vel non fecit
secundum voluntatem eius, vapulabit multis;
48 qui autem non cognovit et fecit digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem, cui
multum datum est, multum quaeretur ab eo; et cui commendaverunt multum, plus petent
ab eo.
49 Ignem veni mittere in terram et quid volo? Si iam accensus esset!
50 Baptisma autem habeo baptizari et quomodo coartor, usque dum perficiatur!
51 Putatis quia pacem veni dare in terram? Non, dico vobis, sed separationem.
52 Erunt enim ex hoc quinque in domo una divisi: tres in duo, et duo in tres;
53 dividuntur pater in filium et filius in patrem, mater in filiam et filia in matrem, socrus
in nurum suam et nurus in socrum ”.
54 Dicebat autem et ad turbas: “ Cum videritis nubem orientem ab occasu, statim dicitis:
“Nimbus venit”, et ita fit;
55 et cum austrum flantem, dicitis: “Aestus erit”, et fit.
56 Hypocritae, faciem terrae et caeli nostis probare, hoc autem tempus quomodo nescitis
probare?
57 Quid autem et a vobis ipsis non iudicatis, quod iustum est?
58 Cum autem vadis cum adversario tuo ad principem, in via da operam liberari ab illo, ne
forte trahat te apud iudicem, et iudex tradat te exactori, et exactor mittat te in carcerem.
59 Dico tibi: Non exies inde, donec etiam novissimum minutum reddas ”.

13

1 Aderant autem quidam ipso in tempore nuntiantes illi de Galilaeis, quorum sanguinem
Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum.
2 Et respondens dixit illis: “ Putatis quod hi Galilaei prae omnibus Galilaeis peccatores
fuerunt, quia talia passi sunt?
3 Non, dico vobis, sed, nisi paenitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.
4 Vel illi decem et octo, supra quos cecidit turris in Siloam et occidit eos, putatis quia et
ipsi debitores fuerunt praeter omnes homines habitantes in Ierusalem?
5 Non, dico vobis, sed, si non paenitentiam egeritis, omnes similiter peribitis ”.
6 Dicebat autem hanc similitudinem: “ Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea
sua et venit quaerens fructum in illa et non invenit.
7 Dixit autem ad cultorem vineae: “Ecce anni tres sunt, ex quo venio quaerens fructum in
ficulnea hac et non invenio. Succide ergo illam. Ut quid etiam terram evacuat?”.
8 At ille respondens dicit illi: “Domine, dimitte illam et hoc anno, usque dum fodiam
circa illam et mittam stercora,
9 et si quidem fecerit fructum in futurum; sin autem succides eam” ”.
10 Erat autem docens in una synagogarum sabbatis.
11 Et ecce mulier, quae habebat spiritum infirmitatis annis decem et octo et erat inclinata
nec omnino poterat sursum respicere.
12 Quam cum vidisset Iesus, vocavit et ait illi: “ Mulier, dimissa es ab infirmitate tua ”,
13 et imposuit illi manus; et confestim erecta est et glorificabat Deum.
14 Respondens autem archisynagogus, indignans quia sabbato curasset Iesus, dicebat
turbae: “ Sex dies sunt, in quibus oportet operari; in his ergo venite et curamini et non in

die sabbati ”.

15 Respondit autem ad illum Dominus et dixit: “ Hypocritae, unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem suum aut asinum a praeseptio et ducit adquare?”

16 Hanc autem filiam Abrahae, quam alligavit Satanas ecce decem et octo annis, non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati? ”.

17 Et cum haec diceret, erubescabant omnes adversarii eius, et omnis populus gaudebat in universis, quae gloriose fiebant ab eo.

18 Dicebat ergo: “ Cui simile est regnum Dei, et cui simile existimabo illud?

19 Simile est grano sinapis, quod acceptum homo misit in hortum suum, et crevit et factum est in arborem, et volucres caeli requieverunt in ramis eius ”.

20 Et iterum dixit: “ Cui simile aestimabo regnum Dei?

21 Simile est fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae sata tria, donec fermentaretur totum ”.

22 Et ibat per civitates et castella docens et iter faciens in Hierosolymam.

23 Ait autem illi quidam: “ Domine, pauci sunt, qui salvantur? ”. Ipse autem dixit ad illos:

24 “ Contendite intrare per angustam portam, quia multi, dico vobis, quaerent intrare et non poterunt.

25 Cum autem surrexerit pater familias et clauserit ostium, et incipietis foris stare et pulsare ostium dicentes: “Domine, aperi nobis”; et respondens dicet vobis: “Nescio vos unde sitis”.

26 Tunc incipietis dicere: “Manducavimus coram te et bibimus, et in plateis nostris docuisti”;

27 et dicet loquens vobis: “Nescio vos unde sitis; discedite a me, omnes operarii iniquitatis”.

28 Ibi erit fletus et stridor dentium, cum videritis Abraham et Isaac et Iacob et omnes prophetas in regno Dei, vos autem expelli foras.

29 Et venient ab oriente et occidente et aquilone et austro et accumbent in regno Dei.

30 Et ecce sunt novissimi, qui erunt primi, et sunt primi, qui erunt novissimi ”.

31 In ipsa hora accesserunt quidam pharisaeorum dicentes illi: “ Exi et vade hinc, quia Herodes vult te occidere ”.

32 Et ait illis: “ Ite, dicite vulpi illi: “Ecce eicio daemonia et sanitates perficio hodie et cras et tertia consummor.

33 Verumtamen oportet me hodie et cras et sequenti ambulare, quia non capit prophetam perire extra Ierusalem”.

34 Ierusalem, Ierusalem, quae occidis prophetas et lapidas eos, qui missi sunt ad te, quotiens volui congregare filios tuos, quemadmodum avis nidum suum sub pinnis, et noluistis.

35 Ecce relinquitur vobis domus vestra. Dico autem vobis: Non videbitis me, donec veniat cum dicetis: “Benedictus, qui venit in nomine Domini” ”.

14

1 Et factum est, cum intraret in domum cuiusdam principis pharisaeorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum.

2 Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum.

3 Et respondens Iesus dixit ad legis peritos et pharisaeos dicens: “ Licet sabbato curare an non? ”.

4 At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum ac dimisit.

5 Et ad illos dixit: “ Cuius vestrum filius aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum die sabbati? ”.

6 Et non poterant ad haec respondere illi.

7 Dicebat autem ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos accubitus eligerent,

dicens ad illos:

8 “ Cum invitatus fueris ab aliquo ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte honoratior te sit invitatus ab eo,

9 et veniens is qui te et illum vocavit, dicat tibi: “Da huic locum”; et tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere.

10 Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco, ut, cum venerit qui te invitavit, dicat tibi: “Amice, ascende superius”; tunc erit tibi gloria coram omnibus simul discumbentibus.

11 Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur; et, qui se humiliat, exaltabitur ”.

12 Dicebat autem et ei, qui se invitaverat: “ Cum facis prandium aut cenam, noli vocare amicos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos divites, ne forte et ipsi te reinvitent, et fiat tibi retributio.

13 Sed cum facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos, caecos;

14 et beatus eris, quia non habent retribuere tibi. Retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum ”.

15 Haec cum audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi: “ Beatus, qui manducabit panem in regno Dei ”.

16 At ipse dixit ei: “ Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos;

17 et misit servum suum hora cenae dicere invitatis: “Venite, quia iam paratum est”.

18 Et coeperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei: “Villam emi et necesse habeo exire et videre illam; rogo te, habe me excusatum”.

19 Et alter dixit: “Iuga boum emi quinque et eo probare illa; rogo te, habe me excusatum”.

20 Et alius dixit: “Uxorem duxi et ideo non possum venire”.

21 Et reversus servus nuntiavit haec domino suo. Tunc iratus pater familias dixit servo suo: “Exi cito in plateas et vicos civitatis et pauperes ac debiles et caecos et claudos introduc huc”.

22 Et ait servus: “Domine, factum est, ut imperasti, et adhuc locus est”.

23 Et ait dominus servo: “Exi in vias et saepes, et compelle intrare, ut impleatur domus mea.

24 Dico autem vobis, quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cenam meam”.

25 Ibant autem turbae multae cum eo; et conversus dixit ad illos:

26 “ Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores, adhuc et animam suam, non potest esse meus discipulus.

27 Et, qui non baiulat crucem suam et venit post me, non potest esse meus discipulus.

28 Quis enim ex vobis volens turrem aedificare, non prius sedens computat sumptus, si habet ad perficiendum?

29 Ne, posteaquam posuerit fundamentum et non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipiant illudere ei

30 dicentes: “Hic homo coepit aedificare et non potuit consummare”.

31 Aut quis rex, iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem milibus occurrere ei, qui cum viginti milibus venit ad se?

32 Alioquin, adhuc illo longe agente, legationem mittens rogat ea, quae pacis sunt.

33 Sic ergo omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus, quae possidet, non potest meus esse discipulus.

34 Bonum est sal; si autem sal quoque evanuerit, in quo condietur?

35 Neque in terram neque in sterquilinum utile est, sed foras proiciunt illud. Qui habet aures audiendi, audiat ”.

15

1 Erant autem appropinquantes ei omnes publicani et peccatores, ut audirent illum.

2 Et murmurabant pharisaei et scribae dicentes: “ Hic peccatores recipit et manducat cum illis ”.

3 Et ait ad illos parabolam istam dicens:

4 “ Quis ex vobis homo, qui habet centum oves et si perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit ad illam, quae perierat, donec inveniat illam?

5 Et cum invenerit eam, imponit in umeros suos gaudens

6 et veniens domum convocat amicos et vicinos dicens illis: “Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quae perierat”.

7 Dico vobis: Ita gaudium erit in caelo super uno peccatore paenitentiam agente quam super nonaginta novem iustis, qui non indigent paenitentia.

8 Aut quae mulier habens drachmas decem, si perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam et everrit domum et quaerit diligenter, donec inveniat?

9 Et cum invenerit, convocat amicas et vicinas dicens: “Congratulamini mihi, quia inveni drachmam, quam perdideram”.

10 Ita dico vobis: Gaudium fit coram angelis Dei super uno peccatore paenitentiam agente ”.

11 Ait autem: “ Homo quidam habebat duos filios.

12 Et dixit adulescentior ex illis patri: “Pater, da mihi portionem substantiae, quae me contingit”. Et divisit illis substantiam.

13 Et non post multos dies, congregatis omnibus, adulescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.

14 Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, et ipse coepit egere.

15 Et abiit et adhaesit uni civium regionis illius, et misit illum in villam suam, ut pasceret porcos;

16 et cupiebat saturari de siliquis, quas porci manducabant, et nemo illi dabat.

17 In se autem reversus dixit: “Quanti mercennarii patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereor.

18 Surgam et ibo ad patrem meum et dicam illi: Pater, peccavi in caelum et coram te

19 et iam non sum dignus vocari filius tuus; fac me sicut unum de mercennariis tuis”.

20 Et surgens venit ad patrem suum.

Cum autem adhuc longe esset, vidit illum pater ipsius et misericordia motus est et accurrens cecidit supra collum eius et osculatus est illum.

21 Dixitque ei filius: “Pater, peccavi in caelum et coram te; iam non sum dignus vocari filius tuus”.

22 Dixit autem pater ad servos suos: “Cito proferte stolam primam et induite illum et date anulum in manum eius et calceamenta in pedes

23 et adducite vitulum saginatum, occidite et manducemus et epulemur,

24 quia hic filius meus mortuus erat et revixit, perierat et inventus est”. Et coeperunt epulari.

25 Erat autem filius eius senior in agro et, cum veniret et appropinquaret domui, audivit symphoniam et choros

26 et vocavit unum de servis et interrogavit quae haec essent.

27 Isque dixit illi: “Frater tuus venit, et occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum illum recepit”.

28 Indignatus est autem et volebat introire. Pater ergo illius egressus coepit rogare illum.

29 At ille respondens dixit patri suo: “Ecce tot annis servio tibi et numquam mandatum tuum praeterii, et numquam dedisti mihi haedum, ut cum amicis meis epularer;

30 sed postquam filius tuus hic, qui devoravit substantiam tuam cum meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum”.

31 At ipse dixit illi: “Fili, tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt;

32 epulari autem et gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat et revixit, perierat et inventus est” ”.

16

1 Dicebat autem et ad discipulos: “ Homo quidam erat dives, qui habebat vilicum, et hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius.

2 Et vocavit illum et ait illi: “Quid hoc audio de te? Redde rationem vilicationis tuae; iam enim non poteris vilicare”.

3 Ait autem vilicus intra se: “Quid faciam, quia dominus meus aufert a me vilicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco.

4 Scio quid faciam, ut, cum amotus fuero a vilicatione, recipiant me in domos suas”.

5 Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: “Quantum debes domino meo?”.

6 At ille dixit: “Centum cados olei”. Dixitque illi: “Accipe cautionem tuam et sede cito, scribe quinquaginta”.

7 Deinde alii dixit: “Tu vero quantum debes?”. Qui ait: “Centum coros tritici”. Ait illi: “Accipe litteras tuas et scribe octoginta”.

8 Et laudavit dominus vilicum iniquitatis, quia prudenter fecisset, quia filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt.

9 Et ego vobis dico: Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut, cum defecerit, recipiant vos in aeterna tabernacula.

10 Qui fidelis est in minimo, et in maiori fidelis est; et, qui in modico iniquus est, et in maiori iniquus est.

11 Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis, quod verum est, quis credet vobis?

12 Et si in alieno fideles non fuistis, quod vestrum est, quis dabit vobis?

13 Nemo servus potest duobus dominis servire: aut enim unum odiet et alterum diligit, aut uni adhaerebit et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonae ”.

14 Audiebant autem omnia haec pharisaei, qui erant avari, et deridebant illum.

15 Et ait illis: “ Vos estis, qui iustificatis vos coram hominibus; Deus autem novit corda vestra, quia, quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum.

16 Lex et Prophetiae usque ad Ioannem; ex tunc regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud vim facit.

17 Facilius est autem caelum et terram praeterire, quam de Lege unum apicem cadere.

18 Omnis, qui dimittit uxorem suam et ducit alteram, moechatur; et, qui dimissam a viro ducit, moechatur.

19 Homo quidam erat dives et induebatur purpura et bysso et epulabatur cotidie splendide.

20 Quidam autem pauper nomine Lazarus iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus

21 et cupiens saturari de his, quae cadebant de mensa divitis; sed et canes veniebant et lingebant ulcera eius.

22 Factum est autem ut moreretur pauper et portaretur ab angelis in sinum Abrahae; mortuus est autem et dives et sepultus est.

23 Et in inferno elevans oculos suos, cum esset in tormentis, videbat Abraham a longe et Lazarum in sinu eius.

24 Et ipse clamans dixit: “Pater Abraham, miserere mei et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma”.

25 At dixit Abraham: “Fili, recordare quia recepisti bona tua in vita tua, et Lazarus similiter mala; nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris.

26 Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est, ut hi, qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque inde ad nos transmeare”.

27 Et ait: “Rogo ergo te, Pater, ut mittas eum in domum patris mei

28 — habeo enim quinque fratres — ut testetur illis, ne et ipsi veniant in locum hunc

tormentorum”.

29 Ait autem Abraham: “Habent Moysen et Prophetas; audiant illos”.

30 At ille dixit: “Non, pater Abraham, sed si quis ex mortuis ierit ad eos, paenitentiam agent”.

31 Ait autem illi: “Si Moysen et Prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent” ”.

17

1 Et ad discipulos suos ait: “ Impossibile est ut non veniant scandala; vae autem illi, per quem veniunt!

2 Utilius est illi, si lapis molaris imponatur circa collum eius et proiciatur in mare, quam ut scandalizet unum de pusillis istis.

3 Attendite vobis!

Si peccaverit frater tuus, increpa illum et, si paenitentiam egerit, dimitte illi;

4 et si septies in die peccaverit in te et septies conversus fuerit ad te dicens: “Paenitet me”, dimittes illi ”.

5 Et dixerunt apostoli Domino: “ Adauge nobis fidem! ”.

6 Dixit autem Dominus: “ Si haberetis fidem sicut granum sinapis, diceretis huic arbori moro: “Eradicare et transplantare in mare”, et oboediret vobis.

7 Quis autem vestrum habens servum arantem aut pascentem, qui regresso de agro dicet illi: “Statim transi, recumbe”,

8 et non dicet ei: “Para, quod cenem, et praecinge te et ministra mihi, donec manducem et bibam, et post haec tu manducabis et bibes”?

9 Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit, quae praecepta sunt?

10 Sic et vos, cum feceritis omnia, quae praecepta sunt vobis, dicite: “Servi inutiles sumus; quod debuimus facere, fecimus” ”.

11 Et factum est, dum iret in Ierusalem, et ipse transibat per mediam Samariam et Galilaeam.

12 Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe

13 et levaverunt vocem dicentes: “ Iesu praeceptor, miserere nostri! ”.

14 Quos ut vidit, dixit: “ Ite, ostendite vos sacerdotibus ”. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

15 Unus autem ex illis, ut vidit quia sanatus est, regressus est cum magna voce magnificans Deum

16 et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens ei; et hic erat Samaritanus.

17 Respondens autem Iesus dixit: “ Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt?

18 Non sunt inventi qui redirent, ut darent gloriam Deo, nisi hic alienigena? ”.

19 Et ait illi: “ Surge, vade; fides tua te salvum fecit ”.

20 Interrogatus autem a pharisaeis: “ Quando venit regnum Dei? ”, respondit eis et dixit: “ Non venit regnum Dei cum observatione,

21 neque dicent: “Ecce hic” aut: “Illic”; ecce enim regnum Dei intra vos est ”.

22 Et ait ad discipulos: “ Venient dies, quando desideretis videre unum diem Filii hominis et non videbitis.

23 Et dicent vobis: “Ecce hic”, “Ecce illic”; nolite ire neque sectemini.

24 Nam sicut fulgur coruscans de sub caelo in ea, quae sub caelo sunt, fulget, ita erit Filius hominis in die sua.

25 Primum autem oportet illum multa pati et reprobari a generatione hac.

26 Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et in diebus Filii hominis:

27 edebant, bibebant, uxores ducebant, dabantur ad nuptias, usque in diem, qua intravit Noe in arcam, et venit diluvium et perdidit omnes.

28 Similiter sicut factum est in diebus Lot: edebant, bibebant, emebant, vendebant, plantabant, aedificabant;
29 qua die autem exiit Lot a Sodomis, pluit ignem et sulphur de caelo et omnes perdidit.
30 Secundum haec erit, qua die Filius hominis revelabitur.
31 In illa die, qui fuerit in tecto, et vasa eius in domo, ne descendat tollere illa; et, qui in agro, similiter non redeat retro.
32 Memores estote uxoris Lot.
33 Quicumque quaesierit animam suam salvam facere, perdet illam; et, quicumque perdidit illam, vivificabit eam.
34 Dico vobis: Illa nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur;
35 duae erunt molentes in unum: una assumetur, et altera relinquetur ”.
(36) 37 Respondentes dicunt illi: “ Ubi, Domine? ”. Qui dixit eis: “ Ubicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur et aquilae ”.

18

1 Dicebat autem parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare et non deficere,
2 dicens: “ Iudex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non timebat et hominem non reverebatur.
3 Vidua autem erat in civitate illa et veniebat ad eum dicens: “Vindica me de adversario meo”.
4 Et nolebat per multum tempus; post haec autem dixit intra se: “Etsi Deum non timeo nec hominem revereor,
5 tamen quia molesta est mihi haec vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens suggillet me” ”.
6 Ait autem Dominus: “ Audite quid iudex iniquitatis dicit;
7 Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam habebit in illis?
8 Dico vobis: Cito faciet vindictam illorum. Verumtamen Filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra? ”.
9 Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant tamquam iusti et aspernabantur ceteros, parabolam istam:
10 “ Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent: unus pharisaeus et alter publicanus.
11 Pharisaeus stans haec apud se orabat: “Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum, raptores, iniusti, adulteri, velut etiam hic publicanus;
12 ieiuno bis in sabbato, decimas do omnium, quae possideo”.
13 Et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad caelum levare, sed percutiebat pectus suum dicens: “Deus, propitius esto mihi peccatori”.
14 Dico vobis: Descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur; et, qui se humiliat, exaltabitur ”.
15 Afferebant autem ad illum et infantes, ut eos tangeret; quod cum viderent, discipuli increpabant illos.
16 Iesus autem convocans illos dixit: “ Sinite pueros venire ad me et nolite eos vetare; talium est enim regnum Dei.
17 Amen dico vobis: Quicumque non acceperit regnum Dei sicut puer, non intrabit in illud ”.
18 Et interrogavit eum quidam princeps dicens: “ Magister bone, quid faciens vitam aeternam possidebo? ”.
19 Dixit autem ei Iesus: “ Quid me dicis bonum? Nemo bonus nisi solus Deus.
20 Mandata nosti: non moechaberis, non occides, non furtum facies, non falsum

testimonium dices, honora patrem tuum et matrem ”.

21 Qui ait: “ Haec omnia custodivi a iuventute ”.

22 Quo audito, Iesus ait ei: “ Adhuc unum tibi deest: omnia, quaecumque habes, vende et da pauperibus et habebis thesaurum in caelo: et veni, sequere me ”.

23 His ille auditis, contristatus est, quia dives erat valde.

24 Videns autem illum Iesus tristem factum dixit: “ Quam difficile, qui pecunias habent, in regnum Dei intrant.

25 Facilius est enim camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei ”.

26 Et dixerunt, qui audiebant: “ Et quis potest salvus fieri? ”.

27 Ait autem illis: “ Quae impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum ”.

28 Ait autem Petrus: “ Ecce nos dimisimus nostra et secuti sumus te ”.

29 Qui dixit eis: “ Amen dico vobis: Nemo est, qui reliquit domum aut uxorem aut fratres aut parentes aut filios propter regnum Dei,

30 et non recipiat multo plura in hoc tempore et in saeculo venturo vitam aeternam ”.

31 Assumpsit autem Duodecim et ait illis: “ Ecce ascendimus Ierusalem, et consummabuntur omnia, quae scripta sunt per Prophetas de Filio hominis:

32 tradetur enim gentibus et illudetur et contumeliis afficietur et conspuetur;

33 et, postquam flagellaverint, occident eum, et die tertia resurget ”.

34 Et ipsi nihil horum intellexerunt; et erat verbum istud absconditum ab eis, et non intellegebant, quae dicebantur.

35 Factum est autem, cum appropinquaret Iericho, caecus quidam sedebat secus viam mendicans.

36 Et cum audiret turbam praetereuntem, interrogabat quid hoc esset.

37 Dixerunt autem ei: “ Iesus Nazarenus transit ”.

38 Et clamavit dicens: “ Iesu, fili David, miserere mei! ”.

39 Et qui praeibant, increpabant eum, ut taceret; ipse vero multo magis clamabat: “ Fili David, miserere mei! ”.

40 Stans autem Iesus iussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum:

41 “ Quid tibi vis faciam? ”. At ille dixit: “ Domine, ut videam ”.

42 Et Iesus dixit illi: “ Respice! Fides tua te salvum fecit ”. 43 Et confestim vidit et sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo.

19

1 Et ingressus perambulabat Iericho.

2 Et ecce vir nomine Zacchaeus, et hic erat princeps publicanorum et ipse dives.

3 Et quaerebat videre Iesum, quis esset, et non poterat prae turba, quia statura pusillus erat.

4 Et praecurrens ascendit in arborem sycomorum, ut videret illum, quia inde erat transiturus.

5 Et cum venisset ad locum, suspiciens Iesus dixit ad eum: “ Zacchae, festinans descende, nam hodie in domo tua oportet me manere ”.

6 Et festinans descendit et excepit illum gaudens.

7 Et cum viderent, omnes murmurabant dicentes: “ Ad hominem peccatorem divertit! ”.

8 Stans autem Zacchaeus dixit ad Dominum: “ Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus et, si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum ”.

9 Ait autem Iesus ad eum: “ Hodie salus domui huic facta est, eo quod et ipse filius sit Abrahae;

10 venit enim Filius hominis quaerere et salvum facere, quod perierat ”.

11 Haec autem illis audientibus, adiciens dixit parabolam, eo quod esset prope Ierusalem,

et illi existimarent quod confestim regnum Dei manifestaretur.

12 Dixit ergo: “ Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reverti.

13 Vocatis autem decem servis suis, dedit illis decem minas et ait ad illos: “Negotiamini, dum venio”.

14 Cives autem eius oderant illum et miserunt legationem post illum dicentes: “Nolumus hunc regnare super nos!”.

15 Et factum est ut rediret, accepto regno, et iussit ad se vocari servos illos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum negotiati essent.

16 Venit autem primus dicens: “Domine, mina tua decem minas acquisivit”.

17 Et ait illi: “Euge, bone serve; quia in modico fidelis fuisti, esto potestatem habens supra decem civitates”.

18 Et alter venit dicens: “Mina tua, domine, fecit quinque minas”.

19 Et huic ait: “Et tu esto supra quinque civitates”.

20 Et alter venit dicens: “Domine, ecce mina tua, quam habui repositam in sudario;

21 timui enim te, quia homo austerus es: tollis, quod non posuisti, et metis, quod non seminasti”.

22 Dicit ei: “De ore tuo te iudico, serve nequam! Sciebas quod ego austerus homo sum, tollens quod non posui et metens quod non seminavi?

23 Et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam? Et ego veniens cum usuris utique exegissem illud”.

24 Et adstantibus dixit: “Auferte ab illo minam et date illi, qui decem minas habet”.

25 Et dixerunt ei: “Domine, habet decem minas!”.

26 Dico vobis: “Omni habenti dabitur; ab eo autem, qui non habet, et, quod habet, auferetur.

27 Verumtamen inimicos meos illos, qui noluerunt me regnare super se, adducite huc et interficite ante me! ”.

28 Et his dictis, praecedebat ascendens Hierosolymam.

29 Et factum est, cum appropinquasset ad Bethfage et Bethaniam, ad montem, qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos

30 dicens: “ Ite in castellum, quod contra est, in quod introeuntes invenietis pullum asinae alligatum, cui nemo umquam hominum sedit; solvite illum et adducite.

31 Et si quis vos interrogaverit: “Quare solvitis?”, sic dicetis: “Dominus eum necessarium habet” ”.

32 Abierunt autem, qui missi erant, et invenerunt, sicut dixit illis.

33 Solventibus autem illis pullum, dixerunt domini eius ad illos: “ Quid solvitis pullum? ”.

34 At illi dixerunt: “ Dominus eum necessarium habet ”.

35 Et duxerunt illum ad Iesum; et iactantes vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Iesum.

36 Eunte autem illo, substernebant vestimenta sua in via.

37 Et cum appropinquaret iam ad descensum montis Oliveti, coeperunt omnis multitudo discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna super omnibus, quas viderant, virtutibus

38 dicentes:

“ Benedictus, qui venit rex in nomine Domini!

Pax in caelo, et gloria in excelsis! ”.

39 Et quidam pharisaeorum de turbis dixerunt ad illum: “ Magister, increpa discipulos tuos! ”.

40 Et respondens dixit: “ Dico vobis: Si hi tacuerint, lapides clamabunt! ”.

41 Et ut appropinquavit, videns civitatem flevit super illam

42 dicens: “ Si cognovisses et tu in hac die, quae ad pacem tibi! Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.
43 Quia venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo et obsidebunt te et coangustabunt te undique
44 et ad terram prosternent te et filios tuos, qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris tempus visitationis tuae ”.
45 Et ingressus in templum, coepit eicere vendentes
46 dicens illis: “ Scriptum est: “Et erit domus mea domus orationis”. Vos autem fecistis illam speluncam latronum ”.
47 Et erat docens cotidie in templo. Principes autem sacerdotum et scribae et principes plebis quaerebant illum perdere
48 et non inveniebant quid facerent; omnis enim populus suspensus erat audiens illum.

20

1 Et factum est in una dierum, docente illo populum in templo et evangelizante, supervenerunt principes sacerdotum et scribae cum senioribus
2 et aiunt dicentes ad illum: “ Dic nobis: In qua potestate haec facis, aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem? ”.
3 Respondens autem dixit ad illos: “ Interrogabo vos et ego verbum; et dicite mihi:
4 Baptismus Ioannis de caelo erat an ex hominibus? ”.
5 At illi cogitabant inter se dicentes: “ Si dixerimus: “De caelo”, dicet: “Quare non credidistis illi?;
6 si autem dixerimus: “Ex hominibus”, plebs universa lapidabit nos; certi sunt enim Ioannem prophetam esse ”.
7 Et responderunt se nescire unde esset.
8 Et Iesus ait illis: “ Neque ego dico vobis in qua potestate haec facio ”.
9 Coepit autem dicere ad plebem parabolam hanc: “ Homo plantavit vineam et locavit eam colonis et ipse peregre fuit multis temporibus.
10 Et in tempore misit ad cultores servum, ut de fructu vineae darent illi; cultores autem caesum dimiserunt eum inanem.
11 Et addidit alterum servum mittere; illi autem hunc quoque caedentes et afficientes contumelia dimiserunt inanem.
12 Et addidit tertium mittere; qui et illum vulnerantes eiecerunt.
13 Dixit autem dominus vineae: “Quid faciam? Mittam filium meum dilectum; forsitan hunc verebuntur”.
14 Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt inter se dicentes: “Hic est heres. Occidamus illum, ut nostra fiat hereditas”.
15 Et eiecit illum extra vineam occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus vineae?
16 Veniet et perdet colonos istos et dabit vineam aliis ”.
Quo audito, dixerunt: “ Absit! ”.
17 Ille autem aspiciens eos ait: “ Quid est ergo hoc, quod scriptum est:
“Lapidem quem reprobaverunt aedificantes,
hic factus est in caput anguli”?
18 Omnis, qui ceciderit supra illum lapidem, conquassabitur; supra quem autem ceciderit, comminuet illum ”.
19 Et quaerebant scribae et principes sacerdotum mittere in illum manus in illa hora et timuerunt populum; cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit similitudinem istam.
20 Et observantes miserunt insidiatores, qui se iustos simularent, ut caperent eum in sermone, et sic traderent illum principatui et potestati praesidis.
21 Et interrogaverunt illum dicentes: “ Magister, scimus quia recte dicis et doces et non accipis personam, sed in veritate viam Dei doces.

22 Licet nobis dare tributum Caesari an non? ”.
23 Considerans autem dolum illorum dixit ad eos:
24 “ Ostendite mihi denarium. Cuius habet imaginem et inscriptionem? ”.
25 At illi dixerunt: “ Caesaris ”. Et ait illis: “ Reddite ergo, quae Caesaris sunt, Caesari et, quae Dei sunt, Deo ”.
26 Et non potuerunt verbum eius reprehendere coram plebe et mirati in responso eius tacuerunt.
27 Accesserunt autem quidam sadducaeorum, qui negant esse resurrectionem, et interrogaverunt eum
28 dicentes: “ Magister, Moyses scripsit nobis, si frater alicuius mortuus fuerit habens uxorem et hic sine filiis fuerit, ut accipiat eam frater eius uxorem et suscitet semen fratri suo.
29 Septem ergo fratres erant: et primus accepit uxorem et mortuus est sine filiis;
30 et sequens
31 et tertius accepit illam, similiter autem et septem non reliquerunt filios et mortui sunt.
32 Novissima mortua est et mulier.
33 Mulier ergo in resurrectione cuius eorum erit uxor? Si quidem septem habuerunt eam uxorem ”.
34 Et ait illis Iesus: “ Filii saeculi huius nubunt et traduntur ad nuptias;
35 illi autem, qui digni habentur saeculo illo et resurrectione ex mortuis, neque nubunt neque ducunt uxores.
36 Neque enim ultra mori possunt: aequales enim angelis sunt et filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis.
37 Quia vero resurgant mortui, et Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit: “Dominum Deum Abraham et Deum Isaac et Deum Iacob”.
38 Deus autem non est mortuorum sed vivorum: omnes enim vivunt ei ”.
39 Respondentes autem quidam scribarum dixerunt: “ Magister, bene dixisti ”.
40 Et amplius non audebant eum quidquam interrogare.
41 Dixit autem ad illos: “ Quomodo dicunt Christum filium David esse?
42 Ipse enim David dicit in libro Psalmorum:
“Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis,
43 donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum”.
44 David ergo Dominum illum vocat; et quomodo filius eius est? ”.
45 Audiente autem omni populo, dixit discipulis suis:
46 “ Attendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis et amant salutationes in foro et primas cathedras in synagogis et primos discubitus in conviviis,
47 qui devorant domos viduarum et simulant longam orationem. Hi accipient damnationem maiorem ”.

21

1 Respiens autem vidit eos, qui mittebant munera sua in gazophylacium, divites.
2 Vidit autem quandam viduam pauperculam mittentem illuc minuta duo
3 et dixit: “ Vere dico vobis: Vidua haec pauper plus quam omnes misit.
4 Nam omnes hi ex abundantia sua miserunt in munera; haec autem ex inopia sua omnem victum suum, quem habebat, misit ”.
5 Et quibusdam dicentibus de templo, quod lapidibus bonis et donis ornatum, esset dixit:
6 “ Haec quae videtis, venient dies, in quibus non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur ”.
7 Interrogaverunt autem illum dicentes: “ Praeceptor, quando ergo haec erunt, et quod signum, cum fieri incipient? ”.
8 Qui dixit: “ Videte, ne seducamini. Multi enim venient in nomine meo dicentes: “Ego

sum” et: “Tempus appropinquavit”. Nolite ergo ire post illos.

9 Cum autem audieritis proelia et seditiones, nolite terreri; oportet enim primum haec fieri, sed non statim finis ”.

10 Tunc dicebat illis: “ Surget gens contra gentem, et regnum adversus regnum;

11 et terrae motus magni et per loca fames et pestilentiae erunt, terroresque et de caelo signa magna erunt.

12 Sed ante haec omnia incipient vobis manus suas et persequentur tradentes in synagogas et custodias, et trahemini ad reges et praesides propter nomen meum;

13 continget autem vobis in testimonium.

14 Ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari quemadmodum respondeatis;

15 ego enim dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere vel contradicere omnes adversarii vestri.

16 Trademini autem et a parentibus et fratribus et cognatis et amicis, et morte afficient ex vobis,

17 et eritis odio omnibus propter nomen meum.

18 Et capillus de capite vestro non peribit.

19 In patientia vestra possidebitis animas vestras.

20 Cum autem videritis circumdari ab exercitu Ierusalem, tunc scitote quia appropinquavit desolatio eius.

21 Tunc, qui in Iudaea sunt, fugiant in montes; et, qui in medio eius, discedant; et, qui in regionibus, non intrent in eam.

22 Quia dies ultionis hi sunt, ut impleantur omnia, quae scripta sunt.

23 Vae autem praegnantibus et nutrientibus in illis diebus! Erit enim pressura magna super terram et ira populo huic,

24 et cadent in ore gladii et captivi ducentur in omnes gentes, et Ierusalem calcabitur a gentibus, donec impleantur tempora nationum.

25 Et erunt signa in sole et luna et stellis, et super terram pressura gentium prae confusione sonitus maris et fluctuum,

26 arescentibus hominibus prae timore et exspectatione eorum, quae supervenient orbi, nam virtutes caelorum movebuntur.

27 Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nube cum potestate et gloria magna.

28 His autem fieri incipientibus, respicite et levate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra ”.

29 Et dixit illis similitudinem: “ Videte ficulneam et omnes arbores:

30 cum iam germinaverint, videntes vosmetipsi scitis quia iam prope est aestas.

31 Ita et vos, cum videritis haec fieri, scitote quoniam prope est regnum Dei.

32 Amen dico vobis: Non praeteribit generatio haec, donec omnia fiant.

33 Caelum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.

34 Attendite autem vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis huius vitae, et superveniat in vos repentina dies illa;

35 tamquam laqueus enim superveniet in omnes, qui sedent super faciem omnis terrae.

36 Vigilate itaque omni tempore orantes, ut possitis fugere ista omnia, quae futura sunt, et stare ante Filium hominis ”.

37 Erat autem diebus docens in templo, noctibus vero exiens morabatur in monte, qui vocatur Oliveti.

38 Et omnis populus manicabat ad eum in templo audire eum.

22

1 Appropinquabat autem dies festus Azymorum, qui dicitur Pascha.

2 Et quaerebant principes sacerdotum et scribae quomodo eum interficerent; timebant vero plebem.

3 Intravit autem Satanas in Iudam, qui cognominabatur Iscarioth, unum de Duodecim;
4 et abiit et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus, quemadmodum illum traderet eis.
5 Et gavisi sunt et pacti sunt pecuniam illi dare.
6 Et spondit et quaerebat opportunitatem, ut eis traderet illum sine turba.
7 Venit autem dies Azymorum, in qua necesse erat occidi Pascha.
8 Et misit Petrum et Ioannem dicens: “ Euntes parate nobis Pascha, ut manducemus ”.
9 At illi dixerunt ei: “Ubi vis paremus? ”.
10 Et dixit ad eos: “ Ecce, introeuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo amphoram aquae portans; sequimini eum in domum, in quam intrat.
11 Et dicetis patri familias domus: “Dicit tibi Magister: Ubi est deversorium, ubi Pascha cum discipulis meis manducem?””.
12 Ipse vobis ostendet cenaculum magnum stratum; ibi parate ”.
13 Euntes autem invenerunt, sicut dixit illis, et paraverunt Pascha.
14 Et cum facta esset hora, discubuit, et apostoli cum eo.
15 Et ait illis: “ Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam patiar.
16 Dico enim vobis: Non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei ”.
17 Et accepto calice, gratias egit et dixit: “ Accipite hoc et dividite inter vos.
18 Dico enim vobis: Non bibam amodo de generatione vitis, donec regnum Dei veniat ”.
19 Et accepto pane, gratias egit et fregit et dedit eis dicens: “ Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur. Hoc facite in meam commemorationem ”.
20 Similiter et calicem, postquam cenavit, dicens: “ Hic calix novum testamentum est in sanguine meo, qui pro vobis funditur.
21 Verumtamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa;
22 et quidem Filius hominis, secundum quod definitum est, vadit; verumtamen vae illi homini, per quem traditur! ”.
23 Et ipsi coeperunt quaerere inter se, quis esset ex eis, qui hoc facturus esset.
24 Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse maior.
25 Dixit autem eis: “ Reges gentium dominantur eorum; et, qui potestatem habent super eos, benefici vocantur.
26 Vos autem non sic, sed qui maior est in vobis, fiat sicut iunior; et, qui praecessor est, sicut ministrator.
27 Nam quis maior est: qui recumbit, an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.
28 Vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis;
29 et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum,
30 ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo et sedeat super thronos iudicantes duodecim tribus Israel.
31 Simon, Simon, ecce Satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum;
32 ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Et tu, aliquando conversus, confirma fratres tuos ”.
33 Qui dixit ei: “ Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire ”.
34 Et ille dixit: “ Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse me ”.
35 Et dixit eis: “ Quando misi vos sine sacculo et pera et calceamentis, numquid aliquid defuit vobis? ”. At illi dixerunt: “ Nihil ”.
36 Dixit ergo eis: “ Sed nunc, qui habet sacculum, tollat, similiter et peram; et, qui non habet, vendat tunicam suam et emat gladium.
37 Dico enim vobis: Hoc, quod scriptum est, oportet impleri in me, illud: “Cum iniustus deputatus est”. Etenim ea, quae sunt de me, adimpletionem habent ”.
38 At illi dixerunt: “ Domine, ecce gladii duo hic ”. At ille dixit eis: “ Satis est ”.
39 Et egressus ibat secundum consuetudinem in montem Olivarum; secuti sunt autem

illum et discipuli.

40 Et cum pervenisset ad locum, dixit illis: “ Orate, ne intretis in tentationem ”.

41 Et ipse avulsus est ab eis, quantum iactus est lapidis, et, positus genibus, orabat

42 dicens: “ Pater, si vis, transfer calicem istum a me; verumtamen non mea voluntas sed tua fiat ”.

43 Apparuit autem illi angelus de caelo confortans eum. Et factus in agonia prolixius orabat.

44 Et factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram.

45 Et cum surrexisset ab oratione et venisset ad discipulos, invenit eos dormientes prae tristitia

46 et ait illis: “ Quid dormitis? Surgite; orate, ne intretis in tentationem ”.

47 Adhuc eo loquente, ecce turba; et, qui vocabatur Iudas, unus de Duodecim, antecedebat eos et appropinquavit Iesu, ut oscularetur eum.

48 Iesus autem dixit ei: “ Iuda, osculo Filium hominis tradis? ”.

49 Videntes autem hi, qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt: “ Domine, si percutimus in gladio? ”.

50 Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum et amputavit auriculam eius dextram.

51 Respondens autem Iesus ait: “ Sinite usque huc! ”. Et cum tetigisset auriculam eius, sanavit eum.

52 Dixit autem Iesus ad eos, qui venerant ad se principes sacerdotum et magistratus templi et seniores: “ Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus?

53 Cum cotidie vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me; sed haec est hora vestra et potestas tenebrarum ”.

54 Comprehendentes autem eum, duxerunt et introduxerunt in domum principis sacerdotum. Petrus vero sequebatur a longe.

55 Accenso autem igni in medio atrio et circumsedentibus illis, sedebat Petrus in medio eorum.

56 Quem cum vidisset ancilla quaedam sedentem ad lumen et eum fuisset intuita, dixit:

57 “ Et hic cum illo erat! ”. At ille negavit eum dicens:

58 “ Mulier, non novi illum! ”. Et post pusillum alius videns eum dixit: “ Et tu de illis es! ”. Petrus vero ait: “ O homo, non sum! ”.

59 Et intervallo facto quasi horae unius, alius quidam affirmabat dicens: “ Vere et hic cum illo erat, nam et Galilaeus est! ”.

60 Et ait Petrus: “ Homo, nescio quid dicis! ”. Et continuo adhuc illo loquente cantavit gallus.

61 Et conversus Dominus respexit Petrum; et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixit ei: “ Priusquam gallus cantet hodie, ter me negabis ”.

62 Et egressus foras flevit amare.

63 Et viri, qui tenebant illum, illudebant ei caedentes;

64 et velaverunt eum et interrogabant eum dicentes: “ Prophetiza: Quis est, qui te percussit? ”.

65 Et alia multa blasphemantes dicebant in eum.

66 Et ut factus est dies, convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribae et duxerunt illum in concilium suum

67 dicentes: “ Si tu es Christus, dic nobis ”. Et ait illis: “ Si vobis dixero, non credetis;

68 si autem interrogavero, non respondebitis mihi.

69 Ex hoc autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis Dei ”.

70 Dixerunt autem omnes: “ Tu ergo es Filius Dei? ”. Qui ait ad illos: “ Vos dicitis quia ego sum ”.

71 At illi dixerunt: “ Quid adhuc desideramus testimonium? Ipsi enim audivimus de ore eius! ”.

23

1 Et surgens omnis multitudo eorum duxerunt illum ad Pilatum.

2 Coeperunt autem accusare illum dicentes: “ Hunc invenimus subvertentem gentem nostram et prohibentem tributa dare Caesari et dicentem se Christum regem esse ”.

3 Pilatus autem interrogavit eum dicens: “ Tu es rex Iudaeorum? ”. At ille respondens ait: “ Tu dicis ”.

4 Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum et turbas: “ Nihil invenio causae in hoc homine ”.

5 At illi invalescebant dicentes: “ Commovet populum docens per universam Iudaeam et in cipiens a Galilaea usque huc! ”.

6 Pilatus autem audiens interrogavit si homo Galilaeus esset;

7 et ut cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui et ipse Hierosolymis erat illis diebus.

8 Herodes autem, viso Iesu, gavisus est valde; erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audiret de illo et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri.

9 Interrogabat autem illum multis sermonibus; at ipse nihil illi respondebat.

10 Stabant etiam principes sacerdotum et scribae constanter accusantes eum.

11 Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo et illusit indutum veste alba et remisit ad Pilatum.

12 Facti sunt autem amici inter se Herodes et Pilatus in ipsa die; nam antea inimici erant ad invicem.

13 Pilatus autem, convocatis principibus sacerdotum et magistratibus et plebe,

14 dixit ad illos: “ Obtulistis mihi hunc hominem quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis interrogans nullam causam inveni in homine isto ex his, in quibus eum accusatis,

15 sed

neque Herodes; remisit enim illum ad nos. Et ecce nihil dignum morte actum est ei.

16 Emendatum ergo illum dimittam ”.

(17) 18 Exclamavit autem universa turba dicens: “ Tolle hunc et dimitte nobis Barabbam! ”,

19 qui erat propter seditionem quandam factam in civitate et homicidium missus in carcerem.

20 Iterum autem Pilatus locutus est ad illos volens dimittere Iesum,

21 at illi succlamabant dicentes: “ Crucifige, crucifige illum! ”.

22 Ille autem tertio dixit ad illos: “ Quid enim mali fecit iste? Nullam causam mortis inveni in eo; corripiam ergo illum et dimittam ”.

23 At illi instabant vocibus magnis postulantes, ut crucifigeretur, et invalescebant voces eorum.

24 Et Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum:

25 dimisit autem eum, qui propter seditionem et homicidium missus fuerat in carcerem, quem petebant; Iesum vero tradidit voluntati eorum.

26 Et cum abducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villa et imposuerunt illi crucem portare post Iesum.

27 Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum, quae plangebant et lamentabant eum.

28 Conversus autem ad illas Iesus dixit: “ Filiae Ierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete et super filios vestros,

29 quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: “Beatae steriles et ventres, qui non

genuerunt, et ubera, quae non lactaverunt!”.

30 Tunc incipient dicere montibus: “Cadite super nos!”, et collibus: “Operite nos!”,

31 quia si in viridi ligno haec faciunt, in arido quid fiet? ”.

32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut interficerentur.

33 Et postquam venerunt in locum, qui vocatur Calvariae, ibi crucifixerunt eum et latrones, unum a dextris et alterum a sinistris.

34 Iesus autem dicebat: “ Pater, dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt ”.

Dividentes vero vestimenta eius miserunt sortes.

35 Et stabat populus exspectans. Et deridebant illum et principes dicentes: “ Alios salvos fecit; se salvum faciat, si hic est Christus Dei electus! ”.

36 Illudebant autem ei et milites accedentes, acetum offerentes illi

37 et dicentes: “ Si tu es rex Iudaeorum, salvum te fac! ”.

38 Erat autem et superscriptio super illum: “ Hic est rex Iudaeorum ”.

39 Unus autem de his, qui pendebant, latronibus blasphemabat eum dicens: “ Nonne tu es Christus? Salvum fac te ipsum et nos! ”.

40 Respondens autem alter increpabat illum dicens: “ Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es?

41 Et nos quidem iuste, nam digna factis recipimus! Hic vero nihil mali gessit ”.

42 Et dicebat: “ Iesu, memento mei, cum veneris in regnum tuum ”.

43 Et dixit illi: “ Amen dico tibi: Hodie mecum eris in paradiso ”.

44 Et erat iam fere hora sexta, et tenebrae factae sunt in universa terra usque in horam nonam,

45 et obscuratus est sol, et velum templi scissum est medium.

46 Et clamans voce magna Iesus ait: “ Pater, in manus tuas commendo spiritum meum ”; et haec dicens exspiravit.

47 Videns autem centurio, quod factum fuerat, glorificavit Deum dicens: “ Vere hic homo iustus erat! ”.

48 Et omnis turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud et videbant, quae fiebant, percutientes pectora sua revertebantur.

49 Stabant autem omnes noti eius a longe et mulieres, quae secutae erant eum a Galilaea, haec videntes.

50 Et ecce vir nomine Ioseph, qui erat decurio, vir bonus et iustus

51 Hic non consenserat consilio et actibus eorum — ab Arimathaea civitate Iudaeorum, qui exspectabat regnum Dei,

52 hic accessit ad Pilatum et petiit corpus Iesu

53 et depositum involvit sindone et posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuerat.

54 Et dies erat Parasceves, et sabbatum illucescebat.

55 Subsecutae autem mulieres, quae cum ipso venerant de Galilaea, viderunt monumentum et quemadmodum positum erat corpus eius;

56 et revertentes paraverunt aromata et unguenta et sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

24

1 Prima autem sabbatorum, valde diluculo venerunt ad monumentum portantes, quae paraverant, aromata.

2 Et invenerunt lapidem revolutum a monumento;

3 et ingressae non invenerunt corpus Domini Iesu.

4 Et factum est, dum mente haesitarent de isto, ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgenti.

5 Cum timerent autem et declinarent vultum in terram, dixerunt ad illas: “ Quid quaeritis

viventem cum mortuis?

6 Non est hic, sed surrexit. Recordamini qualiter locutus est vobis, cum adhuc in Galilaea esset,

7 dicens: “Oportet Filium hominis tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et die tertia resurgere” ”.

8 Et recordatae sunt verborum eius

9 et regressae a monumento nuntiaverunt haec omnia illis Undecim et ceteris omnibus.

10 Erat autem Maria Magdalene et Ioanna et Maria Iacobi; et ceterae cum eis dicebant ad apostolos haec.

11 Et visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista, et non credebant illis.

12 Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et procumbens videt linteamina sola; et rediit ad sua mirans, quod factum fuerat.

13 Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Ierusalem nomine Emmaus;

14 et ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus, quae acciderant.

15 Et factum est, dum fabularentur et secum quaererent, et ipse Iesus appropinquans ibat cum illis;

16 oculi autem illorum tenebantur, ne eum agnoscerent.

17 Et ait ad illos: “ Qui sunt hi sermones, quos confertis ad invicem ambulantes? ”. Et steterunt tristes.

18 Et respondens unus, cui nomen Cleopas, dixit ei: “ Tu solus peregrinus es in Ierusalem et non cognovisti, quae facta sunt in illa his diebus? ”.

19 Quibus ille dixit: “ Quae? ”. Et illi dixerunt ei: “ De Iesu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens in opere et sermone coram Deo et omni populo;

20 et quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes et principes nostri in damnationem mortis et crucifixerunt eum.

21 Nos autem sperabamus, quia ipse esset redempturus Israel; at nunc super haec omnia tertia dies hodie quod haec facta sunt.

22 Sed et mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos, quae ante lucem fuerunt ad monumentum

23 et, non invento corpore eius, venerunt dicentes se etiam visionem angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere.

24 Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita invenerunt, sicut mulieres dixerunt, ipsum vero non viderunt ”.

25 Et ipse dixit ad eos: “ O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus, quae locuti sunt Prophetae!

26 Nonne haec oportuit pati Christum et intrare in gloriam suam? ”.

27 Et incipiens a Moyse et omnibus Prophetis interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quae de ipso erant.

28 Et appropinquaverunt castello, quo ibant, et ipse se finxit longius ire.

29 Et coegerunt illum dicentes: “ Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata est iam dies ”. Et intravit, ut maneret cum illis.

30 Et factum est, dum recumberet cum illis, accepit panem et benedixit ac fregit et porrigebat illis.

31 Et aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum; et ipse evanuit ab eis.

32 Et dixerunt ad invicem: “ Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur nobis in via et aperiret nobis Scripturas? ”.

33 Et surgentes eadem hora regressi sunt in Ierusalem et invenerunt congregatos Undecim et eos, qui cum ipsis erant,

34 dicentes: “ Surrexit Dominus vere et apparuit Simoni ”.

35 Et ipsi narrabant, quae gesta erant in via, et quomodo cognoverunt eum in fractione

panis.

36 Dum haec autem loquuntur, ipse stetit in medio eorum et dicit eis: “ Pax vobis! ”.

37 Conturbati vero et conterriti existimabant se spiritum videre.

38 Et dixit eis: “ Quid turbati estis, et quare cogitationes ascendunt in corda vestra?

39 Videte manus meas et pedes meos, quia ipse ego sum! Palpate me et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere ”.

40 Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et pedes.

41 Adhuc autem illis non credentibus prae gaudio et mirantibus, dixit eis: “ Habetis hic aliquid, quod manducetur? ”.

42 At illi obtulerunt ei partem piscis assi.

43 Et sumens, coram eis manducavit.

44 Et dixit ad eos: “ Haec sunt verba, quae locutus sum ad vos, cum adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quae scripta sunt in Lege Moysis et Prophetis et Psalmis de me ”.

45 Tunc aperuit illis sensum, ut intellegerent Scripturas.

46 Et dixit eis: “ Sic scriptum est, Christum pati et resurgere a mortuis die tertia,

47 et praedicari in nomine eius paenitentiam in remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Ierusalem.

48 Vos estis testes horum.

49 Et ecce ego mitto promissum Patris mei in vos; vos autem sedete in civitate, quoadusque induamini virtutem ex alto ”.

50 Eduxit autem eos foras usque in Bethaniam et, elevatis manibus suis, benedixit eis.

51 Et factum est, dum benediceret illis, recessit ab eis et ferebatur in caelum.

52 Et ipsi adoraverunt eum et regressi sunt in Ierusalem cum gaudio magno

53 et erant semper in templo benedicentes Deum.

EVANGELIUM SECUNDUM IOANNEM

1

1 In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

2 Hoc erat in principio apud Deum.

3 Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est;

4 in ipso vita erat, et vita erat lux hominum,

5 et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt.

6 Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes;

7 hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum.

8 Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine.

9 Erat lux vera, quae illuminat omnem hominem, veniens in mundum.

10 In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.

11 In propria venit, et sui eum non receperunt.

12 Quotquot autem acceperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine eius,

13 qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri, sed ex Deo

nati sunt.

14 Et Verbum caro factum est et habitavit in nobis; et vidimus gloriam eius, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiae et veritatis.

15 Ioannes testimonium perhibet de ipso et clamat dicens: “ Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus est, ante me factus est, quia prior me erat ”.

16 Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, et gratiam pro gratia;

17 quia lex per Moysen data est, gratia et veritas per Iesum Christum facta est.

18 Deum nemo vidit umquam; unigenitus Deus, qui est in sinum Patris, ipse enarravit.

19 Et hoc est testimonium Ioannis, quando miserunt ad eum Iudaei ab Hierosolymis sacerdotes et Levitas, ut interrogarent eum: “ Tu quis es? ”.

20 Et confessus est et non negavit; et confessus est: “ Non sum ego Christus ”.

21 Et interrogaverunt eum: “ Quid ergo? Elias es tu? ”. Et dicit: “ Non sum ”. “ Propheta es tu? ”. Et respondit: “ Non ”.

22 Dixerunt ergo ei: “ Quis es? Ut responsum demus his, qui miserunt nos. Quid dicis de teipso? ”.

23 Ait:

“ Ego vox clamantis in deserto:

“Dirigite viam Domini”,

sicut dixit Isaias propheta ”.

24 Et qui missi fuerant, erant ex pharisaeis;

25 et interrogaverunt eum et dixerunt ei: “ Quid ergo baptizas, si tu non es Christus neque Elias neque propheta? ”.

26 Respondit eis Ioannes dicens: “ Ego baptizo in aqua; medius vestrum stat, quem vos non scitis,

27 qui post me venturus est, cuius ego non sum dignus, ut solvam eius corrigiam calceamenti ”.

28 Haec in Bethania facta sunt trans Iordanem, ubi erat Ioannes baptizans.

29 Altera die videt Iesum venientem ad se et ait: “ Ecce agnus Dei, qui tollit peccatum mundi.

30 Hic est, de quo dixi: Post me venit vir, qui ante me factus est, quia prior me erat.

31 Et ego nesciebam eum, sed ut manifestetur Israel, propterea veni ego in aqua baptizans ”.

32 Et testimonium perhibuit Ioannes dicens: “ Vidi Spiritum descendentem quasi columbam de caelo, et mansit super eum;

33 et ego nesciebam eum, sed, qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit: “Super quem videris Spiritum descendentem et manentem super eum, hic est qui baptizat in Spiritu Sancto”.

34 Et ego vidi et testimonium perhibui quia hic est Filius Dei ”.

35 Altera die iterum stabat Ioannes et ex discipulis eius duo,

36 et respiciens Iesum ambulans dicit: “ Ecce agnus Dei ”.

37 Et audierunt eum duo discipuli loquentem et secuti sunt Iesum.

38 Conversus autem Iesus et videns eos sequentes se dicit eis: “ Quid quaeritis? ”. Qui dixerunt ei: “ Rabbi — quod dicitur interpretatum Magister — ubi manes? ”.

39 Dicit eis: “ Venite et videbitis ”. Venerunt ergo et viderunt, ubi maneret, et apud eum manserunt die illo; hora erat quasi decima.

40 Erat Andreas, frater Simonis Petri, unus ex duobus, qui audierant ab Ioanne et secuti fuerant eum.

41 Invenit hic primum fratrem suum Simonem et dicit ei: “ Invenimus Messiam ” — quod est interpretatum Christus;

42 adduxit eum ad Iesum. Intuitus eum Iesus dixit: “ Tu es Simon filius Ioannis; tu vocaberis Cephas ” — quod interpretatur Petrus.

43 In crastinum voluit exire in Galilaeam et invenit Philippum. Et dicit ei Iesus: “ Sequere me ”.

44 Erat autem Philippus a Bethsaida, civitate Andreae et Petri.

45 Invenit Philippus Nathanael et dicit ei: “ Quem scripsit Moyses in Lege et Prophetae invenimus, Iesum filium Ioseph a Nazareth ”.

46 Et dixit ei Nathanael: “ A Nazareth potest aliquid boni esse? ”. Dicit ei Philippus: “ Veni et vide ”.

47 Vidit Iesus Nathanael venientem ad se et dicit de eo: “ Ecce vere Israelita, in quo dolus non est ”.

48 Dicit ei Nathanael: “ Unde me nosti? ”. Respondit Iesus et dixit ei: “ Priusquam te Philippus vocaret, cum esses sub ficu, vidi te ”.

49 Respondit ei Nathanael: “ Rabbi, tu es Filius Dei, tu rex es Israel! ”.

50 Respondit Iesus et dixit ei: “ Quia dixi tibi: Vidi te sub ficu, credis? Maiora his videbis ”.

51 Et dicit ei: “ Amen, amen dico vobis: Videbitis caelum apertum et angelos Dei ascendentes et descendentes supra Filium hominis ”.

2

1 Et die tertio nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae, et erat mater Iesu ibi;

2 vocatus est autem et Iesus et discipuli eius ad nuptias.

3 Et deficiente vino, dicit mater Iesu ad eum: “ Vinum non habent ”.

4 Et dicit ei Iesus: “ Quid mihi et tibi, mulier? Nondum venit hora mea ”.

5 Dicit mater eius ministris: “ Quodcumque dixerit vobis, facite ”.

6 Erant autem ibi lapideae hydriae sex positae secundum purificationem Iudaeorum, capientes singulae metretas binas vel ternas.

7 Dicit eis Iesus: “ Implete hydrias aqua ”. Et impleverunt eas usque ad summum.

8 Et dicit eis: “ Haurite nunc et ferte architriclino ”. Illi autem tulerunt.

9 Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum factam et non sciebat unde esset, ministri autem sciebant, qui haurierant aquam, vocat sponsum architriclinus

10 et dicit ei: “ Omnis homo primum bonum vinum ponit et, cum inebriati fuerint, id quod deterius est; tu servasti bonum vinum usque adhuc ”.

11 Hoc fecit initium signorum Iesus in Cana Galilaeae et manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum discipuli eius.

12 Post hoc descendit Capharnaum ipse et mater eius et fratres eius et discipuli eius, et ibi manserunt non multis diebus.

13 Et prope erat Pascha Iudaeorum, et ascendit Hierosolymam Iesus.

14 Et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas, et nummularios sedentes;

15 et cum fecisset flagellum de funiculis, omnes eiecit de templo, oves quoque et boves, et nummulariorum effudit aes et mensas subvertit;

16 et his, qui columbas vendebant, dixit: “ Auferte ista hinc! Nolite facere domum Patris mei domum negotiationis ”.

17 Recordati sunt discipuli eius quia scriptum est: “ Zelus domus tuae comedit me ”.

18 Responderunt ergo Iudaei et dixerunt ei: “ Quod signum ostendis nobis, quia haec facis? ”.

19 Respondit Iesus et dixit eis: “ Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud ”.

20 Dixerunt ergo Iudaei: “ Quadraginta et sex annis aedificatum est templum hoc, et tu tribus diebus excitabis illud? ”.

21 Ille autem dicebat de templo corporis sui.

22 Cum ergo resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat, et crediderunt Scripturae et sermoni, quem dixit Iesus.

23 Cum autem esset Hierosolymis in Pascha, in die festo, multi crediderunt in nomine

eius, videntes signa eius, quae faciebat.

24 Ipse autem Iesus non credebat semetipsum eis, eo quod ipse nosset omnes,

25 et quia opus ei non erat, ut quis testimonium perhiberet de homine; ipse enim sciebat quid esset in homine.

3

1 Erat autem homo ex pharisaeis, Nicodemus nomine, princeps Iudaeorum;

2 hic venit ad eum nocte et dixit ei: “ Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister; nemo enim potest haec signa facere, quae tu facis, nisi fuerit Deus cum eo ”.

3 Respondit Iesus et dixit ei: “ Amen, amen dico tibi: Nisi quis natus fuerit desuper, non potest videre regnum Dei ”.

4 Dicit ad eum Nicodemus: “ Quomodo potest homo nasci, cum senex sit? Numquid potest in ventrem matris suae iterato introire et nasci? ”.

5 Respondit Iesus: “ Amen, amen dico tibi: Nisi quis natus fuerit ex aqua et Spiritu, non potest introire in regnum Dei.

6 Quod natum est ex carne, caro est; et, quod natum est ex Spiritu, spiritus est.

7 Non mireris quia dixi tibi: Oportet vos nasci denuo.

8 Spiritus, ubi vult, spirat, et vocem eius audis, sed non scis unde veniat et quo vadat; sic est omnis, qui natus est ex Spiritu ”.

9 Respondit Nicodemus et dixit ei: “ Quomodo possunt haec fieri? ”.

10 Respondit Iesus et dixit ei: “ Tu es magister Israel et haec ignoras?

11 Amen, amen dico tibi: Quod scimus, loquimur et, quod vidimus, testamur; et testimonium nostrum non accipitis.

12 Si terrena dixi vobis, et non creditis, quomodo, si dixero vobis caelestia, credetis?

13 Et nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo, Filius hominis.

14 Et sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis,

15 ut omnis, qui credit, in ipso habeat vitam aeternam ”.

16 Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam.

17 Non enim misit Deus Filium in mundum, ut iudicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum.

18 Qui credit in eum, non iudicatur; qui autem non credit, iam iudicatus est, quia non credidit in nomen Unigeniti Filii Dei.

19 Hoc est autem iudicium: Lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem; erant enim eorum mala opera.

20 Omnis enim, qui mala agit, odit lucem et non venit ad lucem, ut non arguantur opera eius;

21 qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut manifestentur eius opera, quia in Deo sunt facta.

22 Post haec venit Iesus et discipuli eius in Iudaeam terram, et illic demorabatur cum eis et baptizabat.

23 Erat autem et Ioannes baptizans in Enon iuxta Salim, quia aquae multae erant illic, et adveniebant et baptizabantur;

24 nondum enim missus fuerat in carcerem Ioannes.

25 Facta est ergo quaestio ex discipulis Ioannis cum Iudaeo de purificatione.

26 Et venerunt ad Ioannem et dixerunt ei: “ Rabbi, qui erat tecum trans Iordanem, cui tu testimonium perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad eum! ”.

27 Respondit Ioannes et dixit: “ Non potest homo accipere quidquam, nisi fuerit ei datum de caelo.

28 Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quod dixerim: Non sum ego Christus, sed: Missus sum ante illum.

29 Qui habet sponsam, sponsus est; amicus autem sponsi, qui stat et audit eum, gaudio gaudet propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est.
30 Illum oportet crescere, me autem minui ”.
31 Qui de sursum venit, supra omnes est; qui est de terra, de terra est et de terra loquitur. Qui de caelo venit, supra omnes est;
32 et quod vidit et audivit, hoc testatur, et testimonium eius nemo accipit.
33 Qui accipit eius testimonium, signavit quia Deus verax est.
34 Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur; non enim ad mensuram dat Spiritum.
35 Pater diligit Filium et omnia dedit in manu eius.
36 Qui credit in Filium, habet vitam aeternam; qui autem incredulus est Filio, non videbit vitam, sed ira Dei manet super eum.

4

1 Ut ergo cognovit Iesus quia audierunt pharisaei quia Iesus plures discipulos facit et baptizat quam Ioannes
2 — quamquam Iesus ipse non baptizaret sed discipuli eius —
3 reliquit Iudaeam et abiit iterum in Galilaeam.
4 Oportebat autem eum transire per Samariam.
5 Venit ergo in civitatem Samariae, quae dicitur Sichar, iuxta praedium, quod dedit Iacob Ioseph filio suo;
6 erat autem ibi fons Iacob. Iesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem; hora erat quasi sexta.
7 Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Iesus: “ Da mihi bibere ”;
8 discipuli enim eius abierant in civitatem, ut cibos emerent.
9 Dicit ergo ei mulier illa Samaritana: “ Quomodo tu, Iudaeus cum sis, bibere a me poscis, quae sum mulier Samaritana? ”. Non enim coutuntur Iudaei Samaritanis.
10 Respondit Iesus et dixit ei: “ Si scires donum Dei, et quis est, qui dicit tibi: “Da mihi bibere”, tu forsitan petisses ab eo, et dedisset tibi aquam vivam ”.
11 Dicit ei mulier: “ Domine, neque in quo haurias habes, et puteus altus est; unde ergo habes aquam vivam?
12 Numquid tu maior es patre nostro Iacob, qui dedit nobis puteum, et ipse ex eo bibit et filii eius et pecora eius? ”.
13 Respondit Iesus et dixit ei: “ Omnis, qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum;
14 qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in aeternum; sed aqua, quam dabo ei, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam ”.
15 Dicit ad eum mulier: “ Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiam neque veniam huc haurire ”.
16 Dicit ei: “ Vade, voca virum tuum et veni huc ”.
17 Respondit mulier et dixit ei: “ Non habeo virum ”. Dicit ei Iesus: “ Bene dixisti: “Non habeo virum”;
18 quinque enim viros habuisti, et nunc, quem habes, non est tuus vir. Hoc vere dixisti ”.
19 Dicit ei mulier: “ Domine, video quia propheta es tu.
20 Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis quia in Hierosolymis est locus, ubi adorare oportet ”.
21 Dicit ei Iesus: “ Crede mihi, mulier, quia venit hora, quando neque in monte hoc neque in Hierosolymis adorabitis Patrem.
22 Vos adoratis, quod nescitis; nos adoramus, quod scimus, quia salus ex Iudaeis est.
23 Sed venit hora, et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in Spiritu et veritate; nam et Pater tales quaerit, qui adorent eum.
24 Spiritus est Deus, et eos, qui adorant eum, in Spiritu et veritate oportet adorare ”.
25 Dicit ei mulier: “ Scio quia Messias venit — qui dicitur Christus C; cum venerit ille,

nobis annuntiabit omnia ”.

26 Dicit ei Iesus: “ Ego sum, qui loquor tecum ”.

27 Et continuo venerunt discipuli eius et mirabantur quia cum muliere loquebatur; nemo tamen dixit: “ Quid quaeris aut quid loqueris cum ea? ”.

28 Reliquit ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem et dicit illis hominibus:

29 “ Venite, videte hominem, qui dixit mihi omnia, quaecumque feci; numquid ipse est Christus? ”.

30 Exierunt de civitate et veniebant ad eum.

31 Interea rogabant eum discipuli dicentes: “ Rabbi, manduca ”.

32 Ille autem dixit eis: “ Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis ”.

33 Dicebant ergo discipuli ad invicem: “ Numquid aliquis attulit ei manducare? ”.

34 Dicit eis Iesus: “ Meus cibus est, ut faciam voluntatem eius, qui misit me, et ut perficiam opus eius.

35 Nonne vos dicitis: “Adhuc quattuor menses sunt, et messis venit”? Ecce dico vobis: Levate oculos vestros et videte regiones, quia albae sunt ad messem! Iam

36 qui metit, mercedem accipit et congregat fructum in vitam aeternam, ut et qui seminat, simul gaudeat et qui metit.

37 In hoc enim est verbum verum: Alius est qui seminat, et alius est qui metit.

38 Ego misi vos metere, quod vos non laborastis; alii laboraverunt, et vos in laborem eorum introistis ”.

39 Ex civitate autem illa multi crediderunt in eum Samaritanorum propter verbum mulieris testimonium perhibentis: “ Dixit mihi omnia, quaecumque feci! ”.

40 Cum venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum, ut apud ipsos maneret; et mansit ibi duos dies.

41 Et multo plures crediderunt propter sermonem eius;

42 et mulieri dicebant: “ Iam non propter tuam loquelam credimus; ipsi enim audivimus et scimus quia hic est vere Salvator mundi! ”.

43 Post duos autem dies exiit inde in Galilaeam;

44 ipse enim Iesus testimonium perhibuit, quia propheta in sua patria honorem non habet.

45 Cum ergo venisset in Galilaeam, exceperunt eum Galilaei, cum omnia vidissent, quae fecerat Hierosolymis in die festo; et ipsi enim venerant in diem festum.

46 Venit ergo iterum in Cana Galilaeae, ubi fecit aquam vinum. Et erat quidam regius, cuius filius infirmabatur Capharnaum;

47 hic, cum audisset quia Iesus advenerit a Iudaea in Galilaeam, abiit ad eum et rogabat, ut descenderet et sanaret filium eius; incipiebat enim mori.

48 Dixit ergo Iesus ad eum: “ Nisi signa et prodigia videritis, non credetis ”.

49 Dicit ad eum regius: “ Domine, descende priusquam moriatur puer meus ”.

50 Dicit ei Iesus: “ Vade. Filius tuus vivit ”. Credidit homo sermoni, quem dixit ei Iesus, et ibat.

51 Iam autem eo descendente, servi eius occurrerunt ei dicentes quia puer eius vivit.

52 Interrogabat ergo horam ab eis, in qua melius habuerit. Dixerunt ergo ei: “ Heri hora septima reliquit eum febris ”.

53 Cognovit ergo pater quia illa hora erat, in qua dixit ei Iesus: “ Filius tuus vivit ”, et credidit ipse et domus eius tota.

54 Hoc iterum secundum signum fecit Iesus, cum venisset a Iudaea in Galilaeam.

5

1 Post haec erat dies festus Iudaeorum, et ascendit Iesus Hierosolymam.

2 Est autem Hierosolymis, super Probatica, piscina, quae cognominatur Hebraice Bethsatha, quinque porticus habens.

3 In his iacebat multitudo languentium, caecorum, claudorum, aridorum.
(4) 5 Erat autem quidam homo ibi triginta et octo annos habens in infirmitate sua.
6 Hunc cum vidisset Iesus iacentem, et cognovisset quia multum iam tempus habet, dicit ei: “ Vis sanus fieri? ”.
7 Respondit ei languidus: “ Domine, hominem non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam; dum autem venio ego, alius ante me descendit ”.
8 Dicit ei Iesus: “ Surge, tolle grabatum tuum et ambula ”.
9 Et statim sanus factus est homo et sustulit grabatum suum et ambulabat.
Erat autem sabbatum in illo die.
10 Dicebant ergo Iudaei illi, qui sanatus fuerat: “ Sabbatum est, et non licet tibi tollere grabatum tuum ”.
11 Ille autem respondit eis: “ Qui me fecit sanum, ille mihi dixit: “Tolle grabatum tuum et ambula” ”.
12 Interrogaverunt eum: “ Quis est ille homo, qui dixit tibi: “Tolle et ambula”? ”.
13 Is autem, qui sanus fuerat effectus, nesciebat quis esset; Iesus enim declinavit a turba constituta in loco.
14 Postea invenit eum Iesus in templo et dixit illi: “ Ecce sanus factus es; iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat ”.
15 Abiit ille homo et nuntiavit Iudaeis quia Iesus esset, qui fecit eum sanum.
16 Et propterea persequiebantur Iudaei Iesum, quia haec faciebat in sabbato.
17 Iesus autem respondit eis: “ Pater meus usque modo operatur, et ego operor ”.
18 Propterea ergo magis quaerebant eum Iudaei interficere, quia non solum solvebat sabbatum, sed et Patrem suum dicebat Deum, aequalem se faciens Deo.
19 Respondit itaque Iesus et dixit eis: “ Amen, amen dico vobis: Non potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit Patrem facientem; quaecumque enim ille faciat, haec et Filius similiter facit.
20 Pater enim diligit Filium et omnia demonstrat ei, quae ipse facit, et maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini.
21 Sicut enim Pater suscitavit mortuos et vivificat, sic et Filius, quos vult, vivificat.
22 Neque enim Pater iudicat quemquam, sed iudicium omne dedit Filio,
23 ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem. Qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem, qui misit illum.
24 Amen, amen dico vobis: Qui verbum meum audit et credit ei, qui misit me, habet vitam aeternam et in iudicium non venit, sed transiit a morte in vitam.
25 Amen, amen dico vobis: Venit hora, et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei et, qui audierint, vivent.
26 Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit et Filio vitam habere in semetipso;
27 et potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est.
28 Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem eius;
29 et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae, qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii.
30 Non possum ego a meipso facere quidquam; sicut audio, iudico, et iudicium meum iustum est, quia non quaero voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me.
31 Si ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum;
32 alius est, qui testimonium perhibet de me, et scio quia verum est testimonium, quod perhibet de me.
33 Vos misistis ad Ioannem, et testimonium perhibuit veritati;
34 ego autem non ab homine testimonium accipio, sed haec dico, ut vos salvi sitis.
35 Ille erat lucerna ardens et lucens; vos autem voluistis exsultare ad horam in luce eius.
36 Ego autem habeo testimonium maius Ioanne; opera enim, quae dedit mihi Pater, ut

perficiam ea, ipsa opera, quae ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater me misit;
37 et, qui misit me, Pater, ipse testimonium perhibuit de me. Neque vocem eius umquam audistis neque speciem eius vidistis;
38 et verbum eius non habetis in vobis manens, quia, quem misit ille, huic vos non creditis.
39 Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam aeternam habere; et illae sunt, quae testimonium perhibent de me.
40 Et non vultis venire ad me, ut vitam habeatis.
41 Gloriam ab hominibus non accipio,
42 sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis.
43 Ego veni in nomine Patris mei, et non accipitis me; si alius venerit in nomine suo, illum accipietis.
44 Quomodo potestis vos credere, qui gloriam ab invicem accipitis, et gloriam, quae a solo est Deo, non quaeritis?
45 Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud Patrem; est qui accuset vos: Moyses, in quo vos speratis.
46 Si enim crederetis Moysi, crederetis forsitan et mihi; de me enim ille scripsit.
47 Si autem illius litteris non creditis, quomodo meis verbis credetis? ”.

6

1 Post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae, quod est Tiberiadis.
2 Et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa, quae faciebat super his, qui infirmabantur.
3 Subiit autem in montem Iesus et ibi sedebat cum discipulis suis.
4 Erat autem proximum Pascha, dies festus Iudaeorum.
5 Cum sublevasset ergo oculos Iesus et vidisset quia multitudo magna venit ad eum, dicit ad Philippum: “ Unde ememus panes, ut manducent hi? ”.
6 Hoc autem dicebat tentans eum; ipse enim sciebat quid esset factururus.
7 Respondit ei Philippus: “ Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat! ”.
8 Dicit ei unus ex discipulis eius, Andreas frater Simonis Petri:
9 “ Est puer hic, qui habet quinque panes hordeaceos et duos pisces; sed haec quid sunt propter tantos? ”.
10 Dixit Iesus: “ Facite homines discumbere ”. Erat autem fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia.
11 Accepit ergo panes Iesus et, cum gratias egisset, distribuit discumbentibus; similiter et ex piscibus, quantum volebant.
12 Ut autem impleti sunt, dicit discipulis suis: “ Colligite, quae superaverunt, fragmenta, ne quid pereat ”.
13 Collegerunt ergo et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis, quae superfuerunt his, qui manducaverunt.
14 Illi ergo homines, cum vidissent quod fecerat signum, dicebant: “ Hic est vere propheta, qui venit in mundum! ”.
15 Iesus ergo, cum cognovisset quia venturi essent, ut raperent eum et facerent eum regem, secessit iterum in montem ipse solus.
16 Ut autem sero factum est, descenderunt discipuli eius ad mare
17 et, cum ascendissent navem, veniebant trans mare in Capharnaum. Et tenebrae iam factae erant, et nondum venerat ad eos Iesus.
18 Mare autem, vento magno flante, exurgebat.
19 Cum remigassent ergo quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident Iesum

ambulantem super mare et proximum navi fieri, et timuerunt.
20 Ille autem dicit eis: “ Ego sum, nolite timere! ”.
21 Volebant ergo accipere eum in navem, et statim fuit navis ad terram, in quam ibant.
22 Altera die turba, quae stabat trans mare, vidit quia navicula alia non erat ibi, nisi una, et quia non introisset cum discipulis suis Iesus in navem, sed soli discipuli eius abiissent;
23 aliae supervenerunt naves a Tiberiade iuxta locum, ubi manducaverant panem, gratias agente Domino.
24 Cum ergo vidisset turba quia Iesus non esset ibi neque discipuli eius, ascenderunt ipsi naviculas et venerunt Capharnaum quaerentes Iesum.
25 Et cum invenissent eum trans mare, dixerunt ei: “ Rabbi, quando huc venisti? ”.
26 Respondit eis Iesus et dixit: “ Amen, amen dico vobis: Quaeritis me, non quia vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus et saturati estis.
27 Operamini non cibum, qui perit, sed cibum, qui permanet in vitam aeternam, quem Filius hominis vobis dabit; hunc enim Pater signavit Deus! ”.
28 Dixerunt ergo ad eum: “ Quid faciemus, ut operemur opera Dei? ”.
29 Respondit Iesus et dixit eis: “ Hoc est opus Dei, ut credatis in eum, quem misit ille ”.
30 Dixerunt ergo ei: “ Quod ergo tu facis signum, ut videamus et credamus tibi? Quid operaris?
31 Patres nostri manna manducaverunt in deserto, sicut scriptum est: “Panem de caelo dedit eis manducare” ”.
32 Dixit ergo eis Iesus: “ Amen, amen dico vobis: Non Moyses dedit vobis panem de caelo, sed Pater meus dat vobis panem de caelo verum;
33 panis enim Dei est, qui descendit de caelo et dat vitam mundo ”.
34 Dixerunt ergo ad eum: “ Domine, semper da nobis panem hunc ”.
35 Dixit eis Iesus: “ Ego sum panis vitae. Qui venit ad me, non esuriet; et, qui credit in me, non sitiet umquam.
36 Sed dixi vobis, quia et vidistis me et non creditis.
37 Omne, quod dat mihi Pater, ad me veniet; et eum, qui venit ad me, non eiciam foras,
38 quia descendi de caelo, non ut faciam voluntatem meam sed voluntatem eius, qui misit me.
39 Haec est autem voluntas eius, qui misit me, ut omne, quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem illud in novissimo die.
40 Haec est enim voluntas Patris mei, ut omnis, qui videt Filium et credit in eum, habeat vitam aeternam; et resuscitabo ego eum in novissimo die ”.
41 Murmurabant ergo Iudaei de illo, quia dixisset: “ Ego sum panis, qui de caelo descendi ”,
42 et dicebant: “ Nonne hic est Iesus filius Ioseph, cuius nos novimus patrem et matrem? Quomodo dicit nunc: “De caelo descendi”? ”.
43 Respondit Iesus et dixit eis: “ Nolite murmurare in invicem.
44 Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum; et ego resuscitabo eum in novissimo die.
45 Est scriptum in Prophetis: “Et erunt omnes docibiles Dei “. Omnis, qui audivit a Patre et didicit, venit ad me.
46 Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is qui est a Deo, hic vidit Patrem.
47 Amen, amen dico vobis: Qui credit, habet vitam aeternam.
48 Ego sum panis vitae.
49 Patres vestri manducaverunt in deserto manna et mortui sunt.
50 Hic est panis de caelo descendens, ut, si quis ex ipso manducaverit, non moriatur.
51 Ego sum panis vivus, qui de caelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum; panis autem, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita ”.
52 Litigabant ergo Iudaei ad invicem dicentes: “ Quomodo potest hic nobis carnem suam

dare ad manducandum? ”.

53 Dixit ergo eis Iesus: “ Amen, amen dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii hominis et biberitis eius sanguinem, non habetis vitam in vobismetipsis.

54 Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam; et ego resuscitabo eum in novissimo die.

55 Caro enim mea verus est cibus, et sanguis meus verus est potus.

56 Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo.

57 Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem; et, qui manducat me, et ipse vivet propter me.

58 Hic est panis, qui de caelo descendit, non sicut manducaverunt patres et mortui sunt; qui manducat hunc panem, vivet in aeternum ”.

59 Haec dixit in synagoga docens in Capharnaum.

60 Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt: “ Durus est hic sermo! Quis potest eum audire? ”.

61 Sciens autem Iesus apud semetipsum quia murmurarent de hoc discipuli eius, dixit eis: “ Hoc vos scandalizat?

62 Si ergo videritis Filium hominis ascendentem, ubi erat prius?

63 Spiritus est, qui vivificat, caro non prodest quidquam; verba, quae ego locutus sum vobis, Spiritus sunt et vita sunt.

64 Sed sunt quidam ex vobis, qui non credunt ”. Sciebat enim ab initio Iesus, qui essent non credentes, et quis traditurus esset eum.

65 Et dicebat: “ Propterea dixi vobis: Nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre ”.

66 Ex hoc multi discipulorum eius abierunt retro et iam non cum illo ambulabant.

67 Dixit ergo Iesus ad Duodecim: “ Numquid et vos vultis abire? ”.

68 Respondit ei Simon Petrus: “ Domine, ad quem ibimus? Verba vitae aeternae habes;

69 et nos credidimus et cognovimus quia tu es Sanctus Dei ”.

70 Respondit eis Iesus: “ Nonne ego vos Duodecim elegi? Et ex vobis unus Diabolus est ”.

71 Dicebat autem Iudam Simonis Iscariotis; hic enim erat traditurus eum, cum esset unus ex Duodecim.

7

1 Et post haec ambulabat Iesus in Galilaeam; non enim volebat in Iudaeam ambulare, quia quaerebant eum Iudaei interficere.

2 Erat autem in proximo dies festus Iudaeorum, Scenopegia.

3 Dixerunt ergo ad eum fratres eius: “ Transi hinc et vade in Iudaeam, ut et discipuli tui videant opera tua, quae facis.

4 Nemo quippe in occulto quid facit et quaerit ipse in palam esse. Si haec facis, manifesta te ipsum mundo ”.

5 Neque enim fratres eius credebant in eum.

6 Dicit ergo eis Iesus: “ Tempus meum nondum adest, tempus autem vestrum semper est paratum.

7 Non potest mundus odisse vos; me autem odit, quia ego testimonium perhibeo de illo, quia opera eius mala sunt.

8 Vos ascendite ad diem festum; ego non ascendo ad diem festum istum, quia meum tempus nondum impletum est ”.

9 Haec autem cum dixisset, ipse mansit in Galilaea.

10 Ut autem ascenderunt fratres eius ad diem festum, tunc et ipse ascendit, non manifeste sed quasi in occulto.

11 Iudaei ergo quaerebant eum in die festo et dicebant: “ Ubi est ille? ”.

12 Et murmur multus de eo erat in turba. Alii quidem dicebant: “ Bonus est! ”; alii autem dicebant: “ Non, sed seducit turbam! ”.

13 Nemo tamen palam loquebatur de illo propter metum Iudaeorum.

14 Iam autem die festo mediante, ascendit Iesus in templum et docebat.

15 Mirabantur ergo Iudaei dicentes: “ Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit? ”.

16 Respondit ergo eis Iesus et dixit: “ Mea doctrina non est mea sed eius, qui misit me.

17 Si quis voluerit voluntatem eius facere, cognoscet de doctrina utrum ex Deo sit, an ego a meipso loquar.

18 Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quaerit; qui autem quaerit gloriam eius, qui misit illum, hic verax est, et iniustitia in illo non est.

19 Nonne Moyses dedit vobis legem? Et nemo ex vobis facit legem. Quid me quaeritis interficere? ”.

20 Respondit turba: “ Daemonium habes! Quis te quaerit interficere? ”.

21 Respondit Iesus et dixit eis: “ Unum opus feci, et omnes miramini.

22 Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem — non quia ex Moyse est sed ex patribus — et in sabbato circumciditis hominem.

23 Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex Moysis, mihi indignamini, quia totum hominem sanum feci in sabbato?

24 Nolite iudicare secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate ”.

25 Dicebant ergo quidam ex Hierosolymitis: “ Nonne hic est, quem quaerunt interficere?

26 Et ecce palam loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid vere cognoverunt principes quia hic est Christus?

27 Sed hunc scimus unde sit, Christus autem cum venerit, nemo scit unde sit ”.

28 Clamavit ergo docens in templo Iesus et dicens: “ Et me scitis et unde sim scitis. Et a meipso non veni, sed est verus, qui misit me, quem vos non scitis.

29 Ego scio eum, quia ab ipso sum, et ipse me misit ”.

30 Quaerebant ergo eum apprehendere, et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora eius.

31 De turba autem multi crediderunt in eum et dicebant: “ Christus cum venerit, numquid plura signa faciet quam quae hic fecit? ”.

32 Audierunt pharisaei turbam murmurantem de illo haec et miserunt pontifices et pharisaei ministros, ut apprehenderent eum.

33 Dixit ergo Iesus: “ Adhuc modicum tempus vobiscum sum et vado ad eum, qui misit me.

34 Quaeritis me et non invenietis; et ubi sum ego, vos non potestis venire ”.

35 Dixerunt ergo Iudaei ad seipsos: “ Quo hic iturus est, quia nos non inveniemus eum? Numquid in dispersionem Graecorum iturus est et docturus Graecos?

36 Quis est hic sermo, quem dixit: “Quaeritis me et non invenietis” et: “Ubi sum ego, vos non potestis venire”? ”.

37 In novissimo autem die magno festivitatis stabat Iesus et clamavit dicens: “ Si quis sitit, veniat ad me et bibat,

38 qui credit in me. Sicut dixit Scriptura, flumina de ventre eius fluent aquae vivae ”.

39 Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant qui crediderant in eum. Nondum enim erat Spiritus, quia Iesus nondum fuerat glorificatus.

40 Ex illa ergo turba, cum audissent hos sermones, dicebant: “ Hic est vere propheta! ”;

41 alii dicebant: “ Hic est Christus! ”; quidam autem dicebant: “ Numquid a Galilaea Christus venit?

42 Nonne Scriptura dixit: “Ex semine David et de Bethlehem castello, ubi erat David, venit Christus”? ”.

43 Dissensio itaque facta est in turba propter eum.

44 Quidam autem ex ipsis volebant apprehendere eum, sed nemo misit super illum manus.

45 Venerunt ergo ministri ad pontifices et pharisaeos; et dixerunt eis illi: “ Quare non adduxistis eum? ”.
46 Responderunt ministri: “ Numquam sic locutus est homo ”.
47 Responderunt ergo eis pharisaei: “ Numquid et vos seducti estis?
48 Numquid aliquis ex principibus credidit in eum aut ex pharisaeis?
49 Sed turba haec, quae non novit legem, maledicti sunt! ”.
50 Dicit Nicodemus ad eos, ille qui venit ad eum antea, qui unus erat ex ipsis:
51 “ Numquid lex nostra iudicat hominem, nisi audierit ab ipso prius et cognoverit quid faciat? ”.
52 Responderunt et dixerunt ei: “ Numquid et tu ex Galilaea es? Scrutare et vide quia propheta a Galilaea non surgit! ”.
53 Et reversi sunt unusquisque in domum suam.

8

1 Iesus autem perrexit in montem Oliveti.
2 Diluculo autem iterum venit in templum, et omnis populus veniebat ad eum, et sedens docebat eos.
3 Adducunt autem scribae et pharisaei mulierem in adulterio deprehensam et statuerunt eam in medio
4 et dicunt ei: “ Magister, haec mulier manifesto deprehensa est in adulterio.
5 In lege autem Moyses mandavit nobis huiusmodi lapidare; tu ergo quid dicis? ”.
6 Hoc autem dicebant tentantes eum, ut possent accusare eum. Iesus autem inclinans se deorsum digito scribebat in terra.
7 Cum autem perseverarent interrogantes eum, erexit se et dixit eis: “ Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat ”;
8 et iterum se inclinans scribebat in terra.
9 Audientes autem unus post unum exhibant, incipientes a senioribus, et remansit solus, et mulier in medio stans.
10 Erigens autem se Iesus dixit ei: “ Mulier, ubi sunt? Nemo te condemnavit? ”.
11 Quae dixit: “ Nemo, Domine ”. Dixit autem Iesus: “ Nec ego te condemno; vade et amplius iam noli peccare ”.
12 Iterum ergo locutus est eis Iesus dicens: “ Ego sum lux mundi; qui sequitur me, non ambulabit in tenebris, sed habebit lucem vitae ”.
13 Dixerunt ergo ei pharisaei: “ Tu de teipso testimonium perhibes; testimonium tuum non est verum ”.
14 Respondit Iesus et dixit eis: “ Et si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testimonium meum, quia scio unde veni et quo vado; vos autem nescitis unde venio aut quo vado.
15 Vos secundum carnem iudicatis, ego non iudico quemquam.
16 Et si iudico ego, iudicium meum verum est, quia solus non sum, sed ego et, qui me misit, Pater.
17 Sed et in lege vestra scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est.
18 Ego sum, qui testimonium perhibeo de meipso, et testimonium perhibet de me, qui misit me, Pater ”.
19 Dicebant ergo ei: “ Ubi est Pater tuus? ”. Respondit Iesus: “ Neque me scitis neque Patrem meum; si me sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis ”.
20 Haec verba locutus est in gazophylacio docens in templo; et nemo apprehendit eum, quia necdum venerat hora eius.
21 Dixit ergo iterum eis: “ Ego vado, et quaeritis me et in peccato vestro moriemini! Quo ego vado, vos non potestis venire ”.
22 Dicebant ergo Iudaei: “ Numquid interficiet semetipsum, quia dicit: “Quo ego vado,

vos non potestis venire”? ”.

23 Et dicebat eis: “ Vos de deorsum estis, ego de supernis sum; vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo.

24 Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris; si enim non credideritis quia ego sum, moriemini in peccatis vestris ”.

25 Dicebant ergo ei: “ Tu quis es? ”. Dixit eis Iesus: “ In principio: id quod et loquor vobis!

26 Multa habeo de vobis loqui et iudicare; sed, qui misit me, verax est, et ego, quae audivi ab eo, haec loquor ad mundum ”.

27 Non cognoverunt quia Patrem eis dicebat.

28 Dixit ergo eis Iesus: “ Cum exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia ego sum et a meipso facio nihil, sed, sicut docuit me Pater, haec loquor.

29 Et qui me misit, mecum est; non reliquit me solum, quia ego, quae placita sunt ei, facio semper ”.

30 Haec illo loquente, multi crediderunt in eum.

31 Dicebat ergo Iesus ad eos, qui crediderunt ei, Iudaeos: “ Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei estis

32 et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos ”.

33 Responderunt ei: “ Semen Abrahae sumus et nemini servivimus umquam! Quomodo tu dicis: “Liberi fietis”? ”.

34 Respondit eis Iesus: “ Amen, amen dico vobis: Omnis, qui facit peccatum, servus est peccati.

35 Servus autem non manet in domo in aeternum; filius manet in aeternum.

36 Si ergo Filius vos liberaverit, vere liberi eritis.

37 Scio quia semen Abrahae estis; sed quaeritis me interficere, quia sermo meus non capit in vobis.

38 Ego, quae vidi apud Patrem, loquor; et vos ergo, quae audivistis a patre, facitis ”.

39 Responderunt et dixerunt ei: “ Pater noster Abraham est ”. Dicit eis Iesus: “ Si filii Abrahae essetis, opera Abrahae faceretis.

40 Nunc autem quaeritis me interficere, hominem, qui veritatem vobis locutus sum, quam audivi a Deo; hoc Abraham non fecit.

41 Vos facitis opera patris vestri ”. Dixerunt itaque ei: “ Nos ex fornicatione non sumus nati; unum patrem habemus Deum! ”.

42 Dixit eis Iesus: “ Si Deus pater vester esset, diligeretis me; ego enim ex Deo processi et veni; neque enim a meipso veni, sed ille me misit.

43 Quare loquelam meam non cognoscitis? Quia non potestis audire sermonem meum.

44 Vos ex patre Diabolo estis et desideria patris vestri vultis facere. Ille homicida erat ab initio et in veritate non stabat, quia non est veritas in eo. Cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est et pater eius.

45 Ego autem quia veritatem dico, non creditis mihi.

46 Quis ex vobis arguit me de peccato? Si veritatem dico, quare vos non creditis mihi?

47 Qui est ex Deo, verba Dei audit; propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis ”.

48 Responderunt Iudaei et dixerunt ei: “ Nonne bene dicimus nos, quia Samaritanus es tu et daemonium habes? ”.

49 Respondit Iesus: “ Ego daemonium non habeo, sed honorifico Patrem meum, et vos inhonoratis me.

50 Ego autem non quaero gloriam meam; est qui quaerit et iudicat.

51 Amen, amen dico vobis: Si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in aeternum ”.

52 Dixerunt ergo ei Iudaei: “ Nunc cognovimus quia daemonium habes. Abraham mortuus est et prophetae, et tu dicis: “Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit

mortem in aeternum”.

53 Numquid tu maior es patre nostro Abraham, qui mortuus est? Et prophetae mortui sunt! Quem teipsum facis? ”.

54 Respondit Iesus: “ Si ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est; est Pater meus, qui glorificat me, quem vos dicitis: “Deus noster est!”,

55 et non cognovistis eum. Ego autem novi eum. Et si dixero: Non scio eum, ero similis vobis, mendax; sed scio eum et sermonem eius servo.

56 Abraham pater vester exsultavit, ut videret diem meum; et vidit et gavisus est ”.

57 Dixerunt ergo Iudaei ad eum: “ Quinquaginta annos nondum habes et Abraham vidisti? ”.

58 Dixit eis Iesus: “ Amen, amen dico vobis: Antequam Abraham fieret, ego sum ”.

59 Tulerunt ergo lapides, ut iacerent in eum; Iesus autem abscondit se et exivit de templo.

9

1 Et praeteriens vidit hominem caecum a nativitate.

2 Et interro gaverunt eum discipuli sui dicentes: “ Rabbi, quis peccavit, hic aut parentes eius, ut caecus nasceretur? ”.

3 Respondit Iesus: “ Neque hic peccavit neque parentes eius, sed ut manifestentur opera Dei in illo.

4 Nos oportet operari opera eius, qui misit me, donec dies est; venit nox, quando nemo potest operari.

5 Quamdiu in mundo sum, lux sum mundi ”.

6 Haec cum dixisset, exspuit in terram et fecit lutum ex sputo et linivit lutum super oculos eius

7 et dixit ei: “ Vade, lava in natatoria Siloae! ” — quod interpretatur Missus —. Abiit ergo et lavit et venit videns.

8 Itaque vicini et, qui videbant eum prius quia mendicus erat, dicebant: “ Nonne hic est, qui sedebat et mendicabat? ”;

9 alii dicebant: “ Hic est! ”; alii dicebant: “ Nequaquam, sed similis est eius! ”. Ille dicebat: “ Ego sum! ”.

10 Dicebant ergo ei: “ Quomodo igitur aperti sunt oculi tibi? ”.

11 Respondit ille: “ Homo, qui dicitur Iesus, lutum fecit et unxit oculos meos et dixit mihi: “Vade ad Siloam et lava! “. Abii ergo et lavi et vidi ”.

12 Et dixerunt ei: “ Ubi est ille? ”. Ait: “ Nescio ”.

13 Adducunt eum ad pharisaeos, qui caecus fuerat.

14 Erat autem sabbatum, in qua die lutum fecit Iesus et aperuit oculos eius.

15 Iterum ergo interrogabant et eum pharisaei quomodo vidisset. Ille autem dixit eis: “ Lutum posuit super oculos meos, et lavi et video ”.

16 Dicebant ergo ex pharisaeis quidam: “ Non est hic homo a Deo, quia sabbatum non custodit! ”; alii autem dicebant: “ Quomodo potest homo peccator haec signa facere? ”. Et schisma erat in eis.

17 Dicunt ergo caeco iterum: “ Tu quid dicis de eo quia aperuit oculos tuos? ”. Ille autem dixit: “ Propheta est! ”.

18 Non crediderunt ergo Iudaei de illo quia caecus fuisset et vidisset, donec vocaverunt parentes eius, qui viderat.

19 Et interrogaverunt eos dicentes: “ Hic est filius vester, quem vos dicitis quia caecus natus est? Quomodo ergo nunc videt? ”.

20 Responderunt ergo parentes eius et dixerunt: “ Scimus quia hic est filius noster et quia caecus natus est.

21 Quomodo autem nunc videat nescimus, aut quis eius aperuit oculos nos nescimus; ipsum interrogate. Aetatem habet; ipse de se loquetur! ”.

22 Haec dixerunt parentes eius, quia timebant Iudaeos; iam enim conspiraverant Iudaei, ut, si quis eum confiteretur Christum, extra synagogam fieret.
23 Propterea parentes eius dixerunt: “ Aetatem habet; ipsum interrogate! ”.
24 Vocaverunt ergo rursum hominem, qui fuerat caecus, et dixerunt ei: “ Da gloriam Deo! Nos scimus quia hic homo peccator est ”.
25 Respondit ergo ille: “ Si peccator est nescio; unum scio quia, caecus cum essem, modo video ”.
26 Dixerunt ergo illi: “ Quid fecit tibi? Quomodo aperuit oculos tuos? ”.
27 Respondit eis: “ Dixi vobis iam, et non audistis; quid iterum vultis audire? Numquid et vos vultis discipuli eius fieri? ”.
28 Et maledixerunt ei et dixerunt: “ Tu discipulus illius es, nos autem Moysis discipuli sumus.
29 Nos scimus quia Moysi locutus est Deus; hunc autem nescimus unde sit ”.
30 Respondit homo et dixit eis: “ In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis unde sit, et aperuit meos oculos!
31 Scimus quia peccatores Deus non audit; sed, si quis Dei cultor est et voluntatem eius facit, hunc exaudit.
32 A saeculo non est auditum quia aperuit quis oculos caeci nati;
33 nisi esset hic a Deo, non poterat facere quidquam ”.
34 Responderunt et dixerunt ei: “ In peccatis tu natus es totus et tu doces nos? ”. Et eiecerunt eum foras.
35 Audivit Iesus quia eiecerunt eum foras et, cum invenisset eum, dixit ei: “ Tu credis in Filium hominis? ”.
36 Respondit ille et dixit: “ Et quis est, Domine, ut credam in eum? ”.
37 Dixit ei Iesus: “ Et vidisti eum; et, qui loquitur tecum, ipse est ”.
38 At ille ait: “ Credo, Domine! ”; et adoravit eum.
39 Et dixit Iesus: “ In iudicium ego in hunc mundum veni, ut, qui non vident, videant, et, qui vident, caeci fiant ”.
40 Audierunt haec ex pharisaeis, qui cum ipso erant, et dixerunt ei: “ Numquid et nos caeci sumus? ”.
41 Dixit eis Iesus: “ Si caeci essetis, non haberetis peccatum. Nunc vero dicitis: “Videmus!”; peccatum vestrum manet ”.

10

1 “ Amen, amen dico vobis: Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro;
2 qui autem intrat per ostium, pastor est ovium.
3 Huic ostiarius aperit, et oves vocem eius audiunt, et proprias oves vocat nominatim et educit eas.
4 Cum proprias omnes emisit, ante eas vadit, et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem eius;
5 alienum autem non sequuntur, sed fugient ab eo, quia non noverunt vocem alienorum ”.
6 Hoc proverbium dixit eis Iesus; illi autem non cognoverunt quid esset, quod loquebatur eis.
7 Dixit ergo iterum Iesus: “ Amen, amen dico vobis: Ego sum ostium ovium.
8 Omnes, quotquot venerunt ante me, fures sunt et latrones, sed non audierunt eos oves.
9 Ego sum ostium; per me, si quis introierit, salvabitur et ingredietur et egredietur et pascua inveniet.
10 Fur non venit, nisi ut furetur et mactet et perdat; ego veni, ut vitam habeant et abundantius habeant.
11 Ego sum pastor bonus; bonus pastor animam suam ponit pro ovibus;

12 mercennarius et, qui non est pastor, cuius non sunt oves propriae, videt lupum
venientem et dimittit oves et fugit — et lupus rapit eas et dispergit —
13 quia mercennarius est et non pertinet ad eum de ovibus.
14 Ego sum pastor bonus et cognosco meas, et cognoscunt me meae,
15 sicut cognoscit me Pater, et ego cognosco Patrem; et animam meam pono pro ovibus.
16 Et alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili, et illas oportet me adducere, et vocem
meam audient et fient unus grex, unus pastor.
17 Propterea me Pater diligit, quia ego pono animam meam, ut iterum sumam eam.
18 Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a meipso. Potestatem habeo ponendi eam et
potestatem habeo iterum sumendi eam. Hoc mandatum accepi a Patre meo ”.
19 Dissensio iterum facta est inter Iudaeos propter sermones hos.
20 Dicebant autem multi ex ipsis: “ Daemonium habet et insanit! Quid eum auditis? ”.
21 Alii dicebant: “ Haec verba non sunt daemonium habentis! Numquid daemonium
potest caecorum oculos aperire? ”.
22 Facta sunt tunc Encaenia in Hierosolymis. Hiems erat;
23 et ambulabat Iesus in templo in porticu Salomonis.
24 Circumdederunt ergo eum Iudaei et dicebant ei: “ Quousque animam nostram tollis? Si
tu es Christus, dic nobis palam! ”.
25 Respondit eis Iesus: “ Dixi vobis, et non creditis; opera, quae ego facio in nomine
Patris mei, haec testimonium perhibent de me.
26 Sed vos non creditis, quia non estis ex ovibus meis.
27 Oves meae vocem meam audiunt, et ego cognosco eas, et sequuntur me;
28 et ego vitam aeternam do eis, et non peribunt in aeternum, et non rapiet eas quisquam
de manu mea.
29 Pater meus quod dedit mihi, maius omnibus est, et nemo potest rapere de manu Patris.
30 Ego et Pater unum sumus ”.
31 Sustulerunt iterum lapides Iudaei, ut lapidarent eum.
32 Respondit eis Iesus: “ Multa opera bona ostendi vobis ex Patre; propter quod eorum
opus me lapidatis? ”.
33 Responderunt ei Iudaei: “ De bono opere non lapidamus te sed de blasphemia, et quia
tu, homo cum sis, facis teipsum Deum ”.
34 Respondit eis Iesus: “ Nonne scriptum est in lege vestra: “Ego dixi: Dii estis?”.
35 Si illos dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non potest solvi Scriptura,
36 quem Pater sanctificavit et misit in mundum, vos dicitis: “Blasphemas!”, quia dixi:
Filius Dei sum?
37 Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi;
38 si autem facio, et si mihi non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis et sciatis
quia in me est Pater, et ego in Patre ”.
39 Quaerebant ergo iterum eumprehendere; et exivit de manibus eorum.
40 Et abiit iterum trans Iordanem in eum locum, ubi erat Ioannes baptizans primum, et
mansit illic.
41 Et multi venerunt ad eum et dicebant: “ Ioannes quidem signum fecit nullum; omnia
autem, quaecumque dixit Ioannes de hoc, vera erant ”.
42 Et multi crediderunt in eum illic.

11

1 Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Mariae et Marthae sororis
eius.
2 Maria autem erat, quae unxit Dominum unguento et extersit pedes eius capillis suis,
cuius frater Lazarus infirmabatur.
3 Miserunt ergo sorores ad eum dicentes: “ Domine, ecce, quem amas, infirmatur ”.

4 Audiens autem Iesus dixit: “ Infirmetas haec non est ad mortem sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam ”.

5 Diligebat autem Iesus Martham et sororem eius et Lazarum.

6 Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in loco, in quo erat, duobus diebus;

7 deinde post hoc dicit discipulis: “ Eamus in Iudaeam iterum ”.

8 Dicunt ei discipuli: “ Rabbi, nunc quaerebant te Iudaei lapidare, et iterum vadis illuc? ”.

9 Respondit Iesus: “ Nonne duodecim horae sunt diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem huius mundi videt;

10 si quis autem ambulaverit in nocte, offendit, quia lux non est in eo ”.

11 Haec ait et post hoc dicit eis: “ Lazarus amicus noster dormit, sed vado, ut a somno exsuscitem eum ”.

12 Dixerunt ergo ei discipuli: “ Domine, si dormit, salvus erit ”.

13 Dixerat autem Iesus de morte eius, illi autem putaverunt quia de dormitione somni diceret.

14 Tunc ergo dixit eis Iesus manifeste: “ Lazarus mortuus est,

15 et gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi; sed eamus ad eum ”.

16 Dixit ergo Thomas, qui dicitur Didymus, ad condiscipulos: “ Eamus et nos, ut moriamur cum eo! ”.

17 Venit itaque Iesus et invenit eum quattuor dies iam in monumento habentem.

18 Erat autem Bethania iuxta Hierosolimam quasi stadiis quindecim.

19 Multi autem ex Iudaeis venerant ad Martham et Mariam, ut consolarentur eas de fratre.

20 Martha ergo ut audivit quia Iesus venit, occurrit illi; Maria autem domi sedebat.

21 Dixit ergo Martha ad Iesum: “ Domine, si fuisses hic, frater meus non esset mortuus!

22 Sed et nunc scio quia, quaecumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus ”.

23 Dicit illi Iesus: “ Resurget frater tuus ”.

24 Dicit ei Martha: “ Scio quia resurget in resurrectione in novissimo die ”.

25 Dixit ei Iesus: “ Ego sum resurrectio et vita. Qui credit in me, etsi mortuus fuerit, vivet;

26 et omnis, qui vivit et credit in me, non morietur in aeternum. Credis hoc? ”.

27 Ait illi: “ Utique, Domine; ego credidi quia tu es Christus Filius Dei, qui in mundum venisti ”.

28 Et cum haec dixisset, abiit et vocavit Mariam sororem suam silentio dicens: “ Magister adest et vocat te ”.

29 Illa autem ut audivit, surrexit cito et venit ad eum;

30 nondum enim venerat Iesus in castellum, sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha.

31 Iudaei igitur, qui erant cum ea in domo et consolabantur eam, cum vidissent Mariam quia cito surrexit et exiit, secuti sunt eam putantes: “ Vadit ad monumentum, ut ploret ibi ”.

32 Maria ergo, cum venisset ubi erat Iesus, videns eum cecidit ad pedes eius dicens ei: “ Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus! ”.

33 Iesus ergo, ut vidit eam plorantem et Iudaeos, qui venerant cum ea, plorantes, fremuit spiritu et turbavit seipsum

34 et dixit: “ Ubi posuistis eum? ”. Dicunt ei: “ Domine, veni et vide ”.

35 Lacrimatus est Iesus.

36 Dicebant ergo Iudaei: “ Ecce quomodo amabat eum! ”.

37 Quidam autem dixerunt ex ipsis: “ Non poterat hic, qui aperuit oculos caeci, facere, ut et hic non moreretur? ”.

38 Iesus ergo rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum; erat autem spelunca, et lapis superpositus erat ei.

39 Ait Iesus: “ Tollite lapidem! ”. Dicit ei Martha, soror eius, qui mortuus fuerat: “ Domine, iam foetet; quatruiduanus enim est! ”.
40 Dicit ei Iesus: “ Nonne dixi tibi quoniam, si credideris, videbis gloriam Dei? ”.
41 Tulerunt ergo lapidem. Iesus autem, elevatis sursum oculis, dixit: “ Pater, gratias ago tibi quoniam audisti me.
42 Ego autem sciebam quia semper me audis, sed propter populum, qui circumstat, dixi, ut credant quia tu me misisti ”.
43 Et haec cum dixisset, voce magna clamavit: “ Lazare, veni foras! ”.
44 Prodiit, qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus institis; et facies illius sudario erat ligata. Dicit Iesus eis: “ Solvite eum et sinite eum abire ”.
45 Multi ergo ex Iudaeis, qui venerant ad Mariam et viderant, quae fecit, crediderunt in eum;
46 quidam autem ex ipsis abierunt ad pharisaeos et dixerunt eis, quae fecit Iesus.
47 Collegerunt ergo pontifices et pharisaei concilium et dicebant: “ Quid facimus, quia hic homo multa signa facit?
48 Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum, et venient Romani et tollent nostrum et locum et gentem! ”.
49 Unus autem ex ipsis, Caiphas, cum esset pontifex anni illius, dixit eis: “ Vos nescitis quidquam
50 nec cogitatis quia expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat! ”.
51 Hoc autem a semetipso non dixit; sed, cum esset pontifex anni illius, prophetavit quia Iesus moriturus erat pro gente
52 et non tantum pro gente, sed et ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum.
53 Ab illo ergo die cogitaverunt, ut interficerent eum.
54 Iesus ergo iam non in palam ambulabat apud Iudaeos, sed abiit inde in regionem iuxta desertum, in civitatem, quae dicitur Ephraim, et ibi morabatur cum discipulis.
55 Proximum autem erat Pascha Iudaeorum, et ascenderunt multi Hierosolymam de regione ante Pascha, ut sanctificarent seipsos.
56 Quaerebant ergo Iesum et colloquebantur ad invicem in templo stantes: “ Quid videtur vobis? Numquid veniet ad diem festum? ”.
57 Dederant autem pontifices et pharisaei mandatum, ut, si quis cognoverit, ubi sit, indicet, ut apprehendant eum.

12

1 Iesus ergo ante sex dies Paschae venit Bethaniam, ubi erat Lazarus, quem suscitavit a mortuis Iesus.
2 Fecerunt ergo ei cenam ibi, et Martha ministrabat, Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo.
3 Maria ergo accepit libram unguenti nardi puri, pretiosi, et unxit pedes Iesu et extersit capillis suis pedes eius; domus autem impleta est ex odore unguenti.
4 Dicit autem Iudas Iscariotes, unus ex discipulis eius, qui erat eum traditurus:
5 “ Quare hoc unguentum non venit trecentis denariis et datum est egenis? ”.
6 Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat ad eum, sed quia fur erat et, loculos habens, ea, quae mittebantur, portabat.
7 Dixit ergo Iesus: “ Sine illam, ut in diem sepulturae meae servet illud.
8 Pauperes enim semper habetis vobiscum, me autem non semper habetis ”.
9 Cognovit ergo turba multa ex Iudaeis quia illic est, et venerunt non propter Iesum tantum, sed ut et Lazarum viderent, quem suscitavit a mortuis.
10 Cogitaverunt autem principes sacerdotum, ut et Lazarum interficerent,
11 quia multi propter illum abibant ex Iudaeis et credebant in Iesum.

12 In crastinum turba multa, quae venerat ad diem festum, cum audissent quia venit Iesus Hierosolymam,
13 acceperunt ramos palmarum et processerunt obviam ei et clamabant:
“ Hosanna!
Benedictus, qui venit in nomine Domini, et rex Israel! ”.
14 Invenit autem Iesus asellum et sedit super eum, sicut scriptum est:
15 “ Noli timere, filia Sion.
Ecce rex tuus venit
sedens super pullum asinae ”.
16 Haec non cognoverunt discipuli eius primum, sed quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt quia haec erant scripta de eo, et haec fecerunt ei.
17 Testimonium ergo perhibebat turba, quae erat cum eo, quando Lazarum vocavit de monumento et suscitavit eum a mortuis.
18 Propterea et obviam venit ei turba, quia audierunt eum fecisse hoc signum.
19 Pharisei ergo dixerunt ad semetipsos: “ Videtis quia nihil proficitis? Ecce mundus post eum abiit! ”.
20 Erant autem Graeci quidam ex his, qui ascenderant, ut adorarent in die festo;
21 hi ergo accesserunt ad Philippum, qui erat a Bethsaida Galilaeae, et rogabant eum dicentes: “ Domine, volumus Iesum videre ”.
22 Venit Philippus et dicit Andreae; venit Andreas et Philippus et dicunt Iesu.
23 Iesus autem respondet eis dicens: “ Venit hora, ut glorificetur Filius hominis.
24 Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert.
25 Qui amat animam suam, perdit eam; et, qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodiet eam.
26 Si quis mihi ministrat, me sequatur, et ubi sum ego, illic et minister meus erit; si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater.
27 Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam? Pater, salvifica me ex hora hac? Sed propterea veni in horam hanc.
28 Pater, glorifica tuum nomen! ”. Venit ergo vox de caelo: “ Et glorificavi et iterum glorificabo ”.
29 Turba ergo, quae stabat et audierat, dicebat tonitruum factum esse; alii dicebant: “ Angelus ei locutus est ”.
30 Respondit Iesus et dixit: “ Non propter me vox haec facta est sed propter vos.
31 Nunc iudicium est huius mundi, nunc princeps huius mundi eicietur foras;
32 et ego, si exaltatus fuero a terra, omnes traham ad meipsum ”.
33 Hoc autem dicebat significans, qua morte esset moriturus.
34 Respondit ergo ei turba: “ Nos audivimus ex Lege, quia Christus manet in aeternum; et quomodo tu dicis: “Oportet exaltari Filium hominis”? Quis est iste Filius hominis? ”.
35 Dixit ergo eis Iesus: “ Adhuc modicum tempus lumen in vobis est. Ambulate, dum lucem habetis, ut non tenebrae vos comprehendant; et, qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat.
36 Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis fiatis ”. Haec locutus est Iesus et abiit et abscondit se ab eis.
37 Cum autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant in eum,
38 ut sermo Isaiae prophetae impleretur, quem dixit:
“ Domine, quis credidit auditui nostro,
et brachium Domini cui revelatum est? ”.
39 Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaias:
40 “ Excaecavit oculos eorum
et induravit eorum cor,

ut non videant oculis

et intellegant corde et convertantur,

et sanem eos ”.

41 Haec dixit Isaias, quia vidit gloriam eius et locutus est de eo.

42 Verumtamen et ex principibus multi crediderunt in eum, sed propter pharisaeos non confitebantur, ut de synagoga non eicerentur;

43 dilexerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei.

44 Iesus autem clamavit et dixit: “ Qui credit in me, non credit in me sed in eum, qui misit me;

45 et, qui videt me, videt eum, qui misit me.

46 Ego lux in mundum veni, ut omnis, qui credit in me, in tenebris non maneat.

47 Et si quis audierit verba mea et non custodierit, ego non iudico eum; non enim veni, ut iudicem mundum, sed ut salvificem mundum.

48 Qui spernit me et non accipit verba mea, habet, qui iudicet eum: sermo, quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo die,

49 quia ego ex meipso non sum locutus, sed, qui misit me, Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam et quid loquar.

50 Et scio quia mandatum eius vita aeterna est. Quae ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor ”.

13

1 Ante diem autem festum Paschae, sciens Iesus quia venit eius hora, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos.

2 Et in cena, cum Diabolus iam misisset in corde, ut traderet eum Iudas Simonis Iscariotis,

3 sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exivit et ad Deum vadit,

4 surgit a cena et ponit vestimenta sua et, cum accepisset linteum, praecinxit se.

5 Deinde mittit aquam in pelvem et coepit lavare pedes discipulorum et extergere linteis, quo erat praecinctus.

6 Venit ergo ad Simonem Petrum. Dicit ei: “ Domine, tu mihi lavas pedes? ”.

7 Respondit Iesus et dixit ei: “ Quod ego facio, tu nescis modo, scies autem postea ”.

8 Dicit ei Petrus: “ Non lavabis mihi pedes in aeternum! ”. Respondit Iesus ei: “ Si non lavero te, non habes partem mecum ”.

9 Dicit ei Simon Petrus: “ Domine, non tantum pedes meos sed et manus et caput! ”.

10 Dicit ei Iesus: “ Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus; et vos mundi estis sed non omnes ”.

11 Sciebat enim quisnam esset, qui traderet eum; propterea dixit: “ Non estis mundi omnes ”.

12 Postquam ergo lavit pedes eorum et accepit vestimenta sua, cum recubuisset iterum, dixit eis: “ Scitis quid fecerim vobis?

13 Vos vocatis me: “Magister” et: “Domine”, et bene dicitis; sum etenim.

14 Si ergo ego lavi vestros pedes, Dominus et Magister, et vos debetis alter alterius lavare pedes.

15 Exemplum enim dedi vobis, ut, quemadmodum ego feci vobis, et vos faciatis.

16 Amen, amen dico vobis: Non est servus maior domino suo, neque apostolus maior eo, qui misit illum.

17 Si haec scitis, beati estis, si facitis ea.

18 Non de omnibus vobis dico, ego scio, quos elegerim, sed ut impleatur Scriptura: “Qui manducat meum panem, levavit contra me calcaneum suum”.

19 Amodo dico vobis priusquam fiat, ut credatis, cum factum fuerit, quia ego sum.

20 Amen, amen dico vobis: Qui accipit, si quem misero, me accipit; qui autem me accipit,

accipit eum, qui me misit ”.

21 Cum haec dixisset Iesus, turbatus est spiritu et protestatus est et dixit: “ Amen, amen dico vobis: Unus ex vobis tradet me ”.

22 Aspiciebant ad invicem discipuli, haesitantes de quo diceret.

23 Erat recumbens unus ex discipulis eius in sinu Iesu, quem diligebat Iesus.

24 Innuit ergo huic Simon Petrus, ut interrogaret: “ Quis est, de quo dicit? ”.

25 Cum ergo recumberet ille ita supra pectus Iesu, dicit ei: “ Domine, quis est? ”.

26 Respondet Iesus: “ Ille est, cui ego intinctam buccellam porrexero ”. Cum ergo intinxisset buccellam, dat Iudae Simonis Iscariotis.

27 Et post buccellam tunc introivit in illum Satanias. Dicit ergo ei Iesus: “ Quod facis, fac citius ”.

28 Hoc autem nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei;

29 quidam enim putabant quia oculos habebat Iudas, quia dicit ei Iesus: “ Eme ea, quae opus sunt nobis ad diem festum ”, aut egenis ut aliquid daret.

30 Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit continuo; erat autem nox.

31 Cum ergo exisset, dicit Iesus: “ Nunc clarificatus est Filius hominis, et Deus clarificatus est in eo;

32 si Deus clarificatus est in eo, et Deus clarificabit eum in semetipso et continuo clarificabit eum.

33 Filioli, adhuc modicum vobiscum sum; quaeritis me, et sicut dixi Iudaeis: Quo ego vado, vos non potestis venire, et vobis dico modo.

34 Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem; sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.

35 In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis: si dilectionem habueritis ad invicem ”.

36 Dicit ei Simon Petrus: “ Domine, quo vadis? ”. Respondit Iesus: “ Quo vado, non potes me modo sequi, sequeris autem postea ”.

37 Dicit ei Petrus: “ Domine, quare non possum te sequi modo? Animam meam pro te ponam ”.

38 Respondet Iesus: “ Animam tuam pro me pones? Amen, amen dico tibi: Non cantabit gallus, donec me ter neges.

14

1 Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum et in me credite.

2 In domo Patris mei mansiones multae sunt; si quo minus, dixissem vobis, quia vado parare vobis locum?

3 Et si abiero et praeparavero vobis locum, iterum venio et accipiam vos ad meipsum, ut, ubi sum ego, et vos sitis.

4 Et quo ego vado, scitis viam ”.

5 Dicit ei Thomas: “ Domine, nescimus quo vadis; quomodo possumus viam scire? ”.

6 Dicit ei Iesus: “ Ego sum via et veritas et vita; nemo venit ad Patrem nisi per me.

7 Si cognovistis me, et Patrem meum utique cognoscetis; et amodo cognoscitis eum et vidistis eum ”.

8 Dicit ei Philippus: “ Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis ”.

9 Dicit ei Iesus: “ Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovisti me, Philippe? Qui vidit me, vidit Patrem. Quomodo tu dicis: “Ostende nobis Patrem”?

10 Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba, quae ego loquor vobis, a meipso non loquor; Pater autem in me manens facit opera sua.

11 Credite mihi quia ego in Patre, et Pater in me est; alioquin propter opera ipsa credite.

12 Amen, amen dico vobis: Qui credit in me, opera, quae ego facio, et ipse faciet et maiora horum faciet, quia ego ad Patrem vado.

13 Et quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam, ut glorificetur Pater in Filio;
14 si quid petieritis me in nomine meo, ego faciam.
15 Si diligitis me, mandata mea servabitis;
16 et ego rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in aeternum,
17 Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum nec cognoscit. Vos cognoscitis eum, quia apud vos manet; et in vobis erit.
18 Non relinquam vos orphanos; venio ad vos.
19 Adhuc modicum, et mundus me iam non videt; vos autem videtis me, quia ego vivo et vos vivetis.
20 In illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.
21 Qui habet mandata mea et servat ea, ille est, qui diligit me; qui autem diligit me, diligitur a Patre meo, et ego diligam eum et manifestabo ei meipsum ”.
22 Dicit ei Iudas, non ille Iscariotes: “ Domine, et quid factum est, quia nobis manifestaturus es teipsum et non mundo? ”.
23 Respondit Iesus et dixit ei: “ Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diligit eum, et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus;
24 qui non diligit me, sermones meos non servat. Et sermo, quem auditis, non est meus, sed eius qui misit me, Patris.
25 Haec locutus sum vobis apud vos manens.
26 Paraclitus autem, Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia, quae dixi vobis.
27 Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis; non quomodo mundus dat, ego do vobis. Non turbetur cor vestrum neque formidet.
28 Audistis quia ego dixi vobis: Vado et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis quia vado ad Patrem, quia Pater maior me est.
29 Et nunc dixi vobis, priusquam fiat, ut, cum factum fuerit, credatis.
30 Iam non multa loquar vobiscum, venit enim princeps mundi et in me non habet quidquam;
31 sed, ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Surgite, eamus hinc.

15

1 Ego sum vitis vera, et Pater meus agricola est.
2 Omnem palmitem in me non ferentem fructum tollit eum; et omnem, qui fert fructum, purgat eum, ut fructum plus afferat.
3 Iam vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis.
4 Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis.
5 Ego sum vitis, vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis facere.
6 Si quis in me non manserit, missus est foras sicut palmes et aruit; et colligunt eos et in ignem mittunt, et ardent.
7 Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petite, et fiet vobis.
8 In hoc clarificatus est Pater meus, ut fructum multum afferatis et efficiamini mei discipuli.
9 Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos; manete in dilectione mea.
10 Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut ego Patris mei praecepta servavi et maneo in eius dilectione.
11 Haec locutus sum vobis, ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium vestrum impleatur.

12 Hoc est praeceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos;
13 maiorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam quis ponat pro amicis suis.
14 Vos amici mei estis, si feceritis, quae ego praecipio vobis.
15 Iam non dico vos servos, quia servus nescit quid facit dominus eius; vos autem dixi amicos, quia omnia, quae audivi a Patre meo, nota feci vobis.
16 Non vos me elegistis, sed ego elegi vos et posui vos, ut vos eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat, ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis.
17 Haec mando vobis, ut diligatis invicem.
18 Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis odio habuit.
19 Si de mundo essetis, mundus, quod suum est, diligeret; quia vero de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus.
20 Mementote sermonis, quem ego dixi vobis: Non est servus maior domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur; si sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt.
21 Sed haec omnia facient vobis propter nomen meum, quia nesciunt eum, qui misit me.
22 Si non venissem et locutus fuisset eis, peccatum non haberent; nunc autem excusationem non habent de peccato suo.
23 Qui me odit et Patrem meum odit.
24 Si opera non fecissem in eis, quae nemo alius fecit, peccatum non haberent; nunc autem et viderunt et oderunt et me et Patrem meum.
25 Sed ut impleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est: “Odio me habuerunt gratis”.
26 Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me;
27 sed et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis.

16

1 Haec locutus sum vobis, ut non scandalizemini.
2 Absque synagogis facient vos; sed venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se praestare Deo.
3 Et haec facient, quia non noverunt Patrem neque me.
4 Sed haec locutus sum vobis, ut, cum venerit hora eorum, reminiscamini eorum, quia ego dixi vobis. Haec autem vobis ab initio non dixi, quia vobiscum eram.
5 At nunc vado ad eum, qui me misit, et nemo ex vobis interrogat me: “Quo vadis?”.
6 Sed quia haec locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum.
7 Sed ego veritatem dico vobis: Expedit vobis, ut ego vadam. Si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos.
8 Et cum venerit ille, arguet mundum de peccato et de iustitia et de iudicio:
9 de peccato quidem, quia non credunt in me;
10 de iustitia vero, quia ad Patrem vado, et iam non videtis me;
11 de iudicio autem, quia princeps mundi huius iudicatus est.
12 Adhuc multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare modo.
13 Cum autem venerit ille, Spiritus veritatis, deducet vos in omnem veritatem; non enim loquetur a semetipso, sed quaecumque audiet, loquetur et, quae ventura sunt, annuntiabit vobis.
14 Ille me clarificabit, quia de meo accipiet et annuntiabit vobis.
15 Omnia, quaecumque habet Pater, mea sunt; propterea dixi quia de meo accipit et annuntiabit vobis.
16 Modicum, et iam non videtis me; et iterum modicum, et videbitis me ”.
17 Dixerunt ergo ex discipulis eius ad invicem: “ Quid est hoc, quod dicit nobis: “Modicum, et non videtis me; et iterum modicum, et videbitis me” et: “Vado ad Patrem”? ”.
18 Dicebant ergo: “ Quid est hoc, quod dicit: “Modicum”? Nescimus quid loquitur ”.

19 Cognovit Iesus quia volebant eum interrogare et dixit eis: “ De hoc quaeritis inter vos, quia dixi: “Modicum, et non videtis me; et iterum modicum, et videbitis me”?

20 Amen, amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit; vos contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium.

21 Mulier, cum parit, tristitiam habet, quia venit hora eius; cum autem pepererit puerum, iam non meminit pressurae propter gaudium, quia natus est homo in mundum.

22 Et vos igitur nunc quidem tristitiam habetis; iterum autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollit a vobis.

23 Et in illo die me non rogabitis quidquam.

Amen, amen dico vobis: Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.

24 Usque modo non petistis quidquam in nomine meo. Petite et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum.

25 Haec in proverbiiis locutus sum vobis; venit hora, cum iam non in proverbiiis loquar vobis, sed palam de Patre annuntiabo vobis.

26 Illo die in nomine meo petetis, et non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis;

27 ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis et credidistis quia ego a Deo exivi.

28 Exivi a Patre et veni in mundum; iterum relinquo mundum et vado ad Patrem ”.

29 Dicunt discipuli eius: “ Ecce nunc palam loqueris, et proverbium nullum dicis.

30 Nunc scimus quia scis omnia, et non opus est tibi, ut quis te interroget; in hoc credimus quia a Deo existi ”.

31 Respondit eis Iesus: “ Modo creditis?

32 Ecce venit hora et iam venit, ut dispergamini unusquisque in propria et me solum relinquatis; et non sum solus, quia Pater mecum est.

33 Haec locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis; in mundo pressuram habetis, sed confidite, ego vici mundum ”.

17

1 Haec locutus est Iesus; et, sublevatis oculis suis in caelum, dixit: “ Pater, venit hora: clarifica Filium tuum, ut Filius clarificet te,

2 sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne, quod dedisti ei, det eis vitam aeternam.

3 Haec est autem vita aeterna, ut cognoscant te solum verum Deum et, quem misisti, Iesum Christum.

4 Ego te clarificavi super terram; opus consummavi, quod dedisti mihi, ut faciam;

5 et nunc clarifica me tu, Pater, apud te ipsum claritate, quam habebam, priusquam mundus esset, apud te.

6 Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo. Tui erant, et mihi eos dedisti, et sermonem tuum servaverunt.

7 Nunc cognoverunt quia omnia, quae dedisti mihi, abs te sunt,

8 quia verba, quae dedisti mihi, dedi eis; et ipsi acceperunt et cognoverunt vere quia a te exivi et crediderunt quia tu me misisti.

9 Ego pro eis rogo; non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi, quia tui sunt;

10 et mea omnia tua sunt, et tua mea; et clarificatus sum in eis.

11 Et iam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio.

Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quod dedisti mihi, ut sint unum sicut nos.

12 Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo, quod dedisti mihi, et custodivi, et nemo ex his periit, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur.

13 Nunc autem ad te venio et haec loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis.

14 Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus odio eos habuit, quia non sunt de mundo, sicut ego non sum de mundo.

15 Non rogo, ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos ex Malo.
16 De mundo non sunt, sicut ego non sum de mundo.
17 Sanctifica eos in veritate; sermo tuus veritas est.
18 Sicut me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum;
19 et pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate.
20 Non pro his autem rogo tantum, sed et pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me,
21 ut omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint; ut mundus credat quia tu me misisti.
22 Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi illis, ut sint unum, sicut nos unum sumus;
23 ego in eis, et tu in me, ut sint consummati in unum; ut cognoscat mundus, quia tu me misisti et dilexisti eos, sicut me dilexisti.
24 Pater, quod dedisti mihi, volo, ut ubi ego sum, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante constitutionem mundi.
25 Pater iuste, et mundus te non cognovit; ego autem te cognovi, et hi cognoverunt quia tu me misisti;
26 et notum feci eis nomen tuum et notum faciam, ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis ”.

18

1 Haec cum dixisset Iesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse et discipuli eius.
2 Sciebat autem et Iudas, qui tradebat eum, locum, quia frequenter Iesus convenerat illuc cum discipulis suis.
3 Iudas ergo, cum accepisset cohortem et a pontificibus et pharisaeis ministros, venit illuc cum lanternis et facibus et armis.
4 Iesus itaque sciens omnia, quae ventura erant super eum, processit et dicit eis: “ Quem quaeritis? ”.
5 Responderunt ei: “ Iesum Nazarenum ”. Dicit eis: “ Ego sum! ”. Stabat autem et Iudas, qui tradebat eum, cum ipsis.
6 Ut ergo dixit eis: “ Ego sum! ”, abierunt retrorsum et ceciderunt in terram.
7 Iterum ergo eos interrogavit: “ Quem quaeritis? ”. Illi autem dixerunt: “ Iesum Nazarenum ”.
8 Respondit Iesus: “ Dixi vobis: Ego sum! Si ergo me quaeritis, sinite hos abire ”,
9 ut impleretur sermo, quem dixit: “ Quos dedisti mihi, non perdi ex ipsis quemquam ”.
10 Simon ergo Petrus, habens gladium, eduxit eum et percussit pontificis servum et abscidit eius auriculam dextram. Erat autem nomen servo Malchus.
11 Dixit ergo Iesus Petro: “ Mitte gladium in vaginam; calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? ”.
12 Cohors ergo et tribunus et ministri Iudaeorum comprehenderunt Iesum et ligaverunt eum
13 et adduxerunt ad Annam primum; erat enim socer Caiphae, qui erat pontifex anni illius.
14 Erat autem Caiphas, qui consilium dederat Iudaeis: “ Expedit unum hominem mori pro populo ”.
15 Sequebatur autem Iesum Simon Petrus et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici et introivit cum Iesu in atrium pontificis;
16 Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit ostiariae et introduxit Petrum.
17 Dicit ergo Petro ancilla ostiaria: “ Numquid et tu ex discipulis es hominis istius? ”. Dicit ille: “ Non sum! ”.

18 Stabant autem servi et ministri, qui prunas fecerant, quia frigus erat, et calefaciebant se; erat autem cum eis et Petrus stans et calefaciens se.
19 Pontifex ergo interrogavit Iesum de discipulis suis et de doctrina eius.
20 Respondit ei Iesus: “ Ego palam locutus sum mundo; ego semper docui in synagoga et in templo, quo omnes Iudaei conveniunt, et in occulto locutus sum nihil.
21 Quid me interrogas? Interroga eos, qui audierunt quid locutus sum ipsis; ecce hi sciunt, quae dixerim ego ”.
22 Haec autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Iesu dicens: “ Sic respondes pontifici? ”.
23 Respondit ei Iesus: “ Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, quid me caedis? ”.
24 Misit ergo eum Annas ligatum ad Caipham pontificem.
25 Erat autem Simon Petrus stans et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: “ Numquid et tu ex discipulis eius es? ”. Negavit ille et dixit: “ Non sum! ”.
26 Dicit unus ex servis pontificis, cognatus eius, cuius abscidit Petrus auriculam: “ Nonne ego te vidi in horto cum illo? ”.
27 Iterum ergo negavit Petrus; et statim gallus cantavit.
28 Adducunt ergo Iesum a Caipha in praetorium. Erat autem mane. Et ipsi non introierunt in praetorium, ut non contaminarentur, sed manducarent Pascha.
29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras et dicit: “ Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? ”.
30 Responderunt et dixerunt ei: “ Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum ”.
31 Dixit ergo eis Pilatus: “ Accipite eum vos et secundum legem vestram iudicate eum! ”. Dixerunt ei Iudaei: “ Nobis non licet interficere quemquam ”,
32 ut sermo Iesu impleretur, quem dixit, significans qua esset morte moriturus.
33 Introivit ergo iterum in praetorium Pilatus et vocavit Iesum et dixit ei: “ Tu es rex Iudaeorum? ”.
34 Respondit Iesus: “ A temetipso tu hoc dicis, an alii tibi dixerunt de me? ”.
35 Respondit Pilatus: “ Numquid ego Iudaeus sum? Gens tua et pontifices tradiderunt te mihi; quid fecisti? ”.
36 Respondit Iesus: “ Regnum meum non est de mundo hoc; si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei decertarent, ut non traderer Iudaeis; nunc autem meum regnum non est hinc ”.
37 Dixit itaque ei Pilatus: “ Ergo rex es tu? ”. Respondit Iesus: “ Tu dicis quia rex sum. Ego in hoc natus sum et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati; omnis, qui est ex veritate, audit meam vocem ”.
38 Dicit ei Pilatus: “ Quid est veritas? ”. Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Iudaeos et dicit eis: “ Ego nullam invenio in eo causam.
39 Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha; vultis ergo dimittam vobis regem Iudaeorum? ”.
40 Clamaverunt ergo rursum dicentes: “ Non hunc sed Barabbam! ”. Erat autem Barabbas latro.

19

1 Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum et flagellavit.
2 Et milites, plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti eius et veste purpurea circumdederunt eum;
3 et veniebant ad eum et dicebant: “ Ave, rex Iudaeorum! ”, et dabant ei alapas.
4 Et exiit iterum Pilatus foras et dicit eis: “ Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia in eo invenio causam nullam ”.

5 Exiit ergo Iesus foras, portans spineam coronam et purpureum vestimentum. Et dicit eis: “ Ecce homo! ”.

6 Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri, clamaverunt dicentes: “ Crucifige, crucifige! ”. Dicit eis Pilatus: “ Accipite eum vos et crucifigite; ego enim non invenio in eo causam ”.

7 Responderunt ei Iudaei: “ Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit ”.

8 Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit

9 et ingressus est praetorium iterum et dicit ad Iesum: “ Unde es tu? ”. Iesus autem responsum non dedit ei.

10 Dicit ergo ei Pilatus: “ Mihi non loqueris? Nescis quia potestatem habeo dimittere te et potestatem habeo crucifigere te? ”.

11 Respondit Iesus: “ Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi esset datum desuper; propterea, qui tradidit me tibi, maius peccatum habet ”.

12 Exinde quaerebat Pilatus dimittere eum; Iudaei autem clamabant dicentes: “ Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris! Omnis, qui se regem facit, contradicit Caesari ”.

13 Pilatus ergo, cum audisset hos sermones, adduxit foras Iesum et sedit pro tribunali in locum, qui dicitur Lithostrotos, Hebraice autem Gabbatha.

14 Erat autem Parasceve Paschae, hora erat quasi sexta. Et dicit Iudaeis: “ Ecce rex vester! ”.

15 Clamaverunt ergo illi: “ Tolle, tolle, crucifige eum! ”. Dicit eis Pilatus: “ Regem vestrum crucifigam? ”. Responderunt pontifices: “ Non habemus regem, nisi Caesarem ”.

16 Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigeretur. Susceperunt ergo Iesum.

17 Et baiulans sibi crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariae locum, quod Hebraice dicitur Golgotha,

18 ubi eum crucifixerunt et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Iesum.

19 Scripsit autem et titulum Pilatus et posuit super crucem; erat autem scriptum: “ Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum ”.

20 Hunc ergo titulum multi legerunt Iudaeorum, quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Iesus; et erat scriptum Hebraice, Latine, Graece.

21 Dicebant ergo Pilato pontifices Iudaeorum: “ Noli scribere: Rex Iudaeorum, sed: Ipse dixit: “Rex sum Iudaeorum” ”.

22 Respondit Pilatus: “ Quod scripsi, scripsi! ”.

23 Milites ergo cum crucifixissent Iesum, acceperunt vestimenta eius et fecerunt quattuor partes, unicuique militi partem, et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum.

24 Dixerunt ergo ad invicem: “ Non scindamus eam, sed sortiamur de illa,cuius sit ”, ut Scriptura impleatur dicens:

“ Partiti sunt vestimenta mea sibi
et in vestem meam miserunt sortem ”.

Et milites quidem haec fecerunt.

25 Stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius et soror matris eius, Maria Cleopae, et Maria Magdalene.

26 Cum vidisset ergo Iesus matrem et discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri: “ Mulier, ecce filius tuus ”.

27 Deinde dicit discipulo: “ Ecce mater tua ”. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua.

28 Post hoc sciens Iesus quia iam omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dicit: “ Sitio ”.

29 Vas positum erat aceto plenum; spongiam ergo plenam aceto hyssopo circumponentes, obtulerunt ori eius.

30 Cum ergo accepisset acetum, Iesus dixit: “ Consummatum est! ”. Et inclinato capite tradidit spiritum.

31 Iudaei ergo, quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora sabbato, erat enim magnus dies illius sabbati, rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, et tollerentur.

32 Venerunt ergo milites et primi quidem fregerunt crura et alterius, qui crucifixus est cum eo;

33 ad Iesum autem cum venissent, ut viderunt eum iam mortuum, non fregerunt eius crura,

34 sed unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

35 Et qui vidit, testimonium perhibuit, et verum est eius testimonium, et ille scit quia vera dicit, ut et vos credatis.

36 Facta sunt enim haec, ut Scriptura impleatur: “ Os non comminuetur eius ”,

37 et iterum alia Scriptura dicit: “ Videbunt in quem transfixerunt ”.

38 Post haec autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathaea, qui erat discipulus Iesu, occultus autem propter metum Iudaeorum, ut tolleret corpus Iesu; et permisit Pilatus. Venit ergo et tulit corpus eius.

39 Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad eum nocte primum, ferens mixturam myrrhae et aloes quasi libras centum.

40 Acceperunt ergo corpus Iesu et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos Iudaeis est sepelire.

41 Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus, et in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat.

42 Ibi ergo propter Parascevem Iudaeorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum.

20

1 Prima autem sabbatorum Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebrae essent, ad monumentum et videt lapidem sublatum a monumento.

2 Currit ergo et venit ad Simonem Petrum et ad alium discipulum, quem amabat Iesus, et dicit eis: “ Tulerunt Dominum de monumento, et nescimus, ubi posuerunt eum! ”.

3 Exiit ergo Petrus et ille alius discipulus, et veniebant ad monumentum.

4 Currebant autem duo simul, et ille alius discipulus praecurrit citius Petro et venit primus ad monumentum;

5 et cum se inclinasset, videt posita linteamina, non tamen introivit.

6 Venit ergo et Simon Petrus sequens eum et introivit in monumentum; et videt linteamina posita

7 et sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum linteaminibus positum, sed separatim involutum in unum locum.

8 Tunc ergo introivit et alter discipulus, qui venerat primus ad monumentum, et vidit et credidit.

9 Nondum enim sciebant Scripturam, quia oportet eum a mortuis resurgere.

10 Abierunt ergo iterum ad semetipsos discipuli.

11 Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Dum ergo fleret, inclinavit se in monumentum

12 et videt duos angelos in albis sedentes, unum ad caput et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus Iesu.

13 Et dicunt ei illi: “ Mulier, quid ploras? ”. Dicit eis: “ Tulerunt Dominum meum, et nescio, ubi posuerunt eum ”.

14 Haec cum dixisset, conversa est retrorsum et videt Iesum stantem; et non sciebat quia Iesus est.

15 Dicit ei Iesus: “ Mulier, quid ploras? Quem quaeris? ”. Illa, existimans quia hortulanus esset, dicit ei: “ Domine, si tu sustulisti eum, dicito mihi, ubi posuisti eum, et ego eum tollam ”.

16 Dicit ei Iesus: “ Maria! ”. Conversa illa dicit ei Hebraice: “ Rabbuni! ” — quod dicitur Magister —.

17 Dicit ei Iesus: “ Iam noli me tenere, nondum enim ascendi ad Patrem; vade autem ad fratres meos et dic eis: Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, et Deum meum et Deum vestrum ”.

18 Venit Maria Magdalene annuntians discipulis: “ Vidi Dominum! ”, et quia haec dixit ei.

19 Cum esset ergo sero die illa prima sabbatorum, et fores essent clausae, ubi erant discipuli, propter metum Iudaeorum, venit Iesus et stetit in medio et dicit eis: “ Pax vobis! ”.

20 Et hoc cum dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino.

21 Dixit ergo eis iterum: “ Pax vobis! Sicut misit me Pater, et ego mitto vos ”.

22 Et cum hoc dixisset, insufflavit et dicit eis: “ Accipite Spiritum Sanctum.

23 Quorum remiseritis peccata, remissa sunt eis; quorum retinueritis, retenta sunt ”.

24 Thomas autem, unus ex Duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis, quando venit Iesus.

25 Dicebant ergo ei alii discipuli: “ Vidimus Dominum! ”. Ille autem dixit eis: “ Nisi videro in manibus eius signum clavorum et mittam digitum meum in signum clavorum et mittam manum meam in latus eius, non credam ”.

26 Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus, et Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis et stetit in medio et dixit: “ Pax vobis! ”.

27 Deinde dicit Thomae: “ Infer digitum tuum huc et vide manus meas et affer manum tuam et mitte in latus meum; et noli fieri incredulus sed fidelis! ”.

28 Respondit Thomas et dixit ei: “ Dominus meus et Deus meus! ”.

29 Dicit ei Iesus: “ Quia vidisti me, credidisti. Beati, qui non viderunt et crediderunt! ”.

30 Multa quidem et alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quae non sunt scripta in libro hoc;

31 haec autem scripta sunt, ut credatis quia Iesus est Christus Filius Dei et ut credentes vitam habeatis in nomine eius.

21

1 Postea manifestavit se iterum Iesus discipulis ad mare Tiberiadis; manifestavit autem sic.

2 Erant simul Simon Petrus et Thomas, qui dicitur Didymus, et Nathanael, qui erat a Cana Galilaeae, et filii Zebedaei et alii ex discipulis eius duo.

3 Dicit eis Simon Petrus: “ Vado pescari ”. Dicunt ei: “ Venimus et nos tecum ”. Exierunt et ascenderunt in navem; et illa nocte nihil prendiderunt.

4 Mane autem iam facto, stetit Iesus in litore; non tamen sciebant discipuli quia Iesus est.

5 Dicit ergo eis Iesus: “ Pueri, numquid pulmentarium habetis? ”. Responderunt ei: “ Non ”.

6 Ille autem dixit eis: “ Mittite in dexteram navigii rete et invenietis ”. Miserunt ergo et iam non valebant illud trahere a multitudine piscium.

7 Dicit ergo discipulus ille, quem diligebat Iesus, Petro: “ Dominus est! ”. Simon ergo Petrus, cum audisset quia Dominus est, tunicam succinxit se, erat enim nudus, et misit se in mare;

8 alii autem discipuli navigio venerunt, non enim longe erant a terra, sed quasi cubitis ducentis, trahentes rete piscium.

9 Ut ergo descenderunt in terram, vident prunas positas et piscem superpositum et panem.
10 Dicit eis Iesus: “ Afferte de piscibus, quos prendidistis nunc ”.
11 Ascendit ergo Simon Petrus et traxit rete in terram, plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus; et cum tanti essent, non est scissum rete.
12 Dicit eis Iesus: “ Venite, prandete ”. Nemo autem audebat discipulorum interrogare eum: “ Tu quis es? ”, scientes quia Dominus est.
13 Venit Iesus et accipit panem et dat eis et piscem similiter.
14 Hoc iam tertio manifestatus est Iesus discipulis, cum resurrexisset a mortuis.
15 Cum ergo prandissent, dicit Simoni Petro Iesus: “ Simon Ioannis, diligis me plus his? ”. Dicit ei: “ Etiam, Domine, tu scis quia amo te ”. Dicit ei: “ Pasce agnos meos ”.
16 Dicit ei iterum secundo: “ Simon Ioannis, diligis me? ”. Ait illi: “ Etiam, Domine, tu scis quia amo te ”. Dicit ei: “ Pasce oves meas ”.
17 Dicit ei tertio: “ Simon Ioannis, amas me? ”. Contristatus est Petrus quia dixit ei tertio: “ Amas me? ”, et dicit ei: “ Domine, tu omnia scis, tu cognoscis quia amo te ”. Dicit ei: “ Pasce oves meas.
18 Amen, amen dico tibi: Cum esses iunior, cingebas te ipsum et ambulabas, ubi volebas; cum autem senueris, extends manus tuas, et alius te cinget et ducet, quo non vis ”.
19 Hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus esset Deum. Et hoc cum dixisset, dicit ei: “ Sequere me ”.
20 Conversus Petrus videt illum discipulum, quem diligebat Iesus, sequentem, qui et recubuit in cena super pectus eius et dixit: “ Domine, quis est qui tradit te? ”.
21 Hunc ergo cum vidisset Petrus, dicit Iesu: “ Domine, hic autem quid? ”.
22 Dicit ei Iesus: “ Si eum volo manere donec veniam, quid ad te? Tu me sequere ”.
23 Exivit ergo sermo iste in fratres, quia discipulus ille non moritur. Non autem dixit ei Iesus: “ Non moritur ”, sed: “ Si eum volo manere donec veniam, quid ad te? ”.
24 Hic est discipulus, qui testimonium perhibet de his et scripsit haec; et scimus quia verum est testimonium eius.
25 Sunt autem et alia multa, quae fecit Iesus; quae, si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere eos, qui scribendi sunt, libros.
